

Pracownia Projektowa Architektury Krajobrazu i Rewaloryzacji Środowiska

80-280 Gdańsk ul. B. Leśmiana 3 lok. 33

**Prognoza oddziaływania na środowisko
projektu zmiany Studium uwarunkowań
i kierunków zagospodarowania
przestrzennego miasta i gminy Dzierzgoń
w obrębach geodezyjnych: 1-Dzierzgoń,
Morany, Nowiec, Ankamaty, Blunaki**

Opracował:

**mgr Bogusław Grechuta – biegły Wojewody Pomorskiego
nr 042 w zakresie sporządzania ocen oddziaływania
na środowisko**

Gdańsk, 06 kwietnia 2022 roku

Spis treści	2
Streszczenie w języku niespecjalistycznym	3
1. Wprowadzenie	23
1.1. Podstawa prawna i przebieg postępowania w sprawie sporządzenia prognozy	24
1.2. Wymogi prawa wspólnotowego	25
1.3. Przedmiot i cel prognozy	27
1.4. Zakres prognozy oddziaływania na środowisko	31
1.5. Metoda sporządzania prognozy	33
2. Ustalenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Dzierżoń	37
2.1. Cele sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Dzierżoń i wstępna prognoza oddziaływania na środowisko	37
3. Powiązania Prognozy oddziaływania na środowisko zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Dzierżoń z innymi dokumentami	37
3.1. Strategia Rozwoju dla Miasta i Gminy Dzierżoń na lata 2014-2024	37
3.2. Uchwała nr 310/XXIV/20 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 28 września 2020 roku w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa pomorskiego, z wyłączeniem Gminy Miasta Sopotu i obszaru miast, ograniczeń i zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw	39
3.3. Program ochrony powietrza dla strefy pomorskiej, w której został przekroczony poziom dopuszczalny pyłu zawieszonego PM ₁₀ oraz poziom docelowy benzo(a)pirenu	40
4. Przewidywane znaczące oddziaływania (bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe, pozytywne i negatywne) na środowisko, w tym na obszary Natura 2000	43
4.1. Obszary nr 1	43
4.2. Obszar nr 2	56
4.3. Obszar nr 3	67
4.4. Obszar nr 4	79
4.5. Obszar nr 5	84
5. Metody monitoringu skutków realizacji ustaleń analizowanego projektu zmiany Studium	92
6. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu skutków realizacji ustaleń projektu zmiany Studium	92
7. Oddziaływania skumulowane skutków realizacji ustaleń projektu zmiany Studium	92
8. Zidentyfikowane trudności, w tym trudności wynikające z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy	93

Oświadczenie

Ja niżej podpisany oświadczam, że posiadam wymagane wykształcenie i doświadczenie, o których mowa w art. 74a ust 2 ustawy z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tj. Dz. U. z 2021, poz. 2372 z późniejszymi zmianami) do sporządzania prognoz oddziaływania na środowisko projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz projektów studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin.

Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

Bogusław Grechuta

Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Niniejszą prognozę oddziaływania na środowisko sporządzono dla potrzeb projektu zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Dzierzgoń w obrębach geodezyjnych: 1-Dzierzgoń, Morany, Nowiec, Ankamaty, Blunaki.

Na terenie miasta i gminy Dzierzgoń obowiązuje Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Dzierzgoń, zatwierdzone uchwałą Nr XXX/252/2017 Rady Miejskiej w Dzierzgoniu z dnia 31 sierpnia 2017 r.

Na obszarach objętych analizowaną zmianą studium obowiązujące studium w obrębach 1-Dzierzgoń (dz. nr 802, 806/1 i 806/2), Morany (dz. nr 29/1 i 31 oraz fragment dz. nr 30), Nowiec (dz. nr 35, 151/5, 151/6 i 151/7 oraz fragment dz. nr 34/1), Ankamaty (dz. nr 125) nie przewidywano przeznaczenia pod obszary powierzchniowej eksploatacji kruszyw. W obrębie Blunaki (dz. nr 28/6) nie przewidywano przeznaczenia pod teren rozwoju publicznej zabudowy usługowej lub socjalnej zabudowy mieszkaniowej, a w obrębie Morany (dz. nr 227) nie przewidywano przeznaczenia pod teren subregionalnej trasy rowerowej. Konieczne było, zatem sporządzenie zmiany studium.

Przedmiotem zmiany Studium było:

- 1) przeznaczenie terenów w obrębach 1-Dzierzgoń (dz. nr 802, 806/1 i 806/2), Morany (dz. nr 29/1 i 31 oraz fragment dz. nr 30), Nowiec (dz. nr 35, 151/5, 151/6 i 151/7 oraz fragment dz. nr 34/1), Ankamaty (dz. nr 125) pod obszary powierzchniowej eksploatacji kruszyw;
- 2) przeznaczenie terenu w obrębie Blunaki (dz. nr 28/6) pod teren rozwoju publicznej zabudowy usługowej lub socjalnej zabudowy mieszkaniowej;
- 3) przeznaczenie terenu w obrębie Morany (dz. nr 227) pod teren subregionalnej trasy rowerowej.

Obszary objęte analizowanym projektem zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Dzierzgoń położone są:

- **obszary nr 1** położony jest w zachodniej części gminy Dzierzgoń, w północno zachodniej części obrębu wiejskiego Morany, na północ od terenów zwartej zabudowy wsi Morany i na południowy zachód od terenów wsi Ankamaty;
- **obszar nr 2** położony jest w centralnej części gminy Dzierzgoń, bezpośrednio na południe od drogi wojewódzkiej nr 515 i na południowy zachód od wsi Nowa Karczma;
- **obszar nr 3** położony jest w centralnej części gminy Dzierzgoń, w południowo zachodniej części miasta Dzierzgoń i bezpośrednio na zachód od drogi w kierunku wsi Tywęzy i na południe od nieczynnej linii kolejowej z Dzierzgonia do Malborka;
- **obszar nr 4** położony jest w południowo zachodniej części gminy Dzierzgoń, bezpośrednio na północny zachód od terenów zwartej zabudowy wsi Blunaki;

- **obszar nr 5** położony jest w centralnej części gminy Dzierżgoń, w centralnej części obrębu wiejskiego Morany, bezpośrednio na północny zachód od drogi z Dzierzgonia do wsi Morany i bezpośrednio na południe od brzegu jeziora Kuksy i nieczynnej linii kolejowej z Dzierzgonia do Malborka

W Studium określono następujące kierunki rozwoju przestrzennego i dominujące funkcje dla fragmentów, które zostały objęte analizowanym projektem jego zmiany:

- **obszar nr 1**- dominujące funkcje leśne (grunty leśne część zachodnia) i funkcje rolnicze (grunty rolne);
- **obszar nr 2** - dominujące funkcje leśne – grunty leśne;
- **obszar nr 3** - dominujących funkcjach usługowo-produkcyjnych;
- **obszar nr 4** - tereny dominującej zabudowy wielofunkcyjnej;
- **obszar nr 5** – dominujące funkcje leśne- grunty leśne.

Niniejszy projekt zmiany Studium obejmuje 5 odrębnych obszarów, które planuje się przeznaczyć pod różne funkcje, dlatego dla potrzeb niniejszej prognozy oceniono skutki realizacji planowanych przeznaczeń dla każdego z tych obszarów osobno:

- **obszar nr 1**- obręb Nowiec, działki nr 35, 151/5, 151/6 i 151/7 i fragment działki nr 34/1 oraz obręb Ankamaty, działka nr 125;
- **obszar nr 2** - obręb Morany, działka nr 29/1 i 31 oraz fragment działki nr 30 obręb Nowiec;
- **obszar nr 3** – obręb geodezyjny 1-Dzierżgoń, działki nr 802, 806/1 i 806/2;
- **obszar nr 4** - obręb Blunaki, działka nr 28/6;
- **obszar nr 5** - obręb Morany, działka nr nr 227.

Celem analizowanego projektu zmiany Studium były następujące przeznaczenia obszarów włączonych w jego granice:

- **obszar nr 1**- obręb Nowiec, działki nr 35, 151/5, 151/6 i 151/7 i fragment działki nr 34/1 oraz obręb Ankamaty, działka nr 125 - pod obszary powierzchniowej eksploatacji kruszyw;
- **obszar nr 2** - obręb Morany, działka nr 29/1 i 31 oraz fragment działki nr 30 obręb Nowiec - pod obszary powierzchniowej eksploatacji kruszyw;
- **obszar nr 3** – obręb geodezyjny 1-Dzierżgoń, działki nr 802, 806/1 i 806/2 - pod obszary powierzchniowej eksploatacji kruszyw;
- **obszar nr 4** - obręb Blunaki, działka nr 28/6 - pod teren rozwoju publicznej zabudowy usługowej lub socjalnej zabudowy mieszkaniowej;
- **obszar nr 5** - obręb Morany, działka nr nr 227 - pod teren subregionalnej trasy rowerowej.

Realizacja planowanego zagospodarowania obszarów objętych analizowanym projektem zmiany Studium zgodna będzie z potrzebami i zamierzeniami właścicieli gruntów wyrażonych

w złożonych do Burmistrza Dzierzgonia wnioskach o sporządzenie zmian obowiązującego Studium oraz będzie zgodna z kierunkami rozwoju tego fragmentu miasta i gminy zapisanymi w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Dzierzgoń zatwierdzonym w 2017 roku.

Przewidywane znaczące oddziaływania (bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe, pozytywne i negatywne) na środowisko, w tym na obszar Natura 2000

Obszary objęte analizowaną zmianą Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Dzierzgoń znacząco różnią się pomiędzy sobą nie tylko walorami i zasobami środowiska, ale także położeniem względem siebie i planowanym ich przeznaczeniem. Dlatego analiza i ocena skutków realizacji analizowanej zmiany Studium wykonanie została dla każdego z terenów osobno.

Podstawowym celem strategicznej oceny oddziaływania na środowisko była identyfikacja bezpośrednich i pośrednich skutków środowiskowych, które mogą powstać w wyniku realizacji zamierzeń zapisanych w projekcie zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Dzierzgoń. Istotą oceny strategicznej była nie tylko próba określenia przewidywanego (prognozowanego) wpływu planowanych działań na elementy środowiska i warunki równoważenia rozwoju, ale także ocena spójności (zgodności) priorytetów i celów strategicznych z politykami w zakresie ochrony środowiska sporządzonymi na różnych poziomach: krajowym i regionalnym.

Podstawowym celem niniejszej prognozy było wskazanie możliwości rozwiązań planistycznych najbardziej korzystnych dla środowiska i zdrowia ludzi poprzez:

- kompleksową identyfikację i ocenę najbardziej prawdopodobnych skutków wpływu na poszczególne komponenty środowiska obszaru objętego zmianą Studium, jakie może wywołać realizacja dyspozycji przestrzennych zawartych w jego projekcie,
- dyskusję i współpracę autora prognozy z autorami zmiany Studium celem maksymalnego wyeliminowania rozwiązań i ustaleń niemożliwych do przyjęcia ze względu na ewentualne negatywne skutki dla środowiska i zagrożenia dla zdrowia ludzi,
- pełne poinformowanie podmiotów planu, tj. wnioskodawców, społeczność lokalną i organa samorządu o skutkach wpływu realizacji ustaleń projektu zmiany Studium dla środowiska przyrodniczego i zdrowia ludzi.

W opracowaniu niniejszej prognozy oddziaływania na środowisko zastosowano następujące metody prognozowania:

- analiza dostępnych materiałów kartograficznych, archiwalnych i literatury, z różnych okresów ich sporządzenia oraz opracowanych dla różnych zagadnień,
- diagnozy stanu środowiska w oparciu o prace terenowe (październik 2016) i zebrane wcześniej materiały dokumentacyjne,
- identyfikacja obszarów problemowych wymagających szczególnego rozpatrzenia w czasie prac terenowych oraz przy prognozowaniu skutków ich zmian czy przekształceń,
- analogia do terenów gmin, o podobnych walorach i zasobach środowisk przyrodniczego i kulturowego sposobie użytkowania i zainwestowania, itp.

Obszar nr 1

Obszary nr 1 położone są w zachodniej części gminy Dzierżgoń, w północno zachodniej części obrębu wiejskiego Morany i południowo zachodniej części obrębu wiejskiego Ankamaty, na północ od terenów zwartej zabudowy wsi Morany i na południowy zachód od terenów wsi Ankamaty.

Zgodnie z ustaleniami analizowanego projektu zmiany Studium obszary włączone w jego granice przeznaczone zostały pod powierzchnię eksploatację kruszyw naturalnych ze złoża „Morany II” i „Ankamaty III”.

Skutki dla środowiska i zdrowia ludzi związane z przygotowaniem udokumentowanego złoża kruszywa naturalnego do eksploatacji

1. **nieodwracalne zmiany w rzeźbie terenu spowodowanymi zebraniem warstwy gleby wraz z nadkładem i przemieszczenie ich poza teren wydobywania połączone z usypaniem wału poza granicą złoża, w granicach filaru ochronnego, a granicą terenu górniczego. Prognozuje się, że minimalne wyprzedzenie robót górniczych w nadkładzie, przed frontem eksploatacyjnym w warstwie złożowej zazwyczaj wynosić będzie około 20 m, wymagany kąt nachylenia zboczy zwałowisk nadkładu maksymalnie 35°, a ich odsunięcie od krawędzi wyrobiska nie mniejsze od 1,0 m, jednak w czasie prowadzenia prac, wartości te mogą być różne. Można prognozować, że przy minimalnym, około 20 m, wyprzedzeniem robót górniczych w nadkładzie, przed frontem eksploatacyjnym nie wystąpi konieczność wywozu nadkładu poza teren poszczególnych kopalni;**
2. **nieodwracalne zmiany w budowie geologicznej utworów przypowierzchniowych w wyniku przeprowadzonych przygotowawczych prac ziemnych na złożu do eksploatacji;**
3. **całkowitą i nieodwracalną utratą wartości produkcyjnych gleb leśnych oraz gruntów rolnych w wyniku przeprowadzonych prac przygotowawczych złóż do eksploatacji;**
4. **tylko miejscowe zachowanie jakości i głębokości zalegania gruntowych wód przypowierzchniowych w wyniku usunięcia drzewostanu i zebrania wierzchniej warstwy nadkładu i skały płonnej o zmiennej miąższości, która pozwoli na swobodną**

infiltrację wód opadowych i roztopowych w głąb złoży, nie zmieniając nawet krótkookresowo jego stosunków wodnych. Na terenie złóż pierwszy poziom wód gruntowych zalega na głębokości 3,4 m p.p.t do 7,4 m p.p.pt, dlatego prowadzenie prac przygotowawczych do eksploatacji złóż kopalin, w żaden sposób nie wpłynie na zmianę głównego poziomu zalegania wód gruntowych i nie będzie stwarzać zagrożenia dla ich czystości;

5. zachowanie aktualnych stosunków wód powierzchniowych, gdyż udokumentowane złoże kopalin;
6. nieodwracalne zmiany w powierzchni i w charakterze szaty roślinnej spowodowanymi likwidacją zbiorowisk, jakie występują na tych terenach, w tym gruntów leśnych znajdujących się w zachodniej części obszaru nr 1. Na etapie sporządzania projektu planu miejscowego, konieczne będzie uzyskanie zgody właściwego organu ochrony środowiska na zmianę przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne, aby umożliwić przeprowadzenie prac przygotowawczych do eksploatacji udokumentowanego złoża kruszywa naturalnego;
7. miejscowe, nieodczuwalne lub mało odczuwalne zmiany warunków klimatu lokalnego;
8. zachowanie obecnego korzystnego poziomu pól elektromagnetycznych;
9. okresowe zmiany aktualnie bardzo korzystnych warunków klimatu akustycznego powodowane pracą maszyn i urządzeń wykorzystanych do prac przygotowawczych. Gleba i nakład usuwany będą spycharką w strefę filarów ochronnych tj. poza granicą złoża przewidzianego do eksploatacji. Zasięg uciążliwości akustycznych pracujących urządzeń może być odczuwalny nawet w odległości 200-300 m od miejsca ich pracy. Planowana eksploatacja kruszywa naturalnego ze złoża „Ankamaty III: będzie wyraźnie odczuwalnym źródłem uciążliwości akustycznych na bezpośrednio przyległej zabudowy zagrodowej, która jest zlokalizowana przy południowo wschodniej granicy złoża. Natomiast zwarta zabudowa wsi Ankamaty znajduje się około 390 do 450 m od granic obszaru nr 1. Można prognozować, że przy minimalnym, około 20 m, wyprzedzeniem robót górniczych w nadkładzie, przed frontem eksploatacyjnym nie wystąpi konieczność wywozu nadkładu poza teren kopalni;
10. okresowe i miejscowe mało odczuwalne zmiany aktualnego stanu aerosanitarne;
11. stopniową wraz z postępem prac przygotowawczych do eksploatacji, całkowitą likwidacją siedliska drobnych i średnich ssaków związanych z terenami leśnymi, czy gruntami rolnymi w granicach obszaru udokumentowanych złóż kopalin. Równocześnie emitowany hałas przez pracujący sprzęt okresowo obejmować będzie bezpośrednio przyległe tereny leśne. Emisja hałasu do środowiska będzie przyczyną płoszenia awifauny;

12. Nieodwracalnymi zmianami w krajobrazie wyniku prowadzonych prac przygotowawczych złoża do eksploatacji: Zmiany te będą znaczące, ale postrzegane tylko z zachodnich fragmentów wsi Anakamty.

Ogólnie eksploatacja udokumentowanych złóż kruszywa naturalnego spowoduje następujące skutki środowiskowe:

1. dalsze, nieodwracalne zmiany w rzeźbie terenu spowodowane wydobywaniem udokumentowanych złóż kopalin. Po zakończeniu eksploatacji przed przystąpieniem do kompleksowej rekultywacji, w miejscu lokalizacji powstaną wyrobiska o różnej głębokości i wielkości o skarpach o nachyleniu do 35 %;
2. dalsze i nieodwracalne zmiany w budowie geologicznej utworów powierzchniowych;
3. miejscowe zmiany stosunków wód gruntowych w wyniku prowadzenia eksploatacji udokumentowanych złóż, gdyż w wszystkie złoża objęte analizowaną zmianą studium są złożami zawodnionym. Na terenie złóż pierwszy poziom wód gruntowych zalega na głębokościach od 3,4 m p.p.t do 7,4 m p.p.pt. W takim przypadku prognozuje się, że w czasie wydobywania udokumentowanych złóż kruszywa naturalnego będą występowały okresowe wahania poziomu wód gruntowych oraz mogą tworzyć się lokalne leje depresyjne, które mogą okresowo oddziaływać na stosunki wodne terenów bezpośrednio przyległych, również na terenach leśnych. Niezmiernie ważnym będzie pełna kontrola wszystkich wyrobisk przed samowolnym składowaniem odpadów lub wylewaniem nieczystości;
4. dalsze miejscowe zmiany warunków klimatu lokalnego;
5. zachowanie obecnego poziomu pól elektromagnetycznych;
6. dalsze okresowe zmiany warunków klimatu akustycznego powodowane pracą maszyn i urządzeń wykorzystanych do wydobywania, transportu urobku oraz prac rekultywacyjnych. Planowana eksploatacja kruszywa naturalnego ze złóż „Morany II” i „Anakamty III” będzie wyraźnie odczuwalnym źródłem uciążliwości akustycznych na bezpośrednio przyległym terenie zabudowy zagrodowej, która jest zlokalizowana przy południowo-wschodniej granicy złoża „Anakamty III”. Natomiast zwarta zabudowa wsi Anakamty znajduje się około 390 do 450 m od granic obszaru nr 1.
7. dalsze, okresowe i miejscowe zmiany aktualnie korzystnego stanu aerosanitarne.
8. dalszymi zmianami, nieodwracalnymi w krajobrazie wyniku prowadzonych prac wydobywczych:
9. na terenach udokumentowanych złóż kruszywa naturalnego nie występują wody powierzchniowe. Przystawione powyżej skutki dla środowiska i zdrowia ludzi fazy przygotowania i eksploatacji udokumentowanych złóż kopalin, mogą różnić się w przypadku szczegółowych analiz, jakie będą przeprowadzane na etapie sporządzania projektów planów miejscowych, jakie będą sporządzane po zatwierdzeniu przez Radę

Miejska w Dzierzgoniu, analizowanej zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Dzierzgoń dla części obrębów geodezyjnych 1-Dzierzgoń, Morany, Nowiec, Ankamaty, Blunaki.

Obszar nr 2

Obszar nr 2 położony jest w centralnej części gminy Dzierzgoń, bezpośrednio na południe od drogi wojewódzkiej nr 515 łącząca Susz z Malborkiem przez Dzierzgoń i na południowy zachód od wsi Stara Karczma.

Zgodnie z ustaleniami analizowanego projektu zmiany Studium tereny włączone w granice obszaru nr 2 przeznaczone zostały pod powierzchnię eksploatację kruszyw naturalnych ze złóż „Nowiec I”, „Nowiec II i „Nowiec III” - rys. 8. Aktualnie południowa część złoża jest eksploatowana.

Skutki dla środowiska i zdrowia ludzi związane z przygotowaniem udokumentowanego złoża kruszywa naturalnego do eksploatacji.

- 1. dalsze nieodwracalne zmiany w rzeźbie terenu spowodowanymi zebraniem warstwy gleby wraz z nadkładem i przemieszczenie ich poza teren wydobycia połączone z usypaniem wału poza granicą złoża, w granicach filaru ochronnego, a granicą terenu górniczego. Prognozuje się, że minimalne wyprzedzenie robót górniczych w nadkładzie, przed frontem eksploatacyjnym w warstwie złożowej zazwyczaj wynosić będzie około 20 m, wymagany kąt nachylenia zboczy zwałowisk nadkładu maksymalnie 35°, a ich odsunięcie od krawędzi wyrobiska nie mniejsze od 1,0 m, jednak w czasie prowadzenia robót geologicznych, wartości te mogą być różne. Można prognozować, że przy minimalnym, około 20 m, wyprzedzeniem robót górniczych w nadkładzie, przed frontem eksploatacyjnym nie wystąpi konieczność wywozu nadkładu poza teren poszczególnych kopalni;**
- 2. dalszymi nieodwracalne zmiany w budowie geologicznej utworów przypowierzchniowych w wyniku przeprowadzonych przygotowawczych prac ziemnych na pozostałych fragmentach złoża do eksploatacji;**
- 3. dalszą całkowitą i nieodwracalną utratą wartości produkcyjnych gleb gruntów rolnych w wyniku przeprowadzonych prac przygotowawczych złóż do eksploatacji;**
- 4. dalszymi, ale miejscowymi zmianami w jakości i głębokości zalegania gruntowych wód przypowierzchniowych. Na terenie złóż pierwszy poziom wód gruntowych zalega na głębokości 2,8 m p.p.t do 4,4 m p.p.pt, dlatego prowadzenie prac przygotowawczych do eksploatacji złóż kopalni, w żaden sposób nie wpłynie na zmianę głównego poziomu zalegania wód gruntowych i nie będzie stwarzać zagrożenia dla ich czystości;**
- 5. zmianami stosunków wód powierzchniowych, gdyż udokumentowane złoża kopalni;**
- 6. dalszymi nieodwracalnymi zmianami w powierzchni i w charakterze szaty roślinnej spowodowanymi likwidacją zbiorowisk, jakie występują na tych terenach. Zmiany**

i przekształcenia w pokrywie roślinnej, które należy uznać za nieodwracalne, wpłyną na znaczące na dalsze obniżanie bioróżnorodności i okresowo, na czas eksploatacji udokumentowanych kopalin, wpływać będą również na znaczące ograniczenie swobodnego przemieszczanie się organizmów po tym terenie;

7. dalszymi miejscowymi, mało odczuwalnymi zmianami warunków klimatu lokalnego;
8. zachowanie obecnego korzystnego poziomu pól elektromagnetycznych;
9. dalsze okresowe zmiany aktualnych warunków klimatu akustycznego powodowane pracą maszyn i urządzeń wykorzystanych do prac przygotowawczych. Gleba i nakład usuwany będą spycharką w strefę filarów ochronnych tj. poza granicą złoża przewidzianego do eksploatacji. Zasięg uciążliwości akustycznych pracujących urządzeń może być odczuwalny nawet w odległości 200-300 m od miejsca ich pracy. Planowana eksploatacja kruszywa naturalnego ze złoża „Nowiec” będzie (już obecnie jest) wyraźnie odczuwalnym źródłem uciążliwości akustycznych na bezpośrednio przyległych od wschodu terenach zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, na których najbliżej położony budynek mieszkalny znajduje się około 40 m od granic udokumentowane złoża. Można prognozować, że przy minimalnym, około 20 m, wyprzedzeniem robót górniczych w nadkładzie, przed frontem eksploatacyjnym nie wystąpi konieczność wywozu nadkładu poza teren kopalni;
10. okresowe i miejscowe mało odczuwalne zmiany aktualnego stanu aerosanitarne.
11. stopniową wraz z postępem prac przygotowawczych do eksploatacji, całkowitą likwidacją siedliska drobnych i średnich ssaków związanych z gruntami rolnymi i terenami okresowo podmokłymi w granicach obszaru udokumentowanego złoża kruszywa naturalnego. Równocześnie emitowany hałas przez pracujący sprzęt okresowo obejmować będzie bezpośrednio tereny przyległe. Emisja hałasu do środowiska będzie przyczyną płoszenia awifauny. Może to niezwykle istotne w okresie lęgu i pierzenia się ptaków, czyli pomiędzy kwietniem a lipcem, kiedy nadmierna emisja hałasu do środowiska może powodować niekorzystne oddziaływania. Hałas będzie stresująco oddziaływać na ptaki wysiadujące jaja i wodzące młode, dlatego należy ograniczyć możliwość prowadzenia prac przygotowawczych z wykorzystaniem sprzętu budowlanego emitującego znaczący hałas do środowisko pomiędzy kwietniem, a lipcem. Należy jednak podkreślić, że aktualnie prowadzona jest eksploatacja kruszywa naturalnego ze złoża „Nowiec”, w granicach, którego znajdują się podobne źródła emisji hałasu do środowiska, dlatego może być on odczuwalny na znacznych odległościach od terenu prowadzenia prac przygotowawczych;
12. nieodwracalnymi zmianami w krajobrazie wyniku prowadzonych prac przygotowawczych złoża do eksploatacji. Zmiany te będą znaczące, ale postrzegane z drogi wojewódzkiej nr 515 oraz z zachodnich fragmentów wsi Stara Karczma.

Skutki dla środowiska i zdrowia ludzi związane z fazą eksploatacji udokumentowanego złoża kruszywa naturalnego i wydobywania kopaliny

- 1. dalsze, nieodwracalne zmiany w rzeźbie terenu spowodowane wydobywaniem udokumentowanej kopaliny. Po zakończeniu eksploatacji przed przystąpieniem do kompleksowej rekultywacji, w miejscu lokalizacji powstaną wyrobiska o różnej głębokości i wielkości o skarpach o nachyleniu do 35 %;**
- 2. dalsze i nieodwracalne zmiany w budowie geologicznej utworów powierzchniowych;**
- 3. miejscowe zmiany stosunków wód gruntowych w wyniku prowadzenia eksploatacji udokumentowanych złóż, gdyż w wszystkie złoża objęte analizowaną zmianą studium są złożami zawodnionym. Na terenie złoża pierwszy poziom wód gruntowych zalega na głębokości 2,8 m p.p.t do 4,4 m p.p.t, W takim przypadku prognozuje się, że w czasie wydobywania udokumentowanych złóż kruszywa naturalnego będą występowały okresowe wahania poziomu wód gruntowych oraz mogą tworzyć się lokalne leje depresyjne, które mogą okresowo oddziaływać na stosunki wodne terenów bezpośrednio przyległych. Niezmiernie ważnym będzie pełna kontrola wyrobiska przed samowolnym składowaniem odpadów lub wylewaniem nieczystości;**
- 4. dalsze miejscowe zmiany warunków klimatu lokalnego;**
- 5. zachowanie obecnego poziomu pól elektromagnetycznych;**
- 6. dalsze okresowe zmiany warunków klimatu akustycznego powodowane pracą maszyn i urządzeń wykorzystanych do wydobywania, transportu urobku oraz prac rekultywacyjnych. Planowana eksploatacja kruszywa naturalnego ze złoża „Nowiec” będzie wyraźnie odczuwalnym źródłem uciążliwości akustycznych na bezpośrednio przyległym terenie zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej zagrodowej, która jest zlokalizowana przy południowo wschodniej granicy złoża;**
- 7. dalsze, okresowe i miejscowe zmiany aktualnie korzystnego stanu aerosanitarne;**
- 8. dalszymi zmianami, nieodwracalnymi w krajobrazie wyniku prowadzonych prac wydobywczych;**
- 9. na terenach udokumentowanego złoża kruszywa naturalnego „Nowiec” w części wschodniej i północno zachodniej występują wody powierzchniowe w formie rowu melioracyjnego oraz terenów stale podmokłych Przedstawione powyżej skutki dla środowiska i zdrowia ludzi fazy przygotowania i eksploatacji udokumentowanych złóż kopalin, mogą różnić się w przypadku szczegółowych analiz, jakie będą przeprowadzane na etapie sporządzania projektu planu miejscowego, jaki będzie sporządzany po zatwierdzeniu przez Radę Miejską w Dzierzgoniu, analizowanej zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Dzierżgoń dla części obrębów geodezyjnych 1-Dzierżgoń, Morany, Nowiec, Ankamaty, Blunaki.**

Obszar nr 3

Obszar nr 3 położony jest w centralnej części gminy Dzierzgoń, w południowo zachodniej części miasta Dzierzgoń i bezpośrednio na zachód od drogi w kierunku wsi Tywęży i na południe od nieczynnej linii kolejowej z Dzierzgonia do Malborka.

W granice obszaru nr 3 włączono teren funkcjonującej kopalni kruszywa naturalnego „Dzierzgoń”, którego złoża zostało już w znacznej części wyeksploatowane. Do wydobycia pozostały tylko fragmenty położone w części wschodniej oraz północnej.

Zgodnie z ustaleniami analizowanego projektu zmiany Studium tereny włączone w granice obszaru nr 3 przeznaczone zostały pod powierzchnią eksploatację kruszyw naturalnych ze złoża „Dzierzgoń” – pola „Dzierzgoń IV”, „Dzierzgoń II”, „Dzierzgoń V”, „Dzierzgoń V/C”, „Dzierzgoń VI” i „Dzierzgoń VII”.

Skutki dla środowiska i zdrowia ludzi, jakie powstaną w okresie prowadzenia prac przygotowawczych do eksploatacji złoża udokumentowanej kopaliny można określić w sposób następujący:

- 1. dalsze nieodwracalne zmiany w rzeźbie terenu spowodowanymi zebraniem warstwy gleby wraz z nadkładem i przemieszczenie ich poza teren wydobycia połączone z usypaniem wału poza granicą złoża, w granicach filaru ochronnego, a granicą terenu górniczego. Prognozuje się, że minimalne wyprzedzenie robót górniczych w nadkładzie, przed frontem eksploatacyjnym w warstwie złożowej zazwyczaj wynosić będzie około 20 m, wymagany kąt nachylenia zboczy zwałowisk nadkładu maksymalnie 35°, a ich odsunięcie od krawędzi wyrobiska nie mniejsze od 1,0 m, jednak w czasie prowadzenia robót geologicznych, wartości te mogą być różne. Można prognozować, że przy minimalnym, około 20 m, wyprzedzeniu robót górniczych w nadkładzie, przed frontem eksploatacyjnym nie wystąpi konieczność wywozu nadkładu poza teren poszczególnych kopalni;**
- 2. dalszymi nieodwracalne zmiany w budowie geologicznej utworów przypowierzchniowych w wyniku przeprowadzonych przygotowawczych prac ziemnych na pozostałych fragmentach złoża do eksploatacji;**
- 3. dalszą całkowitą i nieodwracalną utratą wartości produkcyjnych gleb gruntów rolnych w wyniku przeprowadzonych prac przygotowawczych złoża kopaliny do eksploatacji;**
- 4. Dalszymi, ale miejscowymi zmianami, w jakości i głębokości zalegania gruntowych wód przypowierzchniowych. Na terenie złóż pierwszy poziom wód gruntowych zalega na głębokości 2,1 m p.p.t do 3,2 m p.p.pt, dlatego prowadzenie prac przygotowawczych do eksploatacji złóż kopaliny, w żaden sposób nie wpłynie na zmianę głównego poziomu zalegania wód gruntowych i nie będzie stwarzać zagrożenia dla ich czystości;**
- 5. Zmianami stosunków wód powierzchniowych, gdyż udokumentowane złoża kruszywa naturalnego;**

6. Dalszymi nieodwracalnymi zmianami w powierzchni i w charakterze szaty roślinnej spowodowanymi likwidacją zbiorowisk, jakie występują na tych terenach. Zmiany i przekształcenia w pokrywie roślinnej, które należy uznać za nieodwracalne, wpłyną na znaczące na dalsze obniżanie bioróżnorodności i okresowo, na czas eksploatacji udokumentowanych kopalin, wpływać będą również na znaczące ograniczenie swobodnego przemieszczanie się organizmów po tym terenie;
7. Dalszymi miejscowymi, mało odczuwalnymi zmianami warunków klimatu lokalnego;
8. Zachowanie obecnego korzystnego poziomu pól elektromagnetycznych;
9. Dalsze okresowe zmiany aktualnych warunków klimatu akustycznego powodowane pracą maszyn i urządzeń wykorzystanych do prac przygotowawczych. Gleba i nakład usuwany będą spycharką w strefę filarów ochronnych tj. poza granicą złoża przewidzianego do eksploatacji. Zasięg uciążliwości akustycznych pracujących urządzeń może być odczuwalny nawet w odległości 200-300 m od miejsca ich pracy. Planowana eksploatacja kruszywa naturalnego z zachowanych fragmentów złoża „Dzierzgoń” będzie (już obecnie jest) odczuwalnym źródłem uciążliwości akustycznych na przyległych, na których najbliżej położony budynek mieszkalny znajduje się około 105 m na południowy zachód od południowej granic udokumentowane złoże. Na etapie sporządzania projektu planu miejscowego, po zatwierdzeniu przez Radę Miejską w Dzierzgoniu, analizowanej zmiany Studium, powinny zostać wskazane rozwiązania nie tylko przestrzenne, ale również i inne mające na celu kompleksową ochronę istniejącej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej przed uciążliwościami akustycznymi funkcjonowania kopalni. Można prognozować, że przy minimalnym, około 20 m, wyprzedzeniu robót górniczych w nadkładzie, przed frontem eksploatacyjnym nie wystąpi konieczność wywozu nadkładu poza teren kopalni;
10. dalszymi okresowymi i miejscowymi mało odczuwalne zmiany aktualnego stanu aerosanitarnego;
11. stopniową wraz z postępem prac przygotowawczych do eksploatacji, dalszą całkowitą likwidacją siedlisk drobnych i średnich ssaków związanych z terenami zadrzewionymi miejscami podmokłymi, które występują w granicach obszaru udokumentowanego złoża kruszywa naturalnego. Równocześnie emitowany hałas przez pracujący sprzęt okresowo obejmować będzie bezpośrednio tereny przyległe. Emisja hałasu do środowiska będzie przyczyną płoszenia awifauny na przyległych terenach zadrzewionych i leśnych. Może to niezwykle uciążliwe w okresie lęgu i pierzenia się ptaków, czyli pomiędzy kwietniem a lipcem, kiedy nadmierna emisja hałasu do środowiska może powodować niekorzystne oddziaływania. Hałas będzie stresująco oddziaływać na ptaki wysiadujące jaja i wodzące młode, dlatego należy ograniczyć możliwość prowadzenia prac przygotowawczych z wykorzystaniem sprzętu budowlanego emitującego znaczący hałas do środowisko pomiędzy kwietniem,

a lipcem. Należy jednak podkreślić, że aktualnie prowadzona jest eksploatacja kruszywa naturalnego ze złoża „Dzierzgoń”, w granicach, którego znajdują się podobne źródła emisji hałasu do środowiska, dlatego może być on odczuwalny na znacznych odległościach od terenu prowadzenia prac przygotowawczych;

12. nieodwracalnymi zmianami w krajobrazie wyniku prowadzonych prac przygotowawczych złoża do eksploatacji:

Zmiany te będą znaczące, ale nie będą postrzegane z terenów przyległych poprzez silne zadrzewieni terenów w rejonie udokumentowanego złoża.

Skutki dla środowiska i zdrowia ludzi związane z fazą eksploatacji udokumentowanego złoża kruszywa naturalnego „Dzierzgoń” i wydobywania kopaliny

1. dalsze, nieodwracalne zmiany w rzeźbie terenu spowodowane wydobywaniem udokumentowanej kopaliny. Po zakończeniu eksploatacji przed przystąpieniem do kompleksowej rekultywacji, w miejscu lokalizacji powstaną wyrobiska o różnej głębokości i wielkości o skarpach o nachyleniu do 35 %;
2. dalsze i nieodwracalne zmiany w budowie geologicznej utworów powierzchniowych;
3. dalsze miejscowe zmiany stosunków wód gruntowych w wyniku prowadzenia eksploatacji udokumentowanych złóż, gdyż w wszystkie złoża objęte analizowaną zmianą studium są złożami zawodnionym. Na terenie złoża pierwszy poziom wód gruntowych zalega na głębokości 2,1 m p.p.t. do 3,2 m p.p.t. W takim przypadku prognozuje się, że w czasie wydobywania zachowanych fragmentów udokumentowanego złoża kruszywa naturalnego będą występowały okresowe wahania poziomu wód gruntowych oraz mogą tworzyć się lokalne leje depresyjne, które mogą okresowo oddziaływać na stosunki wodne terenów bezpośrednio przyległych. Niezmiernie ważnym będzie pełna kontrola wyrobiska przed samowolnym składowaniem odpadów lub wylewaniem nieczystości;
4. dalsze miejscowe zmiany warunków klimatu lokalnego;
5. zachowanie obecnego poziomu pól elektromagnetycznych;
- 6 dalsze okresowe zmiany warunków klimatu akustycznego powodowane pracą maszyn i urządzeń wykorzystanych do wydobywania, transportu urobku oraz prac rekultywacyjnych. Planowana eksploatacja kruszywa naturalnego ze złoża „Dzierzgoń” będzie (już obecnie jest) odczuwalnym źródłem uciążliwości akustycznych na przyległych, na których najbliższej położony budynek mieszkalny znajduje się około 105 m na południowy zachód od południowej granic udokumentowane złoża. Na etapie sporządzania projektu planu miejscowego, po zatwierdzeniu przez Radę Miejską w Dzierzgoniu, analizowanej zmiany Studium, powinny zostać wskazane rozwiązania nie tylko przestrzenne mające na celu kompleksową ochronę istniejącej zabudowy przed uciążliwościami akustycznymi funkcjonowania kopalni
7. dalsze, okresowe i miejscowe zmiany aktualnie korzystnego stanu aerosanitarne.

8. dalszymi zmianami, nieodwracalnymi w krajobrazie wyniku prowadzonych prac wydobywczych:
9. na terenie udokumentowanego złoża kruszywa naturalnego „Dzierzgoń” w części południowej i zachodniej występują wody powierzchniowe – wyrobiska wypełnione wodą oraz rów melioracyjny i tereny stale podmokłe w części zachodniej. Przetawione powyżej skutki dla środowiska i zdrowia ludzi fazy przygotowania i eksploatacji zachowanych fragmentów udokumentowanego złoża kruszywa naturalnego „Dzierzgoń”, mogą różnić się w przypadku szczegółowych analiz, jakie będą przeprowadzane na etapie sporządzania projektu planu miejscowego, jaki będzie sporządzany po zatwierdzeniu przez Radę Miejską w Dzierzgoniu, analizowanej zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Dzierzgoń dla części obrębów geodezyjnych 1-Dzierzgoń, Morany, Nowiec, Ankamaty, Blunaki.

Obszar nr 4

Obszar nr 4 położony jest w południowo zachodniej części gminy Dzierzgoń, bezpośrednio na północny zachód od terenów zwartej zabudowy wsi Blunaki.

W granice obszaru nr 4 włączono tereny obecnie już niezabudowane, a w przeszłości na części jego znajdowały się obiekty obsługi rolnictwa (PGR).

Zgodnie z ustaleniami analizowanego projektu zmiany Studium tereny włączone w granice obszaru nr 4 przeznaczone zostały pod rozwój publicznej zabudowy usługowej lub socjalnej zabudowy mieszkaniowej.

Realizacja ustaleń projektu zmiany Studium skutkować będzie:

1. Miejscowymi nieodwracalnymi, zmianami i przekształceniami w szacie roślinnej, na terenów przeznaczonych pod publiczną zabudowę usługową lub socjalną zabudowę mieszkaniową wraz z towarzyszącą infrastrukturą techniczną i drogową. Wystąpi konieczność wycinki pojedynczych drzew i krzewów, a zbiorowiska ruderalne miejscowo zastąpione zostaną sztucznymi nawierzchniami trawiastymi z pojedynczymi nasadzeniami drzew. Zachowana zostanie roślinność hydrogeniczna porastająca niewielkie oczko wodne znajdujące się w części centralnej terenu.
2. Likwidacja miejsc żerowania drobnej zwierzyny w wyniku miejscowych przekształceń w szacie roślinnej na terenach przeznaczonych pod planowaną publiczną zabudowę usługową lub socjalną zabudowę mieszkaniową wraz z towarzyszącą infrastrukturą techniczną i drogową.
3. Miejscowymi, okresowymi niewielkimi, mało odczuwalnymi zmianami w stanie aerosanitarnym terenów przeznaczonych pod planowaną publiczną zabudowę usługową lub socjalną zabudowę mieszkaniową wraz z towarzyszącą infrastrukturą techniczną

i drogową. Zmiany te nie będą w żaden sposób niekorzystnie oddziaływać na przyległe tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zagrodowej wsi.

4. Miejscowymi, okresowymi niewielkimi, mało odczuwalnymi zmianami w warunkach klimatu akustycznego w wyniku lokalizacji planowanej publicznej zabudowy usługowej lub socjalnej zabudowy mieszkaniowej wraz z towarzyszącą infrastrukturą techniczną i drogową. Zmiany te nie będą w żaden sposób niekorzystnie oddziaływać na przyległe tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zagrodowej wsi.
5. Nie wystąpią nawet miejscowe czy mało odczuwalne zmiany warunków klimatu lokalnego wyniku realizacji planowanej publicznej zabudowy usługowej lub socjalnej zabudowy mieszkaniowej.
6. Nie wystąpią zagrożenia zanieczyszczenia wód powierzchniowych, a stan czystości niewielka zbiornika wodnego zlokalizowanego w części centralnej nie będzie zagrożony.
7. Nie wystąpią nawet miejscowe czy krótkookresowe zmiany zalegania pierwszego poziomu wód gruntowych i nie będzie wymagane nawet miejscowego uregulowanie stosunków wód gruntowych w czasie realizacji planowanej publicznej zabudowy usługowej lub socjalnej zabudowy mieszkaniowej wraz z towarzyszącą infrastrukturą techniczną i drogową.
8. Nie będzie wymagać wielkopowierzchniowych prac ziemnych związanych w wyrównaniu terenu przed posadawianiem obiektów budowlanych planowanej publicznej zabudowy usługowej lub socjalnej zabudowy mieszkaniowej wraz z towarzyszącą infrastrukturą techniczną i drogową. Miejscowe zmiany i przekształcenia w rzeźbie mogą wystąpić jedynie w rejonie lokalizacji poszczególnych budynków oraz dróg dojazdowych do nich.
9. Dalszymi nieodwracalnymi, ale jedynie miejscowymi, niewielkim zmianami w budowie geologicznej utworów powierzchniowych w wyniku realizacji poszczególnych obiektów i urządzeń planowanej zabudowy wraz z towarzyszącą infrastrukturą techniczną i drogową.
10. Funkcje planowane do lokalizacji na obszarach objętych projektem zmiany Studium i jego przeznaczenie całkowicie wykluczają możliwość realizacji zakładów i instalacji stwarzających ryzyko wystąpienia poważnej awarii oraz stwarzają możliwości magazynowania i składowania substancji niebezpiecznych w ilościach określonych odrębnymi przepisami dla zakładów stwarzających zagrożenie wystąpienia awarii przemysłowej.
11. W bazie SOPO Systemy Osłony Przeciwosuwiskowej nie wskazano na terenie gminy Dzierżgoń aktywnych osuwisk oraz terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi. Realizacja ustaleń zmiany Studium nie będzie źródłem uruchomienia procesów

erozyjnych prowadzących do powstania ruchów masowych ziemi, tak na terenach włączonych w jego granice, jak i na terenach przyległych.

12. Realizacji ustaleń analizowanego projektu zmiany Studium dotrzymane będą dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych w środowisku, określone w rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku dla zabudowy mieszkaniowej i dla miejsc dostępnych dla ludności.
13. Obszar objęty projektem zmiany Studium nie został zaliczone do obszarów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi wskazanych w opracowaniu IMGW Oddział w Gdyni pod tytułem „Wstępna ocena ryzyka powodziowego – mapie obszarów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi w woj. pomorskim”. Obszar objęty analizowanym projektem zmiany Studium nie został wskazany na opracowanych, przez Prezesa Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej, mapach zagrożenia powodziowego i mapach ryzyka powodziowego, które zostały opublikowane 22 października 2020 roku. Czyli nie został zaliczony do obszarów szczególnego zagrożenia powodzią raz na 10 i raz na 100 lat oraz do obszarów zagrożenia powodzią raz na 500 lat. Realizacja ustaleń analizowanego projektu zmiany Studium nie będzie źródłem powstania zagrożenia powodzią, tak na obszarach włączonych w jego granice, jak również na terenach przyległych.
14. Na obszarze objętym analizowanym projektem zmiany Studium nie występują udokumentowane, perspektywiczne i prognostyczne złoża kopalin, które mogłyby być eksploatowane odkrywkowo lub metodą głębinowa.
15. W granicach obszaru objętego analizowanym projektem zmiany Studium nie znajdują się grunty leśne, większe ich kompleksy położone są w dalszej odległości.
16. Realizacja ustaleń analizowanego projektu zmiany Studium stopniowo, w miarę realizacji planowanej publicznej zabudowy usługowej lub socjalnej zabudowy mieszkaniowej wraz z towarzyszącą infrastrukturą techniczną i drogową odwracalnie zmieniać będzie walory krajobrazowe północnej części wsi, gdzie w miejsce terenu niezabudowanego pojawia się obiekty kubaturowe planowanej zabudowy.
16. Na terenie objętym analizowanym projektem zmiany Studium:
 - nie znajdują się zespoły zabytkowe, budynki i inne obiekty wpisany do Rejestru Zabytków Nieruchomych Województwa Pomorskiego;
 - nie występują również obiekty zabytkowe wpisane do Wojewódzkiej Ewidencji Zabytków (WEZ) i do Gminnej Ewidencji Zabytków (GEZ);
 - nie występują obiekty budowlane o walorach historyczno-kulturowych, objęte ochroną jego ustaleniami.

W analizowanym przypadku realizacja ustaleń analizowanego projektu zmiany Studium w żaden sposób nie będzie niekorzystnie oddziaływać na dobra kultury lub inne wartości materialne.

17. Realizacji ustaleń analizowanego projektu zmiany Studium wymagać będzie rozbudowa urządzeń oraz obiektów infrastruktury technicznej sieci elektroenergetycznej średniego i niskiego napięcia. Przedsięwzięcia te wpłyną bardzo korzystnie na stan lokalnej infrastruktury technicznej wsi.
18. Realizacja ustaleń projektu zmiany Studium nie będzie źródłem oddziaływań skumulowanych.
19. Realizacji ustaleń analizowanego projektu zmiany Studium nie będzie mieć oddziaływania transgranicznego w rozumieniu przepisów ustawy Prawo ochrony środowiska.

Obszar nr 5

Obszar nr 5 położony jest w centralnej części gminy Dzierzgoń, w centralnej części obrębu wiejskiego Morany, bezpośrednio na północny zachód od drogi z Dzierzgonia do wsi Morany i bezpośrednio na południe od brzegu jeziora Kuksy i nieczynnej linii kolejowej z Dzierzgonia do Malborka.

W granice obszaru nr 5 włączono tereny obecnie już niezabudowane, a w przeszłości znajdowały się na nich obiekty obsługi rolnictwa (PGR).

Zgodnie z ustaleniami analizowanego projektu zmiany Studium tereny włączone w granice obszaru nr 5 przeznaczone pozostały pod teren subregionalnej trasy rowerowej.

Realizacja ustaleń projektu zmiany Studium skutkować będzie:

1. Miejscowymi nieodwracalnymi, zmianami i przekształceniami w szacie roślinnej, polegające na wycince drzew i krzewów (samosiewy z dominacją klonu). Wystąpi konieczność wycinki pojedynczych drzew i krzewów, a zbiorowiska ruderalne miejscowo zastąpione zostaną sztucznymi nawierzchniami trawiastymi z elementami wyposażenia niezbędnego dla odpoczynku rowerzystów.
2. Likwidacja miejsc żerowania drobnej zwierzyny w wyniku miejscowych przekształceń w szacie roślinnej.
3. Zachowanie aktualnego stanu aerosanitarne – bardzo korzystnego.
4. Zachowanie aktualnie korzystnych warunków klimatu akustycznego.
5. Nie wystąpią nawet miejscowe czy mało odczuwalne zmiany warunków klimatu lokalnego wyniku realizacji planowanego zagospodarowania turystyczno-rekreacyjnego.
6. Nie wystąpią zagrożenia zanieczyszczenia wód powierzchniowych, a stan czystości wód jeziora Kuksy nie będzie zagrożony.

7. Nie wystąpią nawet miejscowe czy krótkookresowe zmiany zalegania pierwszego poziomu wód gruntowych i nie będzie wymagane nawet miejscowego uregulowanie stosunków wód gruntowych w czasie realizacji planowanego zagospodarowania turystyczno-rekreacyjnego.
8. Nie będzie wymagać wielkopowierzchniowych prac ziemnych związanych z wyrównaniem terenu przed posadawianiem obiektów planowanego zagospodarowania turystyczno-rekreacyjnego.
9. Miejscowymi nieodwracalnymi, niewielkim zmianami w budowie geologicznej utworów powierzchniowych w wyniku realizacji poszczególnych obiektów planowanego zagospodarowania turystyczno-rekreacyjnego.
10. Funkcje planowane do lokalizacji na obszarach objętych projektem zmiany Studium i jego przeznaczenie całkowicie wykluczają możliwość realizacji zakładów i instalacji stwarzających ryzyko wystąpienia poważnej awarii oraz stwarzają możliwości magazynowania i składowania substancji niebezpiecznych w ilościach określonych odrębnymi przepisami dla zakładów stwarzających zagrożenie wystąpienia awarii przemysłowej.
11. W bazie SOPO Systemy Osłony Przeciwsuwiskowej nie wskazano na terenie gminy Dzierżgoń aktywnych osuwisk oraz terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi. Realizacja ustaleń zmiany Studium nie będzie źródłem uruchomienia procesów erozyjnych prowadzących do powstania ruchów masowych ziemi, tak na terenach włączonych w jego granice, jak i na terenach przyległych.
12. Realizacji ustaleń analizowanego projektu zmiany Studium dotrzymane będą dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych w środowisku, określone w rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku dla miejsc dostępnych dla ludności.
13. Obszar objęty projektem zmiany Studium nie został zaliczone do obszarów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi wskazanych w opracowaniu IMGW Oddział w Gdyni pod tytułem „Wstępna ocena ryzyka powodziowego – mapie obszarów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi w woj. pomorskim”. Obszar objęty analizowanym projektem zmiany Studium nie został wskazany na opracowanych, przez Prezesa Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej, mapach zagrożenia powodziowego i mapach ryzyka powodziowego, które zostały opublikowane 22 października 2020 roku. Czyli nie został zaliczony do obszarów szczególnego zagrożenia powodzią raz na 10 i raz na 100 lat oraz do obszarów zagrożenia powodzią raz na 500 lat. Realizacja ustaleń analizowanego projektu zmiany Studium nie będzie źródłem powstania zagrożenia powodzią, tak na obszarach włączonych w jego granice, jak również na terenach przyległych.

14. Na obszarze objętym analizowanym projektem zmiany Studium nie występują udokumentowane, perspektywiczne i prognostyczne złoża kopalin, które mogłyby być eksploatowane odkrywkowo lub metodą głębinową.
15. W granicach obszaru objętego analizowanym projektem zmiany Studium nie znajdują się grunty leśne, większe ich kompleksy położone są w dalszej odległości.
16. Realizacja ustaleń analizowanego projektu zmiany Studium stopniowo, w miarę realizacji planowanego zagospodarowania odwracalnie zmieniać będzie walory krajobrazowe, gdzie w miejsce terenu niezabudowanego, silnie zadrzewionego i zakrzewionego pojawią się uporządkowane obiekty turystyczno-rekreacyjne.
16. Na terenie objętym analizowanym projektem zmiany Studium:
- nie znajdują się zespoły zabytkowe, budynki i inne obiekty wpisane do Rejestru Zabytków Nieruchomych Województwa Pomorskiego;
 - nie występują również obiekty zabytkowe wpisane do Wojewódzkiej Ewidencji Zabytków (WEZ) i do Gminnej Ewidencji Zabytków (GEZ);
 - nie występują obiekty budowlane o walorach historyczno-kulturowych, objęte ochroną jego ustaleniami.
- W analizowanym przypadku realizacja ustaleń analizowanego projektu zmiany Studium w żaden sposób nie będzie niekorzystnie oddziaływać na dobra kultury lub inne wartości materialne.
17. Realizacji ustaleń analizowanego projektu zmiany Studium może wymagać będzie budowy przyłącza elektroenergetycznego średniego napięcia.
18. Realizacja ustaleń projektu zmiany Studium nie będzie źródłem oddziaływań skumulowanych.
19. Realizacji ustaleń analizowanego projektu zmiany Studium nie będzie mieć oddziaływania transgranicznego w rozumieniu przepisów ustawy Prawo ochrony środowiska.

Obszary o numerach 1, 2 i 5 oraz zachodnie fragmenty obszaru nr 3 położone są w granicach Obszaru Chronionego Krajobrazu Rzeki Dzierzgoń. W granicach Obszaru Chronionego Krajobrazu Rzeki Dzierzgoń obowiązują przepisy uchwały Sejmiku Województwa Pomorskiego Nr 259/XXIV/16 z dnia 25 lipca 2016 r. w sprawie obszarów chronionego krajobrazu w województwie pomorskim.

Analizując położenie poszczególnych obszarów włączonych do Sieci Natura 2000, lokalizację innych ustanowionych form ochrony przyrody oraz zapisy ustaleń projektu zmiany Studium można prognozować, że realizacja tych ustaleń, nie spowoduje pogorszenia stanu siedlisk przyrodniczych, nie wpłynie na ich integralność. Równocześnie prognozuje się, że realizacja ustaleń projektu zmiany Studium nie wpłynie

niekorzystnie na inne ustanowione lub planowane do ustanowienia formy ochrony przyrody.

Monitorowanie skutków zmian w środowisku powstałych w skutek realizacji ustaleń analizowanego projektu zmiany Studium będzie można analizować na podstawie oceny stanu środowiska na terenach przyległych włączonych w granice Obszaru Chronionego Krajobrazu Rzeki Dzierzgoń, wykonywanej przez służby Marszałka Województwa Pomorskiego w czasie weryfikacji granic i zakazów obowiązujących w obszarze chronionego krajobrazu.

Fragmenty gminy Dzierzgoń objęte granicami analizowanego projektu zmiany Studium i ich najbliższe otoczenie nie sąsiadują bezpośrednio z terytoriami państw ościennych, a odległości ich do granicy państwa jest znaczna. **Wpływ realizacji ustaleń analizowanego projektu zmiany Studium nie będzie mieć oddziaływania transgranicznego w rozumieniu przepisów ustawy Prawo ochrony środowiska.**

Zapisy ustaleń analizowanego projektu zmiany Studium tylko w części wprowadzają nowe zagospodarowanie, w przypadku udokumentowanych złóż kopalin, poza częścią obszaru nr 1, są to tereny funkcjonujących kopalni kruszywa naturalnego.

Prognozuje się, że realizacja ustaleń projektu zmiany Studium nie będzie istotnym źródłem oddziaływań skumulowanych, które mogłyby powstać w czasie funkcjonowania kopalni kruszywa, planowanej publicznej zabudowy usługowej lub socjalnej zabudowy mieszkaniowej wraz z towarzyszącą infrastrukturą techniczną i drogową oraz obiektów subregionalnej trasy rowerowej.

Nie stwierdzono znaczących trudności, luk technicznych lub braku informacji (na tym etapie procesu planistycznego) koniecznych przy sporządzeniu niniejszej prognozy oddziaływania na środowisko projektu zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Dzierzgoń.

1. Wprowadzenie

Niniejsza Prognoza oddziaływania na środowisko projektu zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Dzierzgoń w obrębach geodezyjnych: 1-Dzierzgoń, Morany, Nowiec, Ankamaty, Blunaki.

Podstawą prawną wykonania Prognozy był art. 46 pkt 1 oraz art. 51 Ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziału społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U z 2021 roku, poz. 2372 z późniejszymi zmianami).

Podstawowym celem prognozy było określenie, analiza i ocena skutków, które mogą wyniknąć ze zmiany ustaleń obowiązującego Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Dzierzgoń w obrębach geodezyjnych: 1-Dzierzgoń, Morany, Nowiec, Ankamaty, Blunaki, dla wszystkich komponentów środowiska i zdrowia ludzi (mieszkańców) oraz przedstawienie rozwiązań eliminujących lub ograniczających ich (ewentualnie) negatywne wpływy.

Zakres prognozy określony został w art. 51 ust. 2 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U z 2021 roku, poz. 2372 z późniejszymi zmianami).

Zakres i stopień niniejszej prognozy został uzgodniony z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Gdańsku i Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Malborku – załączeniu.

Analizowany projekt zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Dzierzgoń nie przesądza o ostatecznym zagospodarowaniu i przyszłym użytkowaniu terenów włączonych w jego granice. Ponieważ realizacja tych ustaleń uwarunkowana jest będzie przez, między innymi, okoliczności niepozostające jedynie w gestii planowania przestrzennego, a może się ona odbywać w sposób mniej lub bardziej korzystny dla środowiska. Zatem realizacja ustaleń zmiany Studium jest warunkiem koniecznym, lecz nie ostatecznym dla zapewnienia ochrony i właściwego wykorzystania środowiska, a osiągnięcie tego celu będzie skuteczne jedynie przy pełnej koordynacji wysiłku wszystkich uczestników kolejnych procesów planowania i podejmowania decyzji. Ze wskazanej wyżej funkcji zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy i sposobu jej realizacji wynika, że ocena jej wpływu i zmian w środowisku spowodowanych realizacją tych ustaleń jest zadaniem obciążonym wysokim stopniem niepewności, a zakres zmian może nie być zależny bezpośrednio od propozycji ustaleń sporządzanych na jego podstawie projektów planów miejscowych. Ciągłe nie są także rozpoznane do końca konsekwencje działalności człowieka w środowisku.

Prognoza oddziaływania na środowisko projektu zmiany studium z samej swojej istoty zawiera, więc oceny hipotetyczne, oparte bardziej na prawdopodobieństwie i zasadach

logicznego wnioskowania niż konkretnych wyliczeniach dla realizowanych w przyszłości zamierzeń. Prognoza, analizując skutki najsilniej obciążające środowisko (także sytuacje awaryjne), pełni rolę informacyjną i ostrzegawczą w stosunku do późniejszych etapów projektowania inwestycji, wskazując, jakie, problemy z zakresu ochrony środowiska muszą być w ich trakcie brane pod uwagę i rozwiązywane, a także, czym może grozić brak odpowiednich rozwiązań.

Na etapie prognozy oddziaływania na środowisko sygnalizuje się możliwość wystąpienia zagrożeń w przyszłości, ale mogą one nie wystąpić lub mieć inny (łagodniejszy) charakter, o ile podejmie się odpowiednie działania zapobiegawcze na dalszych etapach: sporządzenia planu miejscowego i projektowania planowanych przedsięwzięć.

Prognoza wskazuje również preferowane, z punktu widzenia ochrony środowiska, sposoby realizacji ustaleń zmiany Studium oraz działania, których nie można zawrzeć w jego ustaleniach ze względu na jego specyfikę prawną.

1.1. Podstawa prawna i przebieg postępowania w sprawie sporządzenia prognozy

Podstawą prawną sporządzenia niniejszej Prognozy oddziaływania na środowisko projektu zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Dzierzgoń była ustawa z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U z 2021 roku, poz. 2372 z późniejszymi zmianami), a dokładniej art. 46 pkt 1, w którym stwierdza się, że przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wymagają, między innymi, studia uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin.

Do opracowania projektu zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Dzierzgoń przystąpiono zgodnie z Uchwałą Rady Miejskiej w Dzierzgoniu Nr XXIII/358/2021 z dnia 30 grudnia 2021 r., która została podjęta na podstawie:

- ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tj. Dz. U. z 2021r. poz. 1372 z późn. zm.) oraz
- ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2022r. poz. 503),
- Rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 23.12.2021 r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (Dz. U. z 2021 r. poz. 2405).

1.2. Wymogi prawa wspólnotowego

Przy sporządzaniu niniejszej prognozy obowiązują następujące Dyrektywy i przepisy wspólnotowe:

- Konwencję o obszarach wodno-błotnych mających znaczenie międzynarodowe zwłaszcza jako środowisko życiowe ptactwa wodnego, sporządzoną w Ramsar dnia 2 lutego 1971 r. (Dz. U. z dnia 29 marca 1978 r.);
- Konwencja o różnorodności biologicznej z Rio de Janeiro z 5 czerwca 1992 r.;
- Konwencja w sprawie ochrony światowego dziedzictwa kulturalnego i naturalnego, przyjęta w Paryżu dnia 16 listopada 1972 r. przez Konferencję Generalną Organizacji Narodów Zjednoczonych dla Wychowania, Nauki i Kultury na jej siedemnastej sesji (Dz. U. z dnia 30 września 1976 r.);
- Konwencję o ochronie wędrownych gatunków dzikich zwierząt (Konwencja Bońska), ratyfikowaną w 1996 r. (Dz. U. z 2003 r. nr 2, poz. 17);
- Konwencję o dostępie do informacji, udziale społeczeństwa w podejmowaniu decyzji oraz dostępie do sprawiedliwości w sprawach dotyczących środowiska, sporządzona w Aarhus dnia 25 czerwca 1998 r., ratyfikowaną przez Wspólnotę Europejską (w tym Polskę) w dniu 17 lutego 2005 r.;
- Dyrektywę 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiającą ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej (tj. Dz. Urz. UE L 327, 22.12.2000 z późn. zm.);
- Dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2001/80/WE z dnia 23 października 2001 r. w sprawie ograniczenia emisji niektórych zanieczyszczeń do powietrza z dużych obiektów energetycznego spalania (Dz. Urz. WE L 309 z 27.11.2001);
- Dyrektywę 2002/49/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 25 czerwca 2002 r. w sprawie oceny i zarządzania poziomem hałasu w środowisku (Dz. Urz. UE L 189 z 18.07.2002 r.);
- Dyrektywę 2006/32/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 kwietnia 2006 r. w sprawie efektywności końcowego wykorzystania energii i usług energetycznych oraz uchylającą dyrektywę Rady 93/76/EWG (Dz. Urz. WE L 114 z dn. 27.04.2006 r.);
- Dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/50/WE z dnia 21 maja 2008 r. w sprawie jakości powietrza i czystsze powietrze dla Europy (CAFE) (Dz. Urz. WE L 152 z 11.06.2008 r.);
- Dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/1/WE z dnia 15 stycznia 2008 r. dotyczącą zintegrowanego zapobiegania zanieczyszczeniom i ich kontroli - pakiet energetyczno-klimatyczny Unii Europejskiej (Dz. Urz. WE L 24 z 29.01.2008 r.);

- Dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/56/WE z dnia 17 czerwca 2008 r. ustanawiającą ramy działań Wspólnoty w dziedzinie polityki środowiska morskiego (Dyrektywa ramowa w sprawie strategii morskiej – RDSM) (Dz. Urz. WE L z 2008 r. Nr 164, poz.19);
- Dyrektywę 2008/98/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie odpadów (Dz. Urz. UE L 312 z 11 listopada 2008 r.);
- Dyrektywę 2009/28/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych zmieniająca i w następstwie uchylająca dyrektywy 2001/77/WE oraz 2003/30/WE (Dz. Urz. WE L 140 z 5.06.2009 r.);
- Dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa (tekst jedn. Dz. Urz. WE L 20 z 2010 r.);
- Strategię UE w zakresie przystosowania się do zmiany klimatu; Komunikat KE/216/2013; oraz przepisy krajowe;
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia, jako obszary Natura 2000 (Dz. U. nr 77, poz. 510 ze zm.).
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 06 października 2013 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia, jako obszary Natura 2000 (Dz. U. poz. 1302).
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz. U. nr 25, poz. 133 ze zm.).
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U., poz. 1409).
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie gatunków dziko występujących grzybów objętych ochroną (Dz. U. 2014, poz. 1408).
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 06 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz.U. 2016 poz. 2183).
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (z 2021 r. poz. 1098 ze zm.).
- Ustawa z dnia 09 czerwca 2011r. Prawo geologiczne i górnicze (t.j. Dz.U. 2021 poz. 1420.).
- Ustawa z dnia 03 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (t. j. Dz.U. 2021 poz. 2163).
- Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t. j. Dz. U. z 2021r., poz. 741 ze zm.).

- Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (tj. Dz. U. z 2014 r. poz. 1446).
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (t.j. Dz. U. 2014, poz. 112).
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 19 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku Dz. U. 2019, poz. 2448).

Zgodnie z wymienionymi przepisami prawa wspólnotowego oraz z ustawą z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko Burmistrz Miasta Dzierżoń (organ sporządzający zmianę Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Dzierżoń) zwrócił się do organu ochrony środowiska (Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku) oraz do organu powiatowego inspektoratu sanitarnego (Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Malborku) z propozycją zakresu oraz stopnia szczegółowości prognozy oddziaływania na środowisko sporządzanego dokumentu.

Sporządzona prognoza oddziaływania na środowisko wraz z projektem zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Dzierżoń poddana zostanie opiniowaniu przez organ ochrony środowiska (Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku) oraz organ państwowej inspekcji sanitarnej (Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Malborku).

3. Projekt zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Dzierżoń wraz z prognozą oddziaływania na środowisko poddawany będzie konsultacjom społecznym.

1.3. Przedmiot i cel prognozy

Niniejszą prognozę oddziaływania na środowisko sporządzono dla potrzeb projektu zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Dzierżoń w obrębach geodezyjnych: 1-Dzierżoń, Morany, Nowiec, Ankamaty, Blunaki.

Na terenie miasta i gminy Dzierżoń obowiązuje Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Dzierżoń, zatwierdzone uchwałą Nr XXX/252/2017 Rady Miejskiej w Dzierżoniu z dnia 31 sierpnia 2017 r.

Na obszarach objętych analizowaną zmianą studium obowiązujące studium w obrębach 1-Dzierżoń (dz. nr 802, 806/1 i 806/2), Morany (dz. nr 29/1 i 31 oraz fragment dz. nr 30), Nowiec (dz. nr 35, 151/5, 151/6 i 151/7 oraz fragment dz. nr 34/1), Ankamaty (dz. nr 125) nie przewidywano przeznaczenia pod obszary powierzchniowej eksploatacji kruszyw. W obrębie

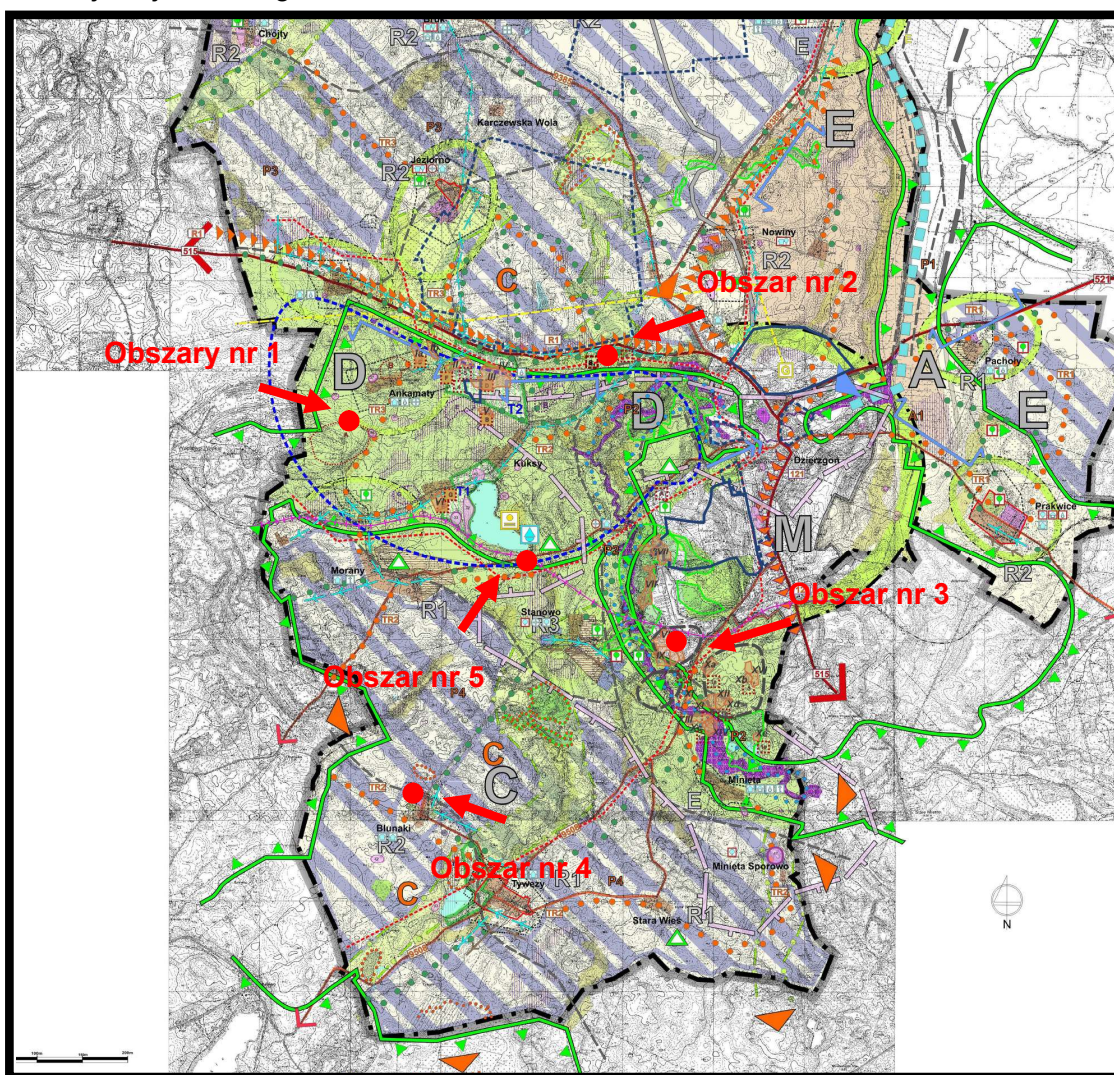
Przedmiotem zmiany Studium było:

-
- The map displays the Dzierżon area with five numbered observation zones. Red dots indicate the locations of the zones, and red arrows point to them from their respective labels. The zones are distributed across the area, with Obszar nr 1 and 2 in the northwest, Obszar nr 4 in the southwest, and Obszar nr 3, 4, and 5 in the central and eastern parts. The map includes topographic features, roads, and place names like Dzierżon, Nowe Dzierżon, and Waplewo-Osiedle.

Rys. 1. Położenie terenów objętych analizowanym projektem zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Dzierżgoń
- lokalizację zaznaczono kolorem czerwonym

- **obszary nr 1** położony jest w zachodniej części gminy Dzierżoń, w północno zachodniej części obrębu wiejskiego Morany, na północ od terenów zwartej zabudowy wsi Morany i na południowy zachód od terenów wsi Ankamaty;
- **obszar nr 2** położony jest w centralne części gminy Dzierżoń, bezpośrednio na południe od drogi wojewódzkiej nr 515 i na południowy zachód od wsi Nowa Karczma;

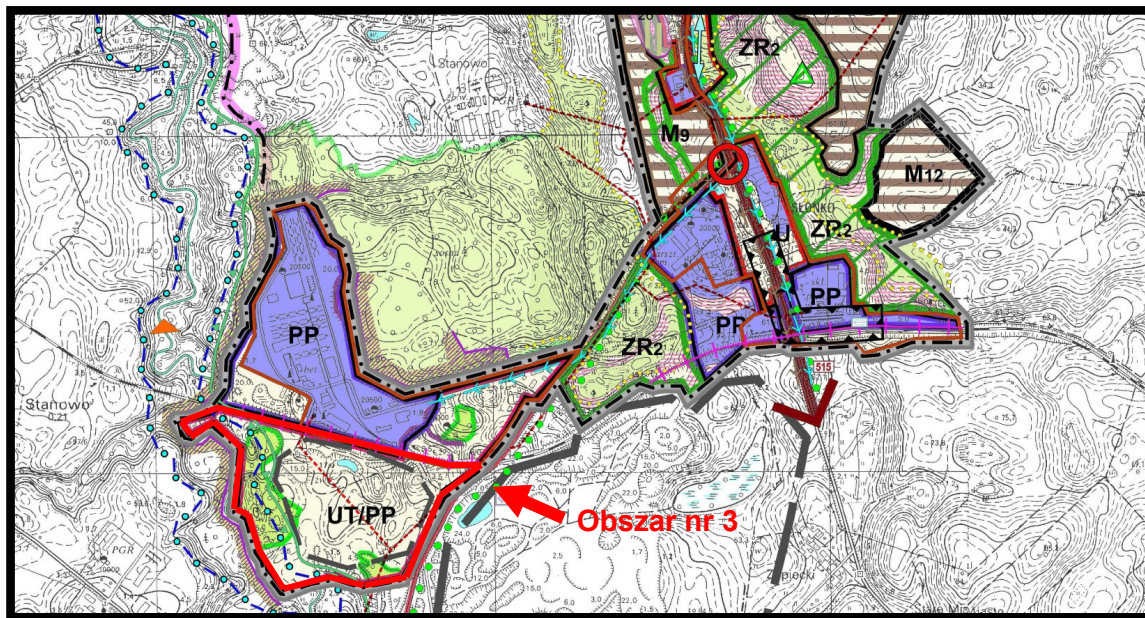
- **obszar nr 3** położony jest w centralnej części gminy Dzierzgoń, w południowo zachodniej części miasta Dzierzgoń i bezpośrednio na zachód od drogi w kierunku wsi Tywęży i na południe od nieczynnej linii kolejowej z Dzierzgonia do Malborka;
- **obszar nr 4** położony jest w południowo zachodniej części gminy Dzierzgoń, bezpośrednio na północny zachód od terenów zwartej zabudowy wsi Blunaki;
- **obszar nr 5** położony jest w centralnej części gminy Dzierzgoń, w centralnej części obrębu wiejskiego Morany, bezpośrednio na północny zachód od drogi z Dzierzgonia do wsi Morany i bezpośrednio na południe od brzegu jeziora Kuksy i nieczynnej linii kolejowej z Dzierzgonia do Malborka

Rys. 2. Fragment obowiązującego Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Dzierzgoń (2017) – kolorem czerwonym zaznaczono granice terenów objętych analizowanym projektem jego zmiany

W Studium określono następujące kierunki rozwoju przestrzennego i dominujące funkcje dla fragmentów, które zostały objęte analizowanym projektem jego zmiany - rys. 2.:

- **obszar nr 1** - dominujące funkcje leśne (grunty leśne część zachodnia) i funkcje rolnicze (grunty rolne);
- **obszar nr 2** - dominujące funkcje leśne – grunty leśne;
- **obszar nr 3** - dominujących funkcjach usługowo-produkcyjnych (rys. 3.);
- **obszar nr 4** - tereny dominującej zabudowy wielofunkcyjnej;
- **obszar nr 5** – dominujące funkcje leśne- grunty leśne

Rys. 3. Fragment obowiązującego Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Dzierzgoń (2017) – kolorem czerwonym zaznaczono granice obszaru nr 3 objętego projektem jego zmiany

Podstawowym celem strategicznej oceny oddziaływania na środowisko była identyfikacja bezpośrednich i pośrednich skutków środowiskowych, które mogą powstać w wyniku realizacji zamierzeń zapisanych w projekcie zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Dzierzgoń.

Istotą oceny strategicznej była nie tylko próba określenia przewidywanego (prognozowanego) wpływu wskazanych działań planistycznych na poszczególne komponenty środowiska i warunki równoważonego rozwoju gminy Dzierzgoń, ale także ocena spójności (zgodności) priorytetów i celów strategicznych z politykami w zakresie ochrony środowiska sporządzonymi na poziomie regionalnym.

Podstawowym celem niniejszej prognozy było wskazanie możliwości rozwiązań planistycznych najbardziej korzystnych dla środowiska i zdrowia ludzi poprzez:

- kompleksową identyfikację i ocenę najbardziej prawdopodobnych skutków wpływu na poszczególne komponenty środowiska obszaru objętego zmianą Studium, jakie może wywołać realizacja dyspozycji przestrzennych zawartych w jego projekcie,

- dyskusję i współpracę autora prognozy z autorami zmiany Studium celem maksymalnego wyeliminowania rozwiązań i ustaleń niemożliwych do przyjęcia ze względu na ewentualne negatywne skutki dla środowiska i zagrożenia dla zdrowia ludzi,
- pełne poinformowanie podmiotów planu, tj. wnioskodawców, społeczność lokalną i organa samorządu o skutkach wpływu realizacji ustaleń projektu zmiany Studium dla środowiska przyrodniczego i zdrowia ludzi.

Część opisowa niniejszej prognozy zawiera charakterystykę struktury i ocenę stanu poszczególnych komponentów środowiska (w szczególności tych, które poddane zostaną presji w wyniku realizacji planowanych działań, przedstawienie istotnych z punktu widzenia ochrony walorów i zasobów środowiska oraz zdrowia ludzi ustaleń projektu zmiany Studium oraz potencjalne skutki oddziaływania na środowisko realizacji jego zapisów.

Prognoza zakończona została podsumowaniem określającym potencjalne skutki środowiskowe realizacji ustaleń zmiany Studium oraz zawiera zapisy (stanowiące oraz zalecane) wprowadzone do jego ustaleń oraz do ustaleń projektów planów miejscowych, które zostaną sporządzone po zatwierdzeniu przez Radę Miejską w Dzierzgoniu analizowanej zmiany Studium, mające na celu ograniczenie ewentualnych niekorzystnych oddziaływań realizacji planowanych przedsięwzięć. Podsumowanie zakończone zostało wnioskami.

W prognozie oddziaływania na środowisko uwzględniono:

- opracowanie ekofizjograficzne sporządzone dla potrzeb Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Dzierzgoń (2009).
- ocenę zgodności dotychczasowego użytkowania i zagospodarowania obszaru projektu zmiany Studium i terenów bezpośrednio przyległych,
- ocenę charakteru i intensywności zmian zachodzących w środowisku obszaru włączonego w granice projektu zmiany Studium,
- ocenę odporności środowiska na degradację oraz zdolność do jego regeneracji,
- ocenę zachowania walorów krajobrazowych,
- prognozę dalszych zmian w środowisku przy aktualnym jego użytkowaniu
- wpływ realizacji ustaleń zmiany Studium na poszczególne komponenty środowiska kulturowego,
- potencjalne skutki oddziaływania realizacji ustaleń zmiany Studium na standardy jakości środowiska i warunki życia mieszkańców oraz na zachowanie wartości kulturowych analizowanego obszaru.

1.4. Zakres prognozy oddziaływania na środowisko

Zakres ogólny niniejszej prognozy oddziaływania na środowiska został określony w art. 51 pkt 2 ustawy z dnia 03 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko

(t.j. Dz. U z 2021 roku, poz. 2372 z późniejszymi zmianami). Na podstawie art. 53 wymienionej ustawy w lutym 2021 roku Burmistrz Dzierzgonia jako organ sporządzający analizowaną zmianę Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Dzierzgoń wystąpił do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku oraz Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Malborku z propozycją następującego zakresu oraz stopnia szczegółowości prognozy oddziaływania na środowisko sporządzanego dokumentu:
w prognozie określone i ocenione zostaną następujące zagadnienia:

1) w zakresie skutków:

- dla środowiska, które mogą wynikać z realizacji ustaleń zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy, powodowane zwłaszcza wykorzystywaniem zasobów środowiska, zanieczyszczeniem gleby lub ziemi, niekorzystnym przekształceniem naturalnego ukształtowania terenu, emitowaniem hałasu, wprowadzaniem pyłów do powietrza oraz ryzykiem wystąpienia poważnych awarii,
- realizacji ustaleń zmiany Studium na powietrze, powierzchnię ziemi, glebę, kopaliny, wody powierzchniowe i podziemne, klimat, zwierzęta i rośliny - we wzajemnym ich powiązaniu, oraz na ekosystemy i krajobraz;

2) w zakresie oceny:

- stanu i funkcjonowania środowiska, jego zasobów, odporności na degradację i zdolności do regeneracji oraz tendencji do zmian przy braku realizacji rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych i innych ustaleń zawartych w zmianie Studium z punktu widzenia:
- zgodności z przepisami prawa dotyczącymi ochrony środowiska, a w szczególności zawartymi w aktach o utworzeniu obszarów i obiektów chronionych oraz w planach ochrony,
- skuteczności ochrony różnorodności biologicznej,
 - właściwych proporcji pomiędzy terenami o różnych formach użytkowania, a pozostałymi terenami,
 - określonych w zmianie Studium warunków zagospodarowania terenu, wynikających z potrzeb ochrony środowiska, prawidłowości gospodarowania zasobami przyrody oraz ochrony gruntów rolnych i leśnych,
 - zagrożeń dla środowiska, z uwzględnieniem wpływu na zdrowie ludzi, które mogą powstawać na terenie objętym projektem zmiany Studium oraz na terenach pozostających w zasięgu oddziaływania wynikającego z realizacji ustaleń tej zmiany,
 - skutków dla istniejących form ochrony przyrody oraz innych obszarów chronionych,
 - zmian w krajobrazie;

3) w zakresie możliwości rozwiązań eliminujących lub ograniczających negatywne oddziaływania na środowisko, w tym na krajobraz, które mogą wynikać z realizacji ustaleń zmiany Studium oraz w zależności od potrzeb, propozycje innych niż w tym projekcie ustaleń sprzyjających ochronie środowiska.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gdańsku oraz Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Malborku uzgodnili zaproponowany zakres i stopień szczegółowości prognozy - załączniki.

1.5. Metoda sporządzania prognozy

Metodologia strategicznych ocen oddziaływania na środowisko oraz przepisy dyrektywy 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko oraz ustawy Prawo ochrony środowiska, nie preferują konkretnych metod sporządzania prognoz do projektów dokumentów strategicznych. Zakres prognozy jest pochodną rodzaju i zakresu dokumentu podstawowego. Podejście do metody strategicznej oceny projektów dokumentów wynika z roli tej oceny, rozumianej jako instrument zapewniający włączenie aspektów środowiskowych oraz rozwoju zrównoważonego do podstawowego nurtu procesów decyzyjnych na poziomie Unii Europejskiej oraz państw beneficjentów.

Niniejszy projekt zmiany Studium obejmuje 5 odrębnych obszarów, które planuje się przeznaczyć pod różne funkcje, dlatego dla potrzeb niniejszej prognozy oceniono skutki realizacji planowanych przeznaczeń dla każdego z tych obszarów osobno:

- **obszar nr 1- obręb Nowiec, działki nr 35, 151/5, 151/6 i 151/7 i fragment działki nr 34/1 oraz obręb Ankamaty, działka nr 125;**
- **obszar nr 2 - obręb Morany, działka nr 29/1 i 31 oraz fragment działki nr 30 obręb Nowiec;**
- **obszar nr 3 – obręb geodezyjny 1-Dzierzgoń, działki nr 802, 806/1 i 806/2;**
- **obszar nr 4 - obręb Blunaki, działka nr 28/6;**
- **obszar nr 5 - obręb Morany, działka nr nr 227.**

Realizacja planowanego zagospodarowania terenów objętych analizowanym projektem zmiany Studium zgodna będzie z zadaniami i kierunkami rozwoju gminy Dzierzgoń, zadaniami własnymi gminy właściciela udokumentowanego złoża kopaliny.

W niniejszej prognozie wykorzystano metodę porównawczą polegającą na analizie podobnych uwarunkowań, zjawisk, technologii, urządzeń oraz wartości w oparciu o dostępne materiały archiwalno dokumentacyjne oraz wyników prac terenowych. Jako podstawę merytoryczną ocen wartości środowiskowych przyjęto metodę polegającą na porównaniu z wartościami normatywnymi lub dopuszczalnymi. W nawiązaniu do klasycznych metod stosowanych w opracowaniu strategicznych ocen oddziaływania na środowisko w niniejszej prognozie

zastosowano, przede wszystkim, metody opisowe z wykorzystaniem następujących metod prognozowania:

- analiza dostępnych materiałów kartograficznych, archiwalnych i literatury, z różnych okresów ich sporządzenia oraz opracowanych dla różnych zagadnień,
- diagnozy stanu środowiska w oparciu o prace terenowe i zebrane wcześniej materiały dokumentacyjne,
- identyfikacja obszarów problemowych wymagających szczególnego rozpatrzenia w czasie prac terenowych oraz przy prognozowaniu skutków ich zmian czy przekształceń,
- analogia do terenów miasta i miasta i gminy, o podobnych walorach i zasobach środowisk przyrodniczego i kulturowego sposobie użytkowania i zainwestowania, itp.

Analizy przeprowadzone w niniejszej prognozie oceniające skutki realizacji ustaleń zmiany Studium przeprowadzone zostały na podstawie stanu środowiska przyrodniczego i zagospodarowania terenu, które opisane zostały w części opisowej zmiany Studium, uwarunkowaniami (skutkami) wynikającymi z realizacji jego ustaleń zmiany Studium oraz działaniami związanymi z realizacją gminnych systemów infrastruktury technicznej i drogowej.

Ocenę prognozowanych przekształceń i zmian poszczególnych komponentów środowiska przeprowadzono w oparciu o analizę ich funkcjonowania w istniejącej gminnej i regionalnej strukturze przestrzennej.

Kolejnym krokiem była analiza przyszłego funkcjonowania środowiska pod wpływem zmian, jakie będą miały miejsce w wskutek realizacji ustaleń projektu zmiany Studium.

Etapem końcowym była w miarę kompleksowa ocena skutków, czyli wynikowego stanu poszczególnych komponentów środowiska, powstałego na skutek przekształceń w jego funkcjonowaniu, spowodowanych realizacją ustaleń projektu zmiany Studium oraz sformułowanie propozycji wprowadzenia środków łagodzących te zmiany i kompensujących straty w środowisku.

W prognozie oddziaływania na środowisko, uwzględniono informacje zawarte w prognozach oddziaływania na środowisko sporządzonych dla innych, przyjętych już, dokumentów powiązanych z projektem dokumentu będącego przedmiotem postępowania oraz innych dokumentach.

Jednocześnie niniejsza prognoza oddziaływania na środowisko została sporządzona w oparciu o następujące materiały wyjściowe:

- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i miasta i gminy Dzierżoń, zatwierdzone uchwałą Nr XXX/252/2017 Rady Miejskiej w Dzierżoniu z dnia 31 sierpnia 2017 r
- Ekofizjograficzne uwarunkowania rozwoju przestrzennego gminy Dzierżoń, Firma Usługowo-projektowa DW Wanda Łaguna, Sopot 2009.

- Prognoza oddziaływania na środowisko Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Dzierżgoń, Firma Usługowo-projektowa DW Wanda Łaguna, Sopot 2009.
- Strategia Rozwoju dla Miasta i Gminy Dzierżgoń na lata 2014-2024.
- Plan zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego, Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego, Gdańsk 2016 r.
- Prognoza oddziaływania na środowisko projektu Planu zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego, PBPR, Słupsk 2016 r.
- Aktualizacja opracowanie ekofizjograficzne do zmiany planu zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego, Urząd Marszałkowski Województwa Pomorskiego, Gdańsk 2007 r.
- Rejestracja i inwentaryzacja naturalnych zagrożeń geologicznych (ze szczególnym uwzględnieniem osuwisk oraz innych zjawisk geodynamicznych) na terenie całego kraju, Akademia Górniczo-Hutnicza w Krakowie, Kraków 2005 r.
- Przeglądowa mapa osuwisk i terenów predysponowanych do występowania ruchów masowych ziemi w województwie pomorskim, Państwowy Instytut Geologiczny Oddział Morski w Gdańsku, Gdańsk 2009 r.
- SOPO System Osłony Przeciwośuwiskowej PIG PIB.
- Uchwała nr308/XXIV/20 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 28 września 2020 roku w sprawie programu ochrony powietrza dla strefy pomorskiej, w której został przekroczony poziom dopuszczalny pyłu zawieszonego PM₁₀ oraz poziom docelowy benzo(a)pirenu.
- Uchwała nr 310/XXIV/20 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 28 września 2020 roku w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa pomorskiego, z wyłączeniem Gminy Miasta Sopotu i obszaru miast, ograniczeń i zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw.
- Mapy zagrożenia powodziowego i mapy ryzyka powodziowego, ISOK KZGW Warszawa 2020 r.

Ponadto przy sporządzaniu niniejszej prognozy wykorzystano następujące pozycje literatury przedmiotu;

- T. Bartkowski, Zastosowania geografii fizycznej, PWN, Warszawa 1986 r.
- R. Racinowski, Wprowadzenie do fizjografii osadnictwa, PWN, Warszawa 1987 r.
- M. Dutkowski, Konflikty w gospodarowaniu dobrami środowiskowymi, Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, Gdańsk 1995 r.
- M. Przewoźniak, Podstawy geografii fizycznej kompleksowej, Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego, Gdańsk 1987 r.

- A. Kassenberg. Prognozy oddziaływania na środowisko dokumentów jako efektywny instrument wdrażania polityki ekologicznej i włączania społeczeństwa w proces planistyczny. (w:) Partnerstwo dla efektywności ekologicznej. Instytut na rzecz Ekorozwoju przy współpracy European Environmental Bureau. Warszawa czerwiec 2006 r.
- M. Kistowski, Metody sporządzania strategicznych ocen oddziaływania na środowisko przyrodnicze (na przykładzie prognoz wpływu na środowisko projektów programu rozwoju i zmiany planu zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego), w: Problemy ocen środowiskowych 2 (21), 2003, s.21-32.
- Przewoźniak M., Studia przyrodniczo-krajobrazowe w ocenach oddziaływania na środowisko, w: Studia krajobrazowe, jako podstawa racjonalnej gospodarki przestrzennej, Uniwersytet Wrocławski, Wrocław. 1995 r.
- Przewoźniak M., Teoria i praktyka w prognozowaniu zmian środowiska przyrodniczego dla potrzeb planowania przestrzennego, w: Materiały szkoleniowe do konferencji nt. „Prognoza skutków wpływu ustaleń miejscowego zmiany planu zagospodarowania przestrzennego na środowisko przyrodnicze, jako istotne narzędzie przeciwdziałania powstawaniu zagrożeń ekologicznych”, TUP, Katowice. 1997 r.
- Przewoźniak M., Ochrona przyrody w planowaniu przestrzennym. Teoria, prawo i realia, Przegląd Przyrodniczy t. XVI, z. 1-2. 2005 r.
- Przewoźniak M., Czochański J., Przyrodnicze podstawy gospodarki przestrzennej. Ujęcie proekologiczne, Gdańsk – Poznań, 2021r.

Prace terenowe (marzec 2021 roku) nad określeniem aktualnego stanu środowiska przyrodniczego wybranych obszarów problemowych poprzedzone zostały szczegółową analizą dostępnych materiałów archiwalno-dokumentacyjnych odnoszących się do terenu miasta i gminy oraz terenów bezpośrednio przyległych. Zapoznano się z ustaleniami dotychczas obowiązującego Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Dzierzgoń (2017), z przeznaczeniem w nim przedmiotowych obszarów oraz uwarunkowaniami przyrodniczymi, które decydowały o takim ich przeznaczeniu.

W opracowaniu niniejszej prognozy uwzględniono wnioski dotyczące ochrony środowiska, które napłynęły po ukazaniu się zawiadomienia o przystąpieniu do prac nad zmianą Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Dzierzgoń.

Stopień szczegółowości niniejszej prognozy oddziaływania na środowisko został dostosowany do zakresu zmiany Studium.

Zakres i stopień niniejszej prognozy został uzgodniony z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Gdańsku i Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Malborku (w załączeniu).

Po ogłoszeniu przez Burmistrza Dzierzgonia informacji o przystąpieniu do sporządzenia projektu zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Dzierzgoń w obrębach geodezyjnych: 1-Dzierzgoń, Morany, Nowiec, Ankamaty, Blunaki oraz o przystąpieniu do przeprowadzenia postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko tego dokumentu, nie wniesiono uwag ani wniosków do sporządzanej prognozy oddziaływania na środowisko projektu zmiany Studium.

2. Ustalenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Dzierzgoń

2.1. Cele sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Dzierzgoń

Celem analizowanego projektu zmiany Studium były następujące przeznaczenia obszarów włączonych w jego granice:

- **obszar nr 1**- obręb Nowiec, działki nr 35, 151/5, 151/6 i 151/7 i fragment działki nr 34/1 oraz obręb Ankamaty, działka nr 125 - pod obszary powierzchniowej eksploatacji kruszyw;
- **obszar nr 2** - obręb Morany, działka nr 29/1 i 31 oraz fragment działki nr 30 obręb Nowiec - pod obszary powierzchniowej eksploatacji kruszyw;
- **obszar nr 3** – obręb geodezyjny 1-Dzierzgoń, działki nr 802, 806/1 i 806/2 - pod obszary powierzchniowej eksploatacji kruszyw;
- **obszar nr 4** - obręb Blunaki, działka nr 28/6 - pod teren rozwoju publicznej zabudowy usługowej lub socjalnej zabudowy mieszkaniowej;
- **obszar nr 5** - obręb Morany, działka nr nr 227 - pod teren subregionalnej trasy rowerowej.

Realizacja planowanego zagospodarowania obszarów objętych analizowanym projektem zmiany Studium zgodna będzie z potrzebami i zamierzeniami właścicieli gruntów wyrażonych w złożonych do Burmistrza Dzierzgonia wnioskach o sporządzenie zmian obowiązującego Studium oraz będzie zgodna z kierunkami rozwoju tego fragmentu miasta i gminy zapisanymi w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Dzierzgoń zatwierdzonym w 2017 roku.

3. Powiązania prognozy oddziaływania na środowisko projektu zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Dzierzgoń z innymi dokumentami

3.1. Strategia Rozwoju dla Miasta i Gminy Dzierzgoń na lata 2014-2024

W związku z koniecznością dostosowania obowiązującej Strategii Rozwoju miasta i gminy Dzierzgoń do nowych uwarunkowań społeczno-gospodarczych, do wyzwań wewnętrznych i zewnętrznych oraz oczekiwań społeczeństwa, podjęto prace nad jej aktualizacją. Strategię Rozwoju starano się realizować tak, aby skorelować ją z pracami nad innymi, opracowanymi dokumentami strategicznymi, na poziomie lokalnym, regionalnym, wojewódzkim i krajowym. Strategia rozwoju przedstawia i opracowuje kluczowe dla rozwoju jednostki wyzwania oraz zarysowuje cele rozwojowe w odniesieniu do różnego rodzaju obszarów, uwzględniając funkcje przez niepełnione, występujące potencjały oraz bariery.

Celem aktualizacji Strategii jest przedstawienie wytycznych do racjonalnych działań programowych na dalsze lata i poprawa polityki rozwoju Miasta i Gminy Dzierzgoń. Zawarte w nim rozwiązania organizacyjne oraz logistyczno – techniczne przyczynią się do właściwego zrównoważonego rozwoju. Niniejsza aktualizacja jest wypełnieniem obowiązku Gminy w zakresie aktualizacji strategicznych dokumentów gminnych, co pozwala władzom Gminy na bieżąco kontrolować stan jednostki oraz planować na tej podstawie działania służące jej rozwojowi.

W Strategii Rozwoju miasta i gminy Dzierzgoń określono następującą misję gminy:

„Misją Miasta i Gminy Dzierzgoń jest utrzymanie i zintensyfikowanie zrównoważonego rozwoju Gminy dla zaspokojenia rosnących aspiracji jej mieszkańców w zakresie poziomu życia, poprzez inwestycje w gospodarce, infrastrukturze i oświacie oraz integrację społeczności lokalnej”

oraz wyznaczono cele strategiczne, a w ich ramach kierunki działań, jakie należy podjąć w zakresie polityki rozwoju na terenie Miasta i Gminy Dzierzgoń, stanowią podstawę dla realizacji konkretnych zadań inwestycyjnych na przestrzeni kilkunastu lat.

Cel 1: Modernizacja i rozbudowa infrastruktury technicznej dla zapewnienia lepszego rozwoju gospodarczego, ochrony środowiska oraz poprawy warunków życia mieszkańców.

Cel 2: Wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców we wszystkich sferach życia w celu ochrony środowiska naturalnego i zwiększenia atrakcyjności Miasta i Gminy.

- Zagospodarowanie terenów cennych pod względem przyrodniczym do celów rekreacji: zagospodarowanie jezior, wyposażenie w infrastrukturę rekreacyjną oraz sanitarną.

- Tworzenie i realizacja kompleksowych i długoterminowych planów zalesiania terenów z niskimi klasami gleb, obszarów zagrożonych erozją gleb (uwzględnianie zalesień w MPZP).
- Wprowadzanie energii odnawialnej na terenie Gminy (promocja kolektorów słonecznych, pomp ciepła, biomasy).
- Wdrożenie edukacji ekologicznej jako edukacji interdyscyplinarnej.
- Utworzenie bazy informacji turystycznej.

Cel 3: Poprawa zaplecza społecznego Miasta i Gminy zwłaszcza poprzez poprawę systemu szkolnictwa i opieki zdrowotnej.

Cel 4: Rozwój przedsiębiorczości oraz podniesienie efektywności rolnictwa.

Cel 5: Stworzenie warunków dla społeczno - kulturalnej aktywności mieszkańców.

3.2. Uchwała nr 310/XXIV/20 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 28 września 2020 roku w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa pomorskiego, z wyłączeniem Gminy Miasta Sopotu i obszaru miast, ograniczeń i zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw

Celem uchwały Sejmiku Województwa Pomorskiego było zapobieżenie negatywnemu oddziaływaniu na zdrowie ludzi i na środowisko oraz wprowadzenie ograniczenia i zakazy w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw.

Uchwała ma zastosowanie do instalacji, w których następuje spalanie paliw w rozumieniu art. 3 pkt 3 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 833 ze zm.), w szczególności do kotłów, pieców oraz kominków, jeżeli:

1) dostarczają ciepło do:

- a) instalacji centralnego ogrzewania lub
- b) instalacji ciepłej wody użytkowej;

2) wydzielają ciepło poprzez:

- a) bezpośrednie przenoszenie ciepła lub
- b) bezpośrednie przenoszenie ciepła w połączeniu z przenoszeniem go do innego nośnika,

a użytkowanie tej instalacji służy do: zapewnienia właściwej temperatury w obiekcie budowlanym lub jego części, do podgrzewania wody użytkowej lub do produkcji pary technologicznej.

W instalacjach wskazanych powyżej dopuszcza się stosowanie wyłącznie następujących rodzajów paliw:

- 1) paliwa gazowego w rozumieniu art. 3 pkt 3a ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne;
- 2) gazu płynnego LPG;

3) lekkiego oleju opałowego w rozumieniu art. 2 ust. 1 pkt 8 ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 660).

Nie stosuje się zakazów, jeśli spełnione łącznie są następujące warunki:

- 1) brak jest dostępnej sieci ciepłowniczej na terenie bezpośrednio przylegającym do działki, na której znajduje się instalacja, w której następują spalanie paliw, potwierdzony przez operatora sieci, a w przypadku braku operatora sieci przez organ gminy;
- 2) spalanie paliwa zachodzi w instalacji:
 - a) o której mowa w § 5 pkt 1 lit. a spełniającej minimalne poziomy sezonowej efektywności energetycznej i normy emisji zanieczyszczeń dla sezonowego ogrzewania pomieszczeń określonych w pkt 1 załącznika II do rozporządzenia Komisji (UE) 2015/1189 z dnia 28 kwietnia 2015 r. w sprawie wykonania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu zmiany dla kotłów na paliwo stałe lub
 - b) w której emisja cząstek stałych (pyłu) nie przekracza granicznych wielkości określonych w pkt 2 lit. a załącznika II do rozporządzenia Komisji (UE) 2015/1185 z dnia 24 kwietnia 2015 r. w sprawie wykonania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu zmiany dla miejscowych ogrzewaczy pomieszczeń na paliwo stałe lub
 - c) o której mowa w § 5 pkt 1 lit. b, spełniającej wymagania dotyczące granicznych wartości emisji określone w pkt 1 załącznika do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 1 sierpnia 2017 r. w sprawie wymagań dla kotłów na paliwo stałe.

Zapis ustaleń projektu zmiany planu odnoszące się do zaopatrzenia w ciepło:

zaopatrzenie w ciepło – zgodnie z przepisami odrębnymi;

pozwoli na kompleksową realizację przepisów Uchwały nr 310/XXIV/20 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 28 września 2020 roku w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa pomorskiego, z wyłączeniem Gminy Miasta Sopotu i obszaru miast, ograniczeń i zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw.

3.3. Program ochrony powietrza dla strefy pomorskiej, w której został przekroczony poziom dopuszczalny pyłu zawieszonego PM₁₀ oraz poziom docelowy benzo(a)pirenu

Uchwałą nr 308/XXIV/20 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 28 września 2020 roku. przyjęto nową edycję Programu ochrony powietrza dla strefy pomorskiej, w której został przekroczony poziom dopuszczalny pyłu zawieszonego PM₁₀ oraz poziom docelowy benzo(a)pirenu.

W załączniku nr 4 do Uchwały wskazane zostały następujące działania priorytetowe niezbędne do realizacji w celu osiągnięcia zakładanego w Programie efektu ekologicznego, tj. takiego ograniczenia emisji pyłu zawieszonego PM₁₀ i benzo(a)pirenu, aby poziomy dopuszczalne pyłu PM₁₀ oraz poziom docelowy B(a)P w strefie pomorskiej były dotrzymane:

a) ograniczenie emisji substancji z procesu wytwarzania energii cieplnej dla potrzeb ogrzewania i przygotowania ciepłej wody w lokalach mieszkalnych, handlowych, usługowych w gminach strefy pomorskiej poprzez wymianę/zlikwidowanie źródeł ciepła na paliwo stałe (kotłów bezklasowych oraz klasy 3,4 i 5) oraz poprzez:

- przyłączy do sieci ciepłowniczej,
- ogrzewanie elektryczne,
- ogrzewanie gazowe,
- ogrzewanie olejowe,
- odnawialne źródła energii,
- kocioł węglowy, zasilany automatycznie, spełniający wymagania ekoprojektu zmiany (spełniające minimalne poziomy sezonowej efektywności energetycznej i normy emisji zanieczyszczeń dla sezonowego ogrzewania pomieszczeń określonych w pkt. 1 załącznika II do rozporządzenia Komisji (UE) 2015/1189 z dnia 28 kwietnia 2015 r. w sprawie wykonania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu zmiany dla kotłów na paliwo stałe),
- kocioł na biomasę (ulegającą biodegradacji część produktów, odpadów lub pozostałości pochodzenia biologicznego z rolnictwa, w tym substancje roślinne i zwierzęce, leśnictwa i związanych działów przemysłu, w tym rybołówstwa i akwakultury, przetworzoną biomasę, w szczególności w postaci brykietu, pelletu, toryfikatu i biowęgla, a także ulegającą biodegradacji część odpadów przemysłowych lub komunalnych pochodzenia roślinnego lub zwierzęcego, w tym odpadów z instalacji do przetwarzania odpadów oraz odpadów z uzdatniania wody i oczyszczania ścieków, w szczególności osadów ściekowych, zgodnie z przepisami o odpadach w zakresie kwalifikowania części energii odzyskanej z termicznego przekształcania odpadów. Obecnie dostępne na rynku kotły spełniające wymagania ekoprojektu zmiany zasilane są zrębkami drzewnymi.), zasilany automatycznie, spełniający wymagania ekoprojektu zmiany,
- kocioł na pellet, zasilany automatycznie, spełniający wymagania ekoprojektu zmiany.

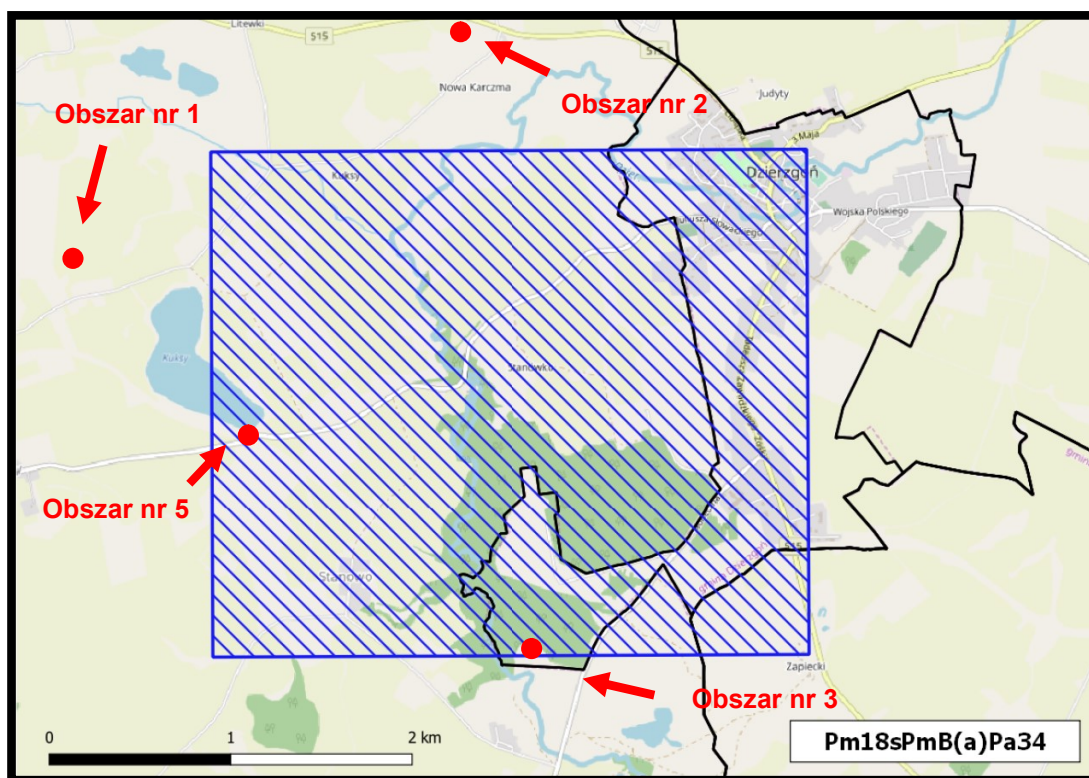
b) Edukacja ekologiczna.

c) Inwentaryzacja źródeł niskiej emisji – ogrzewania lokali mieszkalnych, handlowych, usługowych oraz użyteczności publicznej w gminach województwa pomorskiego.

d) Opracowanie i przyjęcie w gminach województwa pomorskiego szczegółowego harmonogramu rzeczowo-finansowego wdrażania uchwał antysmogowych.

e) Stworzenie przez poszczególne gminy województwa pomorskiego systemu wspierającego mieszkańców we wdrażaniu uchwał antysmogowych oraz jego funkcjonowanie.

Obszary nr 3 i 5 objęte analizowanym projektem zmiany Studium znajdują się w granicach wyznaczonym w Programie ochrony powietrza dla strefy pomorskiej, w której został przekroczony poziom dopuszczalny pyłu zawieszonego PM₁₀ oraz poziom docelowy benzo(a)pirenu, obszarem, na którym występują przekroczenia średniorocznego poziomu docelowego B(a)P - rys., 4. Jako główną przyczynę występowania przekroczenia średniorocznego poziomu docelowego B(a)P wskazano oddziaływanie emisji związanych z indywidualnym ogrzewaniem budynków oraz z napływem z miasta

Źródło: opracowanie własne na podstawie Programu ochrony powietrza.....

Rys. 4. Położenie obszarów objętych projektem zmiany Studium w stosunku do granic obszaru, na którym występują przekroczenia średniorocznego poziomu docelowego B(a)P – lokalizacje obszarów projektu zmiany Studium zaznaczono kolorem czerwonym

W celu realizacji działań określonych w Programie ochrony powietrza dla strefy pomorskiej, w której został przekroczony poziom dopuszczalny pyłu zawieszonego PM₁₀ oraz poziom docelowy benzo(a)pirenu z 28 września 2020 roku, do ustaleń projektu planu, który zostanie sporządzony po zatwierdzeniu przez Radę Miejską w Dzierzgoniu analizowanej zmiany Studium należy wprowadzić następujący zapis:

zaopatrzenie w ciepło - z źródeł: niskoemisyjnych, nieemisyjnych lub źródeł odnawialnych.

Zapisy takie kompleksowo będą realizować działania systemowe prowadzące do redukcji emisji zanieczyszczeń z indywidualnych systemów grzewczych oraz działania w zakresie ograniczenia emisji pyłu zawieszonego PM₁₀ i benzo(a)pirenu na obszarach objętych projektem zmiany Studium.

4. Przewidywane znaczące oddziaływania (bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe, pozytywne i negatywne) na środowisko, w tym na obszary Natura 2000

Celem analizowanego projektu zmiany Studium były następujące przeznaczenia obszarów włączonych w jego granice:

- **obszar nr 1**- obręb Nowiec, działki nr 35, 151/5, 151/6 i 151/7 i fragment działki nr 34/1 oraz obręb Ankamaty, działka nr 125 - pod obszary powierzchniowej eksploatacji kruszywa;
- **obszar nr 2** - obręb Morany, działka nr 29/1 i 31 oraz fragment działki nr 30 obręb Nowiec - pod obszary powierzchniowej eksploatacji kruszyw;
- **obszar nr 3** – obręb geodezyjny 1-Dzierzgoń, działki nr 802, 806/1 i 806/2 - pod obszary powierzchniowej eksploatacji kruszyw;
- **obszar nr 4** - obręb Blunaki, działka nr 28/6 - pod teren rozwoju publicznej zabudowy usługowej lub socjalnej zabudowy mieszkaniowej;
- **obszar nr 5** - obręb Morany, działka nr nr 227 - pod teren subregionalnej trasy rowerowej.

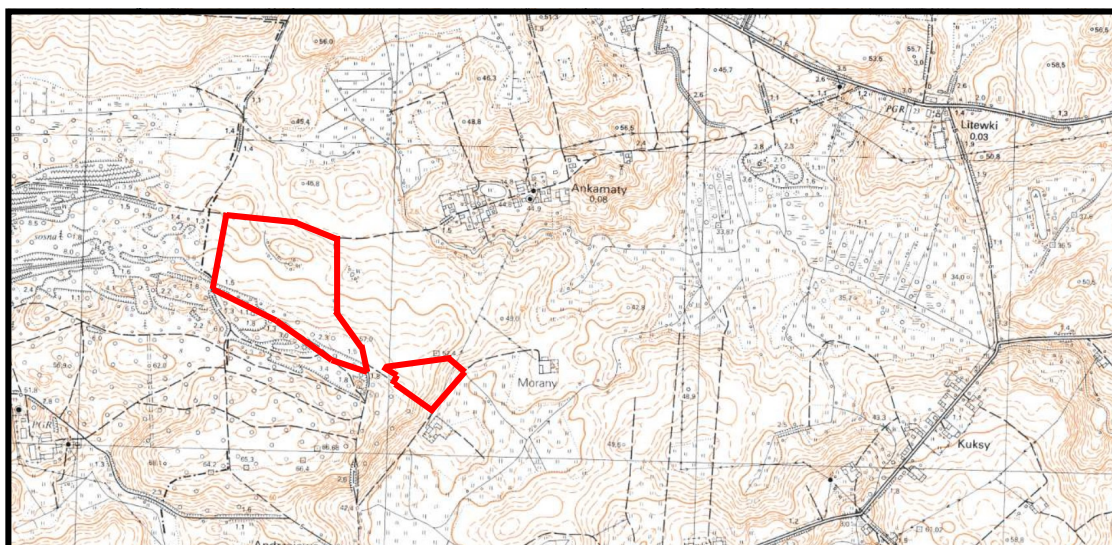
Realizacja planowanego zagospodarowania obszarów objętych analizowanym projektem zmiany Studium zgodna będzie z potrzebami i zamierzeniami właścicieli gruntów wyrażonych w złożonych do Burmistrza Dzierzgonia wnioskach o sporządzenie zmian obowiązującego Studium oraz będzie zgodna z kierunkami rozwoju tego fragmentu miasta i gminy zapisanymi w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Dzierzgoń zatwierdzonym w 2017 roku.

Obszary objęte analizowaną zmianą Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Dzierzgoń znacząco różnią się pomiędzy sobą nie tylko walorami i zasobami środowiska, ale także położeniem względem siebie i planowanym ich przeznaczeniem. Dlatego analiza i ocena skutków realizacji analizowanej zmiany Studium wykonanie została dla każdego z terenów osobno.

4.1. Obszar nr 1

Obszary nr 1 położone są w zachodniej części gminy Dzierzgoń, w północno zachodniej części obrębu wiejskiego Morany i południowo zachodniej części obrębu wiejskiego Ankamaty, na

północ od terenów zwartej zabudowy wsi Morany i na południowy zachód od terenów wsi Ankamaty - rys.5.

Źródło: opracowanie własne na podstawie Geoportal

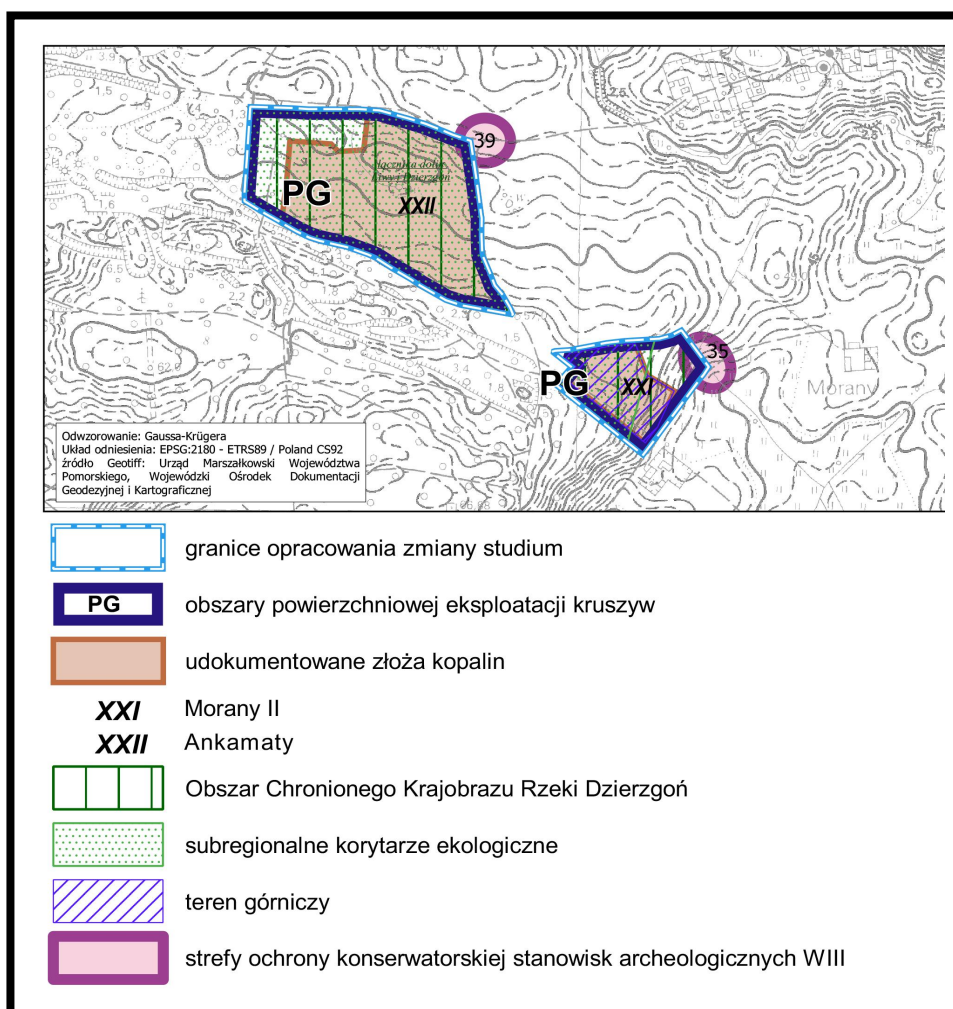
Rys. 4. Lokalizacja terenów w granicach obszaru nr 1 objętego projektem zmiany Studium
- granice obszarów zaznaczono kolorem czerwonym

Źródło: opracowanie własne na podstawie Geoportal

Rys. 5. Tereny włączone w granice obszarów nr 1 objętego projektem zmiany Studium
- granice obszarów zaznaczono kolorem czerwonym

Zgodnie z ustaleniami analizowanego projektu zmiany Studium obszary włączone w jego granice przeznaczone zostały pod powierzchnią eksploatację kruszyw naturalnych ze złoża „Morany II” i „Ankamaty III” – rys. 6.

Rys. 6. Załącznik graficzny do projektu zmiany Studium obejmujący obszary nr 1

Prace przygotowawcze do wydobywania udokumentowanych kopalin

Prace przygotowawcze do eksploatacji udokumentowanych kopalin w przypadku terenu zachodniego związane będzie w pierwszej kolejności z wycinką lasu porastającego jego zachodnie fragmenty, a następnie z zebraniem nadkładu i skały płonnej, które zazwyczaj składowane będą na obrzeżach terenu planowanej eksploatacji w filarach ochronnych w granicach terenu górniczego (zwały zewnętrzne) oraz przed frontem eksploatacyjnym (zwały wewnętrzne). Nadkład usuwany będzie spycharką gąsienicową na zwałowiska. Masy ziemne na zwałach tymczasowych, po zakończeniu eksploatacji w danej części złoża, będą przemieszczane do wyrobiska poeksploatacyjnego, po uprzednim rozliczeniu zasobów, w tej części złoża i posłużą do jego rekultywacji – profilowania i łagodzenia skarp oraz do odtworzenia warstwy próchnicznej. Często zebrany nadkład będzie jednak wywożony poza teren kopalni i wykorzystywany do rekultywacji innych położonych w sąsiedztwie terenów zdegradowanych lub zdewastowanych, jak również przekazywany (odsprzedawany) osobom fizycznym do prac porządkowych czy przygotowawczych do budowy, np. podniesienie rzędnej terenu czy zasypanie podmokłości.

Do ustaleń projektów planów miejscowych, które sporządzane będą, po zatwierdzeniu przez Radę Miejską w Dzierzgoniu analizowanej zmiany Studium proponuje się wprowadzić następujący zapis:

- masy nadkładowe i wydzielone przerosty płonne, po okresowym zwałowaniu na zwałowiskach, winny być przemieszczone do wyrobiska poeksploatacyjnego i winny być wykorzystane do jego rekultywacji, np.: poszerzenia pozostawionych pasów ochronnych, zładowania skarp wyrobiska i jego spłycenia itp. Trudnozbymalne frakcje kopaliny (np. piasek z odsiewki) po okresowym składowaniu na składowiskach, mogą zostać wykorzystane do rekultywacji wyrobiska poeksploatacyjnego.*

Skutki dla środowiska i zdrowia ludzi związane z przygotowaniem udokumentowanego złoża kruszywa naturalnego do eksploatacji

Ogólnie skutki dla środowiska i zdrowia ludzi, jakie powstaną w okresie prowadzenia prac przygotowawczych do eksploatacji złóż udokumentowanych kopalin można określić w sposób następujący:

1. **nieodwracalne zmiany w rzeźbie terenu spowodowanymi zebraniem warstwy gleby wraz z nadkładem i przemieszczenie ich poza teren wydobywania połączone z usypaniem wału poza granicą złoża, w granicach filaru ochronnego, a granicą terenu górniczego.** Wysokość tymczasowych, nadpoziomowych zwałowisk nadkładu będzie wynosiła do 3 m, a nachylenie ich skarp do 35°. Nadkład składowany będzie na gruntach będących we władaniu przedsiębiorcy i wykorzystanie zostanie docelowo do rekultywacji terenu wyrobiska. Nie prognozuje się ze względu na ilość nadkładu oraz na stopień nachylenia stoku, na którym zlokalizowane są udokumentowane złoża kopalin, wywożenie jego poza tereny złóż, ale w niektórych przypadkach może to być konieczne. Prognozuje się, że w okresie prac przygotowawczych udostępnianie złoża do eksploatacji wymagana będzie jednoczesna wycinka drzew lasu porastającego zachodnie jego fragmenty. Na obecnym etapie bardzo trudno jest określić, jakie kierunki wydobywania prowadzone będą na udokumentowanych złożach kruszywa naturalnego. Prognozuje się, że nadkład będzie składowany na obrzeżach eksploatacji w pasach ochronnych w granicach terenu górniczego (zwały zewnętrzne) oraz przed frontem eksploatacyjnym (zwały wewnętrzne). Nadkład będzie usuwany spycharką gąsienicową na zwałowiska, skąd wywrotkami przewożony na miejsce jego czasowego składowania. **Prognozuje się, że minimalne wyprzedzenie robót górniczych w nadkładzie, przed frontem eksploatacyjnym w warstwie złożowej zazwyczaj wynosić będzie około 20 m, wymagany kąt nachylenia zboczy zwałowisk nadkładu maksymalnie 35°, a ich odsunięcie od krawędzi wyrobiska nie mniejsze od 1,0 m, jednak w Czesi prowadzenia prac, wartości te mogą być różne. Można prognozować, że przy minimalnym, około 20 m, wyprzedzeniem robót górniczych w nadkładzie, przed**

frontem eksploatacyjnym nie wystąpi konieczność wywozu nadkładu poza teren poszczególnych kopalni;

2. **nieodwracalne zmiany w budowie geologicznej utworów przypowierzchniowych w wyniku przeprowadzonych przygotowawczych prac ziemnych na złożu do eksploatacji**, zmiany te obejmować będą wierzchnią warstwę nadkładu o zmiennej miąższości zalegająca na złożem głównym i kopalinie towarzyszącej;
3. **całkowitą i nieodwracalną utratą wartości produkcyjnych gleb leśnych oraz gruntów rolnych w wyniku przeprowadzonych prac przygotowawczych złóż do eksploatacji**. Zebrana warstwa glebowa (piaszczysto-gliniasta i gliniasto-piaszczyste) zostanie wymieszana z podścielającymi ją osadami nadkładu i przemieszczona w miejsce okresowego składowania, między innymi, w formie wału zabezpieczającego w rejonie filarów ochronnych poza granicą złoża, a granicą terenu górniczego;
4. **tylko miejscowe zachowanie jakości i głębokości zalegania gruntowych wód przypowierzchniowych** w wyniku usunięcia drzewostanu i zebrania wierzchniej warstwy nadkładu i skały płonnej o zmiennej miąższości, która pozwoli na swobodną infiltrację wód opadowych i roztopowych w głąb złoża, nie zmieniając nawet krótkookresowo jego stosunków wodnych. **Na terenie złóż pierwszy poziom wód gruntowych zalega na głębokości 3,4 m p.p.t do 7,4 m p.p.pt**, dlatego prowadzenie prac przygotowawczych do eksploatacji złóż kopalin, w żaden sposób nie wpłynie na zmianę głównego poziomu zalegania wód gruntowych i nie będzie stwarzać zagrożenia dla ich czystości;
5. **zachowanie aktualnych stosunków wód powierzchniowych**, gdyż udokumentowane złoża kopalin nie obejmują wód powierzchniowych, obszarów stale bądź okresowo podmokłych, czy zbiorników wodnych.
6. **nieodwracalne zmiany w powierzchni i w charakterze szaty roślinnej spowodowanymi likwidacją zbiorowisk, jakie występują na tych terenach, w tym gruntów leśnych znajdujących się w zachodniej części obszaru nr 1**. Na etapie sporządzania projektu planu miejscowego, konieczne będzie uzyskanie zgody właściwego organu ochrony środowiska na zmianę przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne, aby umożliwić przeprowadzenie prac przygotowawczych do eksploatacji udokumentowanego złoża kruszywa naturalnego. Organami właściwymi do wydania takich zgód na zmianę przeznaczenie gruntów leśnych będzie Marszałek Województwa Pomorskiego w przypadku lasów niepaństwowych i właściwy minister do spraw środowiska w przypadku lasów Skarbu Państwa. Zmiany i przekształcenia w pokrywie roślinnej, które należy uznać za nieodwracalne, wpłyną na znaczące obniżenie bioróżnorodności i okresowo, na czas eksploatacji udokumentowanych kopalin, wpływać będą również na znaczące ograniczenie swobodnego przemieszczanie się organizmów po tym terenie;

- 7. miejscowe, nieodczuwalne lub mało odczuwalne zmiany warunków klimatu lokalnego** w wyniku zwiększenia ogólnego przewietrzania terenu poprzez wycinkę drzewostanu, ale również miejscowo nastąpi niewielkie, odczuwalne ograniczenie przewietrzania w wyniku usypania wału ziemnego na granicy terenów górniczych. Likwidacja pokrywy roślinnej wpłynie na obniżenie wilgotności względnej powietrza, jednak nie zwiększając prawdopodobieństwa długookresowego zalegania chłodnego i wilgotnego powietrza w warstwie przyziemnej;
- 8. zachowanie obecnego korzystnego poziomu pól elektromagnetycznych**, gdyż w czasie prac przygotowawczych do eksploatacji udokumentowanych złóż kopalin, nie są i nie będą wykorzystane lub zlokalizowane urządzenia będące źródłem emisji pól elektromagnetycznych;
- 9. okresowe zmiany aktualnie bardzo korzystnych warunków klimatu akustycznego powodowane pracą maszyn i urządzeń wykorzystanych do prac przygotowawczych. Gleba i nakład usuwany będą spycharką w strefę filarów ochronnych tj. poza granicą złoża przewidzianego do eksploatacji.** Hałas emitowany do otoczenia podczas tych prac przygotowawczych nie podlega normom określającym dopuszczalny poziom hałasu w środowisku, nie mniej jednak inwestor podejmować będzie wszelkie działania minimalizujące negatywny wpływ hałasu na środowisko terenów bezpośrednio przyległych. Głównymi okresowymi i miejscowymi źródłami emisji hałasu do środowiska w okresie przygotowania udokumentowanych złóż kopalin do eksploatacji będzie:
- praca pilarek i sprzętu do transportu drewna, w przypadku konieczności wycinki drzew,
 - praca spychacza,
 - praca ładowarki lub koparki w przypadku powstania konieczności wywieżenia nadkładu w inne miejsce na terenie złoża,
 - ruch samochodów ciężarowych przemieszczający nadkład.

Zasięg uciążliwego oddziaływania hałasu emitowanego od wymienionych źródeł będzie zależny od etapu prowadzonych prac. Największy zasięg hałasu od pracujących maszyn będzie miał miejsce w sytuacji pracy maszyn na powierzchni terenu lub w niewielkim zagłębieniu. Miąższość warstwy nadkładu i skały płonnej na terenach udokumentowanych złóż jest zmienna, co będzie korzystnie wpływać na ograniczenie uciążliwości akustycznych prowadzonych prac przygotowawczych do eksploatacji udokumentowanych tych złóż. Według Z. Engela „Ochrona przed hałasem i drganiami”, maszyny oraz samochody ciężarowe są źródłem emisji hałasu do środowiska w granicach 80-95 dB. Przy pracy obu maszyn jednocześnie hałas wzrośnie do poziomu około 98 dB, wówczas zasięg izofony 60 dB wynosi w przypadku pracy na powierzchni terenu około 150 m. **Zasięg uciążliwości akustycznych pracujących urządzeń może być odczuwalny nawet w odległości 200 300 m od miejsca ich pracy.** Dużą rolę w ograniczeniu rozprzestrzeniania się dźwięku od pracującej maszyny lub maszyn odgrywać będzie usypany, w granicach filaru ochronnego,

wał ziemny oraz tereny leśne zlokalizowane w bezpośrednim sąsiedztwie wyrobisk. **Planowana eksploatacja kruszywa naturalnego ze złoża „Ankamaty III: będzie wyraźnie odczuwalnym źródłem uciążliwości akustycznych na bezpośrednio przyległej zabudowy zagrodowej, która jest zlokalizowane przy południowo wschodniej granicy złoża. Natomiast zwarta zabudowa wsi Ankamaty znajduje się około 390 do 450 m od granic obszaru nr 1. Na etapie sporządzania projektu planu miejscowego, po zatwierdzeniu przez Radę Miejską w Dzierzgoniu, analizowanej zmiany Studium, powinny zostać wskazane rozwiązania nie tylko przestrzenne mające na celu kompleksową ochronę istniejącej zabudowy przed uciążliwościami akustycznymi funkcjonowania kopalni.**

Można prognozować, że przy minimalnym, około 20 m, wyprzedzeniu robót górniczych w nadkładzie, przed frontem eksploatacyjnym nie wystąpi konieczność wywozu nadkładu poza teren kopalni. Ograniczenie emisji hałasu instalacyjnego do środowiska na etapie przygotowania złoża do eksploatacji polegać będzie głównie na:

- usypanie wały ziemnego o wysokości 3 m wzdłuż granic złoża, w filarze ochronnym,
- zastosowaniu sprzętu charakteryzującego się stosunkowo niskim poziomem emitowanego hałasu do środowiska,
- wyłączaniu maszyn i urządzeń podczas przerw w pracy (unikanie pracy urządzeń na tzw. biegu jałowym),
- maksymalne ograniczenie transportu nadkładu poza teren zakładu.

10. okresowe i miejscowe mało odczuwalne zmiany aktualnego stanu aerosanitarne.

Emisja zanieczyszczeń do powietrza w fazie prac przygotowawczych do eksploatacji udokumentowanych złóż kruszywa naturalnego związana będzie, między innymi, z wycinką drzew i usuwaniem pokrywy glebowej i roślinnej, co sprzyjać będzie przesuszaniu przemieszczanego i zebranego (zwałowanego) w filarze ochronnym nadkładu. Przesuszony, pozbawiony pokrywy roślinnej nadkład będzie źródłem emisji niezorganizowanej pyłów do powietrza, co wpłynie okresowo na wzrost ich stężenia w powietrzu na terenie zakładu górniczego i terenach bezpośrednio przylegających do niego. Zwałowany nadkład będzie tylko okresowym źródłem emisji pyłów, gdyż występować ona będzie w okresie silnej radiacji słońca i pogodzie wietrznej. Niezorganizowana emisja pyłów występować będzie także okresowo czasie transportu nadkładu i skały płonnej pojazdami ciężarowymi w granicach złoża. W tym okresie przygotowania złoża do eksploatacji do źródeł punktowych zaliczyć można pracujące urządzenia: spycharka, rzadziej koparka i ładowarka. Emitowane zanieczyszczenia przez pojazdy samochodowe oraz urządzenia robocze (spycharka, ładowarka, koparka) to: tlenki azotu, dwutlenek siarki, tlenek węgla, węglowodory alifatyczne i aromatyczne. Jednak z uwagi na małą ilość sprzętu, jaki wykorzystany będzie w fazie przygotowania do eksploatacji poszczególnych złóż kruszywa naturalnego, nie będzie to

miało istotnego wpływu na stan aerosanitarny na terenie zakładów górniczych i terenach bezpośrednio do nich przyległych;

11. stopniową wraz z postępem prac przygotowawczych do eksploatacji, całkowitą likwidacją siedliska drobnych i średnich ssaków związanych z terenami leśnymi, czy gruntami rolnymi w granicach obszaru udokumentowanych złóż kopaliny. Prace przygotowawcze do eksploatacji udokumentowanych złóż kruszywa naturalnego polegające na zebraniu i zwałowaniu w filarze ochronnym nadkładu związane będą z całkowitą likwidacją miejsc żerowania zwierzyny, ale prognozuje się, że prace te prowadzone będą w wolnym tempie za pomocą jednej spycharki, rzadziej i ładowarki (koparki), co umożliwi przemieszczenie się drobnych zwierząt w bezpieczne miejsce. **Równocześnie emitowany hałas przez pracujący sprzęt okresowo obejmować będzie bezpośrednio przyległe tereny leśne. Emisja hałasu do środowiska będzie przyczyną płoszenia awifauny. Może to niezwykle istotne w okresie lęgu i pierzenia się ptaków, czyli pomiędzy kwietniem a lipcem, kiedy nadmierna emisja hałasu do środowiska może powodować niekorzystne oddziaływania. Hałas będzie stresująco oddziaływać na ptaki wysiadujące jaja i wodzące młode, dlatego należy ograniczyć możliwość prowadzenia prac przygotowawczych z wykorzystaniem sprzętu budowlanego emitującego znaczący hałas do środowiska pomiędzy kwietniem a lipcem. Należy jednak podkreślić, że aktualnie prowadzona jest eksploatacja kruszywa naturalnego ze złoża „Ankamaty III”, w granicach, którego znajdują się podobne źródła emisji hałasu do środowiska, dlatego może być on odczuwalny na znacznych odległościach od terenu prowadzenia prac przygotowawczych;**

12. nieodwracalnymi zmianami w krajobrazie wyniku prowadzonych prac przygotowawczych złoża do eksploatacji:

- likwidacja pokrywy roślinnej, często połączona z wycinką drzew,
- zebranie nadkładu o zmiennej miąższości wraz z częściowym wyrównaniem terenu,
- usypanie w filarze ochronnym wału ziemnego z zebranego gruntu,
- umiejscowienie parkingu dla maszyn wydobywczych i zaplecza biurowo-socjalnego kopali.

Zmiany te będą znaczące, ale postrzegane tylko z zachodnich fragmentów wsi Anakamty.

Po przeprowadzonych analizach do ustaleń projektów planów miejscowych, które będą sporządzane po zatwierdzeniu przez Radę Miejską w Dzierzgoniu analizowanej zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy, proponuje się wprowadzić następujące zapisy mające na celu kompleksową ochronę środowiska:

- ***budowę i eksploatację kopalni odkrywkowej należy wykonywać w sposób zapewniający ograniczenie jej ewentualnego, niekorzystnego oddziaływania na środowisko. Ustala się wymóg przywrócenia wnioskowanego terenu, po***

wyeksplataowaniu złoża do stanu określonego w projekcie rekultywacji terenu pokopalnianego,

- rekultywacja wyrobisk poeksploatacyjnych winna następować sukcesywnie z postępem eksploatacji złoża,*
- w celu maksymalnego ograniczenia wpływu eksploatacji na środowisko, należy utrzymać właściwy kąt nachylenia skarp w celu zachowania stateczności i ograniczenia procesów erozyjnych,*
- miejsce i sposób przechowywania paliw i smarów oraz dokonywania bieżących napraw i konserwacji sprzętu oraz uzupełniania paliwa powinno być zabezpieczone przed możliwością zanieczyszczenia gruntu i wód gruntowych ropopochodnymi,*
- należy zabezpieczyć wyrobisko przed możliwością składowania odpadów,*
- zasięg uciążliwości dla środowiska prowadzonej działalności gospodarczej i zastosowanych technologii winien być bezwzględnie ograniczony do granic obszaru, do którego inwestor posiada tytuł prawny, a znajdujące się na tym terenie budynki i pomieszczenia przeznaczone na pobyt ludzi winny być wyposażone w techniczne środki ochrony przed tymi uciążliwościami,*
- w pomieszczeniach zaplecza socjalno-biurowego przeznaczonych na stały pobyt ludzi należy zastosować środki techniczne doprowadzające poziom hałasu do wartości zgodnych z obowiązującymi normami,*
- prace wydobywcze należy prowadzić z uwzględnieniem przepisów dotyczących ochrony gatunkowej roślin, zwierząt i ryb.*

Skutki dla środowiska i zdrowia ludzi związane z fazą eksploatacji udokumentowanych złóż i wydobywania kopalin

Faza wydobywania udokumentowanych złóż kruszywa naturalnego, charakteryzować się będzie, przede wszystkim, powstaniem dodatkowych źródeł emisji hałasu do środowiska oraz źródeł emisji zanieczyszczeń do powietrza. Należy dodać, że oprócz źródeł uciążliwości dla środowiska związanych z procesem eksploatacji kopalin, będą występować źródła uciążliwości związane z udostępnianiem kolejnych fragmentów udokumentowanych złóż do eksploatacji oraz związane z sukcesywną rekultywacją wyrobisk. Znaczącym, wyraźnie postrzeganym oddziaływaniem będą zmiany walorów krajobrazowych, o zdecydowanie większym oddziaływaniu niż te, które występować będą na etapie przygotowania udokumentowanych złóż do eksploatacji. Obszar zakładu górniczego zostanie w znacznej części odgradzony od terenów przyległych przez wał ziemny usypany, w granicach filara ochronnego, z nadkładu i zostanie w sposób widoczny oznakowany i ogrodzony (tablice informacyjne i ostrzegawcze). Eksploatacja poszczególnych udokumentowanych złóż kruszywa naturalnego prowadzona będzie metodą odkrywkową, wyrobiskiem stokowo-wgłębnym, jednym lub dwoma piętrami

eksploatacyjnymi, koparką hydrauliczną lub ładowarką, współpracującymi ze spycharką, bez użycia materiałów wybuchowych. Wydobyta kopalina wywożona będzie z zakładu górniczego częściowo w stanie naturalnym, częściowo po przeróbce. Urobek ze ściany będzie transportowany ładowarką do przesiewacza. Przesiewacz będzie przemieszczany w ślad za ścianą eksploatacyjną. Kopalina zostanie poddana przeróbce tzn. rozdzielona na frakcje. Przeróbka mechaniczna polegała będzie zazwyczaj na sortowaniu wydobytej kopaliny na frakcje < 2 mm; 2 - 32 mm oraz > 32 mm lub inne). Przesiewanie kopaliny odbywać się będzie na sucho lub na mokro w przesiewaczu mobilnym o napędzie spalinowym. Do wywozu kopaliny wykorzystane będą samochody ciężarowe o dopuszczalnym nacisku pojedynczej osi do 8 ton. Przewidywane, maksymalne natężenie ruchu związane z wywozem kopalin to zazwyczaj około 6 samochodów/godzinę.

W miarę postępu eksploatacji kruszywa następować będzie rekultywacja wyrobiska z wykorzystanie zebranego nadkładu i skały płonnej.

Ogólnie eksploatacja udokumentowanych złóż kruszywa naturalnego spowoduje następujące skutki środowiskowe:

- 1. dalsze, nieodwracalne zmiany w rzeźbie terenu spowodowane wydobywaniem udokumentowanych złóż kopalin.** Po zakończeniu eksploatacji przed przystąpieniem do kompleksowej rekultywacji, w miejscu lokalizacji powstaną wyrobiska o różnej głębokości i wielkości o skarpach o nachyleniu do 35 %. Okresowo na wielkość wyrobiska wpływać będzie także wspomniany wał ziemny usypany z nadkładu. Rekultywacja prowadzona będzie na bieżąco tj. z jednorocznym opóźnieniem w stosunku do postępującej eksploatacji poszczególnych udokumentowanych złóż:
- 2. dalsze i nieodwracalne zmiany w budowie geologicznej utworów powierzchniowych** w wyniku eksploatacji kruszywa naturalnego. Zmiany te stopniowo, przez dłuższy okres czasu, obejmować będą całe tereny udokumentowanych złóż. W miejsce wydobytego kruszywa, w czasie postępującej rekultywacji, nasypane zostaną wymieszane grunty z nadkładu wraz ze skałą płonną;
- 3. miejscowe zmiany stosunków wód gruntowych w wyniku prowadzenia eksploatacji udokumentowanych złóż,** gdyż w wszystkie złoża objęte analizowaną zmianą studium są złożami zawodnionym. Na terenie złóż pierwszy poziom wód gruntowych zalega na głębokościach od 3,4 m p.p.t do 7,4 m p.p.pt. W takim przypadku prognozuje się, że w czasie wydobywania udokumentowanych złóż kruszywa naturalnego będą występowały okresowe wahania poziomu wód gruntowych oraz mogą tworzyć się lokalne leje depresyjne, które mogą okresowo oddziaływać na stosunki wodne terenów bezpośrednio przyległych, również na terenach leśnych. W wyniku eksploatacji udokumentowanych złóż i przecięcia poziomu wód gruntowych nastąpi ułatwiony i bezpośredni dostęp do tego poziomu wód, co stwarzać będzie pewne zagrożenia, że

w przypadku wystąpienia awarii sprzętu wykorzystywanego do wydobywania i transportu urobku, zanieczyszczenia mogą przedostać się do wód gruntowych. Prawdopodobieństwo wystąpienia takiej sytuacji będzie jednak niewielkie, gdyż eksploataccy kopalni udokumentowanych złóż, zazwyczaj posiadają sprawny technicznie sprzęt do wydobywania i transportu urobku. W wielu przypadkach na terenie kopalni nie będą parkowały samochody przewożące urobek, a miejsca postojowe dla sprzętu wydobywczego i pojazdy pracowników kopalni zostaną utwardzone betonowymi płytami rozbieralnymi i przygotowanym, uszczelnionym miejscem do ewentualnych napraw bieżących sprzętu wydobywczego. **Niezmierznie ważnym będzie pełna kontrola wszystkich wyrobisk przed samowolnym składowaniem odpadów lub wylewaniem nieczystości;**

4. **dalsze miejscowe zmiany warunków klimatu lokalnego** w wyniku dalszego ograniczenia ogólnego przewietrzania terenu wyrobiska poprzez obniżanie rzędnej jego dna. Sprzyjać to będzie tworzeniu się okresowego, lokalnego zastoiska chłodnego i wilgotnego powietrza, a tym samym występowaniem niższych temperatur powietrza w ciągu nocy i zdecydowanie wyższych w ciągu dnia przy radiacyjnej pogodzie. **Zjawisko to nie będzie zagrażało przyległym terenom;**

5. **zachowanie obecnego poziomu pól elektromagnetycznych**, gdyż w okresie eksploataccy udokumentowanych złóż nie będą wykorzystane lub lokalizowane urządzenia będące źródłem emisji pól elektromagnetycznych;

6. **dalsze okresowe zmiany warunków klimatu akustycznego powodowane pracą maszyn i urządzeń wykorzystanych do wydobywania, transportu urobku oraz prac rekultywacyjnych.** Hałas emitowany do środowiska podczas prac wydobywczych nie podlega normom określającym dopuszczalny poziom hałasu w środowisku, nie mniej jednak Inwestor będzie podejmował działania minimalizujące negatywny wpływ hałasu na środowisko terenów bezpośrednio przyległych. Głównymi okresowymi i miejscowymi źródłami emisji hałasu do środowiska w okresie eksploataccy złoża będą:

- ładowarki do urabiania złoża i do transportu urobionej kopaliny oraz gotowego produktu,
- koparka do urabiania złoża,
- spycharka do przemieszczania nadkładu i obniżania ściany wyrobiska,
- przesiewacz do przeróbki kopaliny na „sucho” lub „mokra”
- ruch samochodów ciężarowych wywożących urobek poza teren zakładu górniczego.

Dopuszczalny poziom mocy akustycznej wyżej wymienionych maszyn i urządzeń, zgodnie z załącznikiem do Rozporządzenia Ministra Gospodarki w sprawie zasadniczych wymagań dla urządzeń używanych na zewnątrz pomieszczeń w zakresie emisji hałasu do środowiska nie może przekroczyć następujących wartości:

- spycharka - 105 dB;
- przesiewacz - 101,5 dB;

- ładowarka, koparka - 105 dB.

Zasięg uciążliwego oddziaływania hałasu emitowanego od wymienionych źródeł będzie zależny od etapu prowadzonych prac wydobywczych. Największy zasięg hałasu od pracujących maszyn będzie miał miejsce w sytuacji pracy maszyn na powierzchni złoża lub w niewielkim zagłębieniu. Udokumentowane złoża eksploatowane będą powierzchniowo stopniowo obniżając poziom wydobywania. Według Z. Engela „Ochrona przed hałasem i drganiami”, maszyny oraz samochody ciężarowe są źródłem emisji hałasu do środowiska w granicach 80-95 dB. Przy pracy obu maszyn jednocześnie hałas wzrośnie do poziomu około 98 dB, wówczas zasięg izofony 60 dB wynosi w przypadku pracy na powierzchni terenu około 150 m. Przy pracy koparki lub spychacza poniżej powierzchni terenu zasięg nie powinien przekraczać 50 m. Innym źródłem emisji hałasu do środowiska, które będzie występować w tym okresie będzie transport urobku poza teren zakładu górniczego. **Planowana eksploatacja kruszywa naturalnego ze złóż „Morany II” i „Ankamaty III” będzie wyraźnie odczuwalnym źródłem uciążliwości akustycznych na bezpośrednio przyległym terenie zabudowy zagrodowej, która jest zlokalizowane przy południowo wschodniej granicy złoża „Ankamaty III”. Natomiast zwarta zabudowa wsi Ankamaty znajduje się około 390 do 450 m od granic obszaru nr 1. Na etapie sporządzania projektu planu miejscowego, po zatwierdzeniu przez Radę Miejską w Dzierzgoniu, analizowanej zmiany studium, powinny zostać wskazane rozwiązania nie tylko przestrzenne mające na celu kompleksową ochronę istniejącej zabudowy przed uciążliwościami akustycznymi funkcjonowania kopalni.** Prognozuje się, że do wywiezienia urobku udokumentowanych złóż wykorzystanych może być w ciągu godziny maksymalnie do 8 samochodów ciężarowych. Ograniczenie emisji hałasu do środowiska na etapie eksploatacji polegać będzie głównie na:

- ograniczenie prowadzenia wydobywania wyłącznie do godzin dziennych,
- zastosowaniu sprzętu wysokiej sprawności, charakteryzującego się stosunkowo niskim poziomem emitowanego hałasu,
- wyłączaniu maszyn i urządzeń eksploatacyjnych podczas przerw w pracy (unikanie pracy urządzeń na tzw. biegu jałowym),
- ograniczenie transportu urobku wyłącznie do godzin dziennych.

7. dalsze, okresowe i miejscowe zmiany aktualnie korzystnego stanu aerosanitarne.

Emisja zanieczyszczeń do powietrza w fazie eksploatacji udokumentowanych złóż związana będzie, między innymi, z wybierania kruszywa, okresowego i częściowego jego przesiewania oraz wywóz jego poza teren kopalni. Równocześnie na części wyrobisk, na których zakończone zostanie wydobywanie następować będzie częściowa rekultywacja, której towarzyszyć będzie przesuszanie przemieszczanego z filaru ochronnego nadkładu. Przesuszone, pozbawiony pokrywy roślinnej przemieszczane masy ziemne będą okresowym źródłem emisji nieorganizowanej pyłów do powietrza, co wpłynie okresowo, ale miejscowo

na wzrost ich stężenia w powietrzu tylko na terenie zakładu górniczego. Źródłem emisji do powietrza związanej z procesem wydobywania kopalin z udokumentowanych złóż, będą także źródła tzw. emisji niezorganizowanej, polegającej na emisji pyłu podczas: urabiania kopaliny (przesiewania na sucho) oraz załadunku i transportu. Szczególnie może to być odczuwalne w przypadku długotrwałej suszy i przy wietrznej pogodzie. Pył powstający podczas eksploatacji kopalin naturalnych nie będzie Zawierać związków szkodliwych. W tym okresie, eksploatacji udokumentowanych złóż kopalin, do źródeł punktowych zaliczyć będzie można pracujące urządzenia: koparka, przesiewacz, ładowarka i spycharka. Emitowane zanieczyszczenia przez pojazdy samochodowe oraz urządzenia robocze (koparki, przesiewacza, ładowarki i okresowo spychacza) to: tlenki azotu, dwutlenek siarki, tlenek węgla, węglowodory alifatyczne i aromatyczne. Jednak z uwagi na małą ilość sprzętu, jaki zazwyczaj wykorzystany będzie tej fazie wydobywania kopalin z udokumentowanych złóż, nie będzie to miało istotnego wpływu na stan środowiska w rejonie oddziaływania;

8. dalszymi zmianami, nieodwracalnymi w krajobrazie wyniku prowadzonych prac wydobywczych:

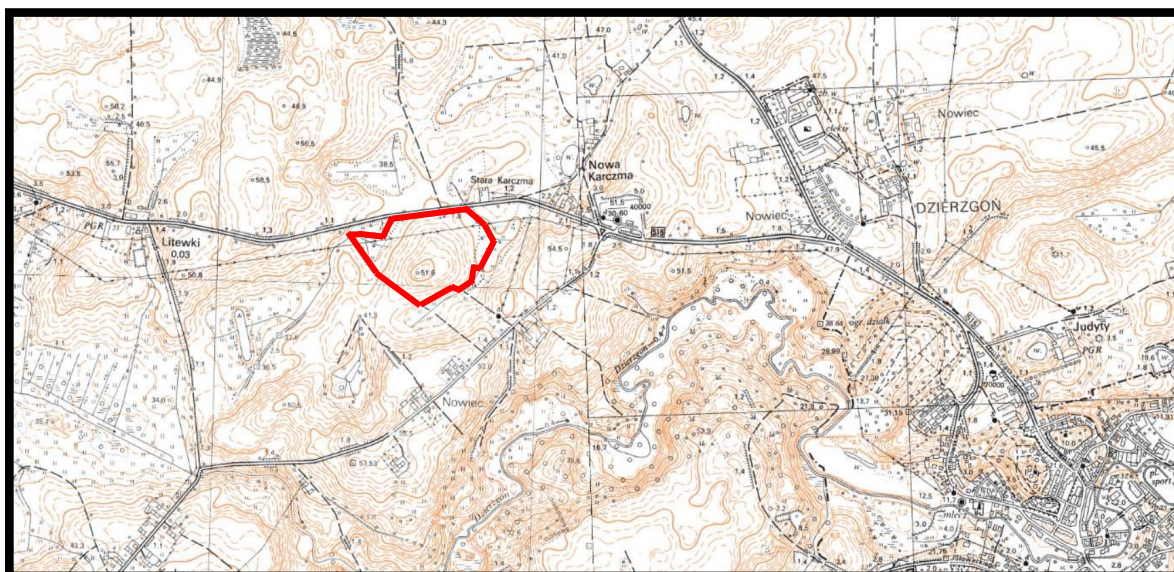
- powierzchniowa eksploatacja kruszywa na stopniowo obniżających się poziomach wydobywczych,
- pojawienie się nowych, antropogenicznych formy rzeźby terenu,
- umiejscowienie zaplecza socjalnego,
- wał ziemny usypany z nadkładu,
- przemieszczające się pojazdy ciężarowe wywożące urobek z kopalni;

9. na terenach udokumentowanych złóż kruszywa naturalnego nie występują wody powierzchniowe. Można prognozować, że w szeregu wyrobisk tworzyć się będą stałe zbiorniki wodne, obszary stałe bądź okresowo podmokłe, gdyż eksploatacja kopalin naruszać będzie stosunki wód gruntowych. Okresowo, do czasu ustabilizowania się poziomu wód na tych terenach będą one mało korzystnie oddziaływać na tereny przyległe, w szczególności na lasy.

Przystawione powyżej skutki dla środowiska i zdrowia ludzi fazy przygotowania i eksploatacji udokumentowanych złóż kopalin, mogą różnić się w przypadku szczegółowych analiz, jakie będą przeprowadzane na etapie sporządzania projektów planów miejscowych, jakie będą sporządzane po zatwierdzeniu przez Radę Miejską w Dzierzgoniu, analizowanej zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Dzierzgoń dla części obrębów geodezyjnych 1-Dzierzgoń, Morany, Nowiec, Ankamaty, Blunaki.

4.2. Obszar nr 2

Obszar nr 2 położony jest w centralne części gminy Dzierżgoń, bezpośrednio na południe od drogi wojewódzkiej nr 515 łączącą Susz z Malborkiem przez Dzierżgoń i na południowy zachód od wsi Stara Karczma.

Źródło: opracowanie własne na podstawie Geoportal

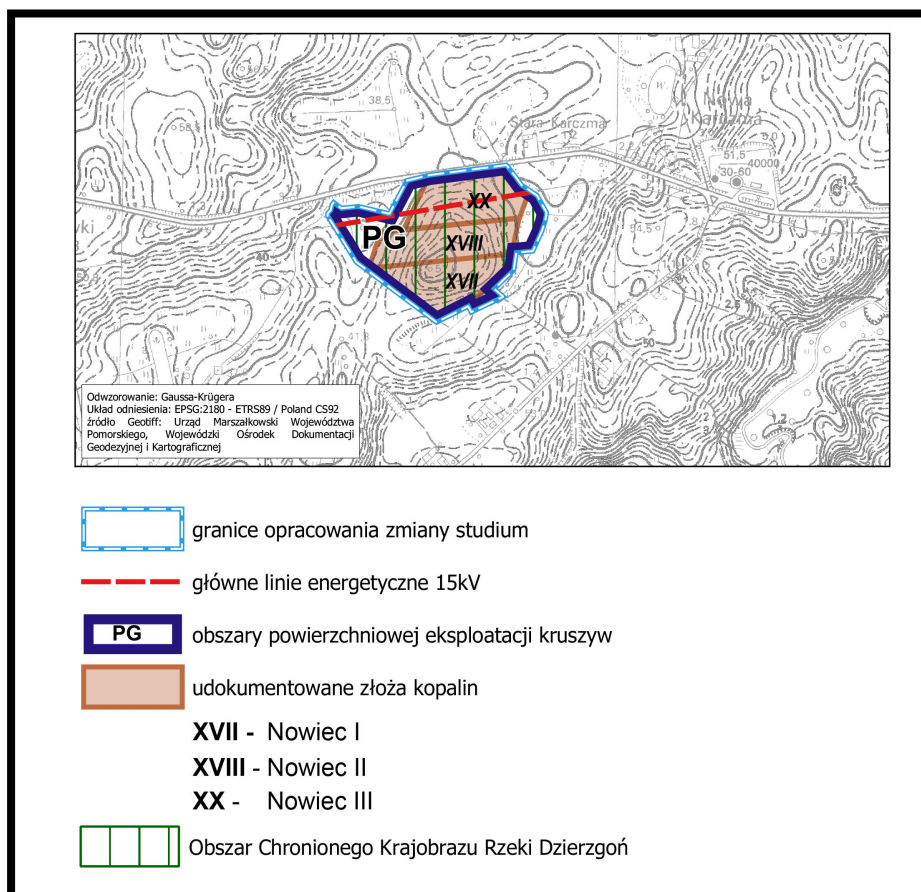
Rys. 6. Lokalizacja obszaru nr 2 objętego zmianą Studium - granice obszaru zaznaczono kolorem czerwonym

Źródło: opracowanie własne na podstawie Geoportal

Rys. 7. Tereny włączone w granice obszaru nr 2 objętego projektem zmiany Studium - granice obszaru zaznaczono kolorem czerwonym

Zgodnie z ustaleniami analizowanego projektu zmiany Studium tereny włączone w granice obszaru nr 2 przeznaczone zostały pod powierzchnię eksploatację kruszyw naturalnych ze złóż „Nowiec I”, „Nowiec II i „Nowiec III” - rys. 8. Aktualnie południowa część złoża jest eksploatowana – rys. 7.

Rys. 8. Załącznik graficzny do projektu zmiany Studium obejmujący obszar nr 2

Prace przygotowawcze do wydobywania udokumentowanych kopalin

Prace przygotowawcze do eksploatacji dalszych fragmentów udokumentowanej kopaliny w tym przypadku związane będzie w pierwszej kolejności z zebraniem nadkładu i skały płonnej, które zazwyczaj składowane będą na obrzeżach terenu planowanej eksploatacji w filarach ochronnych w granicach terenu górniczego (zwały zewnętrzne) oraz przed frontem eksploatacyjnym (zwały wewnętrzne). Nadkład usuwany będzie spycharką gąsienicową na zwałowiska. Masy ziemne na zwałach tymczasowych, po zakończeniu eksploatacji w danej części złoża, będą przemieszczane do wyrobiska poeksploatacyjnego, po uprzednim rozliczeniu zasobów, w tej części złoża i posłużą do jego rekultywacji – profilowania i łagodzenia skarp oraz do odtworzenia warstwy próchnicznej. Często zebrany nadkład będzie jednak wywożony poza teren kopalni i wykorzystywany do rekultywacji innych położonych w sąsiedztwie terenów zdegradowanych lub zdewastowanych, jak również przekazywany (odsprzedawany) osobom fizycznym do prac porządkowych czy przygotowawczych do budowy, np. podniesienie rzędnej terenu czy zasypanie podmokłości.

Do ustaleń projektów planów miejscowych, które sporządzane będą, po zatwierdzeniu przez Radę Miejską w Dzierzgoniu analizowanej zmiany Studium proponuje się wprowadzić następujący zapis:

- *masy nadkładowe i wydzielone przerosty płonne, po okresowym zwałowaniu na zwałowiskach, winny być przemieszczone do wyrobiska poeksploatacyjnego i winny być wykorzystane do jego rekultywacji, np.: poszerzenia pozostawionych pasów ochronnych, złagodzenia skarp wyrobiska i jego spłycenia itp. Trudnozbymalne frakcje kopaliny (np. piasek z odsiewki) po okresowym składowaniu na składowiskach, mogą zostać wykorzystane do rekultywacji wyrobiska poeksploatacyjnego.*

Skutki dla środowiska i zdrowia ludzi związane z przygotowaniem udokumentowanego złoża kruszywa naturalnego do eksploatacji

Ogólnie skutki dla środowiska i zdrowia ludzi, jakie powstaną w okresie prowadzenia prac przygotowawczych do eksploatacji złóż udokumentowanych kopalin można określić w sposób następujący:

1. Dalsze nieodwracalne zmiany w rzeźbie terenu spowodowanymi zebraniem warstwy gleby wraz z nadkładem i przemieszczenie ich poza teren wydobywania połączone z usypaniem wału poza granicą złoża, w granicach filaru ochronnego, a granicą terenu górniczego. Wysokość tymczasowych, nadpoziomowych zwałowisk nadkładu będzie wynosiła do 3 m, a nachylenie ich skarp do 35°. Nadkład składowany będzie na gruntach będących we władaniu przedsiębiorcy i wykorzystanie zostanie docelowo do rekultywacji terenu wyrobiska. Nie prognozuje się ze względu na ilość nadkładu oraz na stopień nachylenia stoku, na którym zlokalizowane są udokumentowane złoża kopalin, wywożenie jego poza tereny złóż, ale w niektórych przypadkach może to być konieczne. Na obecnym etapie bardzo trudno jest określić, jaki będzie dalszy kierunek wydobywania pozostałych fragmentów udokumentowanego złoża kruszywa naturalnego „Nowiec”. Prognozuje się, że nadkład będzie składowany na obrzeżach eksploatacji w pasach ochronnych w granicach terenu górniczego (zwały zewnętrzne) oraz przed frontem eksploatacyjnym (zwały wewnętrzne). Nadkład będzie usuwany spycharką gąsienicową na zwałowiska, skąd wywrotkami przewożony na miejsce jego czasowego składowania. **Prognozuje się, że minimalne wyprzedzenie robót górniczych w nadkładzie, przed frontem eksploatacyjnym w warstwie złożowej zazwyczaj wynosić będzie około 20 m, wymagany kąt nachylenia zboczy zwałowisk nadkładu maksymalnie 35°, a ich odsunięcie od krawędzi wyrobiska nie mniejsze od 1,0 m, jednak w czasie prowadzenia robót geologicznych, wartości te mogą być różne. Można prognozować, że przy minimalnym, około 20 m, wyprzedzeniem robót górniczych w nadkładzie, przed frontem eksploatacyjnym nie wystąpi konieczność wywozu nadkładu poza teren poszczególnych kopalni;**
2. Dalszymi nieodwracalne zmiany w budowie geologicznej utworów przypowierzchniowych w wyniku przeprowadzonych przygotowawczych prac

ziemnych na pozostałych fragmentach złoża do eksploatacji, zmiany te obejmować będą wierzchnią warstwę nadkładu o zmiennej miąższości zalegająca na złożem głównym i kopalinie towarzyszącej;

3. **Dalszą całkowitą i nieodwracalną utratą wartości produkcyjnych gleb gruntów rolnych w wyniku przeprowadzonych prac przygotowawczych złóż do eksploatacji.** Zebrana warstwa glebowa (piaszczysto-gliniasta i gliniasto-piaszczyste) zostanie wymieszana z podścielającymi ją osadami nadkładu i przemieszczona w miejsce okresowego składowania, między innymi, w formie wału zabezpieczającego w rejonie filarów ochronnych poza granicą złoża, a granicą terenu górniczego;
4. **dalszymi, ale miejscowymi zmianami w jakości i głębokości zalegania gruntowych wód przypowierzchniowych** w wyniku zebrania wierzchniej warstwy nadkładu i skały płonnej o zmiennej miąższości, która pozwoli na swobodną infiltrację wód opadowych i roztopowych w głąb złoża, nie zmieniając nawet krótkookresowo jego stosunków wodnych. **Na terenie złóż pierwszy poziom wód gruntowych zalega na głębokości 2,8 m p.p.t do 4,4m p.p.t, dlatego prowadzenie prac przygotowawczych do eksploatacji złóż kopalin, w żaden sposób nie wpłynie na zmianę głównego poziomu zalegania wód gruntowych i nie będzie stwarzać zagrożenia dla ich czystości;**
5. **zmianami stosunków wód powierzchniowych, gdyż udokumentowane złoża kopalin** obejmują w części północno zachodniej i wschodniej obszary stale podmokłe odwadniane przez rów melioracyjny.
6. **dalszymi nieodwracalnymi zmianami w powierzchni i w charakterze szaty roślinnej spowodowanymi likwidacją zbiorowisk, jakie występują na tych terenach. Zmiany i przekształcenia w pokrywie roślinnej, które należy uznać za nieodwracalne, wpłyną na znaczące na dalsze obniżanie bioróżnorodności i okresowo, na czas eksploatacji udokumentowanych kopalin, wpływać będą również na znaczące ograniczenie swobodnego przemieszczanie się organizmów po tym terenie;**
7. **dalszymi miejscowymi, mało odczuwalnymi zmianami warunków klimatu lokalnego** w wyniku zwiększenia ogólnego przewietrzania terenu w wyniku usypania wału ziemnego na granicy terenu górniczego. Likwidacja pokrywy roślinnej wpłynie na obniżenie wilgotności względnej powietrza, jednak nie wpłynie na zwiększenie prawdopodobieństwa długookresowego zalegania chłodnego i wilgotnego powietrza w warstwie przyziemnej;
8. **zachowanie obecnego korzystnego poziomu pól elektromagnetycznych,** gdyż w czasie prac przygotowawczych do eksploatacji udokumentowanych złóż kopalin, nie są i nie będą wykorzystane lub zlokalizowane urządzenia będące źródłem emisji pól elektromagnetycznych;
9. **dalsze okresowe zmiany aktualnych warunków klimatu akustycznego powodowane pracą maszyn i urządzeń wykorzystanych do prac przygotowawczych. Gleba i nakład usuwany będą spycharką w strefę filarów ochronnych tj. poza granicą złoża**

przewidzianego do eksploatacji. Hałas emitowany do otoczenia podczas tych prac przygotowawczych podlega normom określającym dopuszczalny poziom hałasu w środowisku, a inwestor podejmować będzie wszelkie działania minimalizujące negatywny wpływ hałasu na środowisko terenów bezpośrednio przyległych. Głównymi okresowymi i miejscowymi źródłami emisji hałasu do środowiska w okresie przygotowania udokumentowanych złóż kopalin do eksploatacji będzie:

- praca pilarek i sprzętu do transportu drewna, w przypadku konieczności wycinki drzew,
- praca spychacza,
- praca ładowarki lub koparki w przypadku powstania konieczności wywieżenia nadkładu w inne miejsce na terenie złoża,
- ruch samochodów ciężarowych przemieszczający nadkład.

Zasięg uciążliwego oddziaływania hałasu emitowanego od wymienionych źródeł będzie zależny od etapu dalej prowadzonych prac. Największy zasięg hałasu od pracujących maszyn będzie miał miejsce w sytuacji pracy maszyn na powierzchni terenu lub w niewielkim zagłębieniu. Miąższość warstwy nadkładu i skały płonnej na terenach udokumentowanych złóż jest zmienna, co będzie korzystnie wpływać na ograniczenie uciążliwości akustycznych prowadzonych prac przygotowawczych do eksploatacji udokumentowanego złoża. Według Z. Engela „Ochrona przed hałasem i drganiami”, maszyny oraz samochody ciężarowe są źródłem emisji hałasu do środowiska w granicach 80-95 dB. Przy pracy obu maszyn jednocześnie hałas wzrośnie do poziomu około 98 dB, wówczas zasięg izofony 60 dB wynosi w przypadku pracy na powierzchni terenu około 150 m. **Zasięg uciążliwości akustycznych pracujących urządzeń może być odczuwalny nawet w odległości 200 300 m od miejsca ich pracy.** Dużą rolę w ograniczeniu rozprzestrzeniania się dźwięku od pracującej maszyny lub maszyn odgrywać będzie usypany, w granicach filaru ochronnego, wał ziemny oraz tereny leśne zlokalizowane w bezpośrednim sąsiedztwie wyrobisk. **Planowana eksploatacja kruszywa naturalnego ze złoża „Nowiec: będzie (już obecnie jest) wyraźnie odczuwalnym źródłem uciążliwości akustycznych na bezpośrednio przyległych od wschodu terenach zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, na których najbliżej położony budynek mieszkalny znajduje się około 40 m od granic udokumentowane złoża - rys. 7.** Na etapie sporządzania projektu planu miejscowego, po zatwierdzeniu przez Radę Miejską w Dzierzgoniu, analizowanej zmiany Studium, powinny zostać wskazane rozwiązania nie tylko przestrzenne, ale również i inne mające na celu kompleksową ochronę istniejącej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej przed uciążliwościami akustycznymi funkcjonowania kopalni. Można prognozować, że przy minimalnym, około 20 m, wyprzedzeniu robót górniczych w nadkładzie, przed frontem eksploatacyjnym nie wystąpi konieczność wywozu

nadkładu poza teren kopalni. Ograniczenie emisji hałasu instalacyjnego do środowiska na etapie przygotowania złoża do eksploatacji polegać będzie głównie na:

- usypanie wały ziemnego o wysokości 3 m wzdłuż granic złoża, w filarze ochronnym,
- zastosowaniu sprzętu charakteryzującego się stosunkowo niskim poziomem emitowanego hałasu do środowiska,
- wyłączaniu maszyn i urządzeń podczas przerw w pracy (unikanie pracy urządzeń na tzw. biegu jałowym),
- maksymalne ograniczenie transportu nadkładu poza teren zakładu.

10. okresowe i miejscowe mało odczuwalne zmiany aktualnego stanu aerosanitarnego.

Emisja zanieczyszczeń do powietrza w fazie prac przygotowawczych do eksploatacji udokumentowanych złóż kruszywa naturalnego związana będzie, między innymi, z usuwaniem pokrywy glebowej i roślinnej, co sprzyjać będzie przesuszaniu przemieszczanego i zebranego (zwałowanego) w filarze ochronnym nadkładu. Przesuszony, pozbawiony pokrywy roślinnej nadkład będzie źródłem emisji niezorganizowanej pyłów do powietrza, co wpłynie okresowo na wzrost ich stężenia w powietrzu na terenie zakładu górniczego i terenach bezpośrednio przylegających do niego. Zwałowany nadkład będzie tylko okresowym źródłem emisji pyłów, gdyż występować ona będzie w okresie silnej radiacji słońca i pogodzie wietrznej. Niezorganizowana emisja pyłów występować będzie także okresowo czasie transportu nadkładu i skały płonnej pojazdami ciężarowymi w granicach złoża. W tym okresie przygotowania złoża do eksploatacji do źródeł punktowych zaliczyć można pracujące urządzenia: spycharka, rzadziej koparka i ładowarka. Emitowane zanieczyszczenia przez pojazdy samochodowe oraz urządzenia robocze (spycharka, ładowarka, koparka) to: tlenki azotu, dwutlenek siarki, tlenek węgla, węglowodory alifatyczne i aromatyczne. Jednak z uwagi na małą ilość sprzętu, jaki wykorzystany będzie w fazie przygotowania do eksploatacji poszczególnych złóż kruszywa naturalnego, nie będzie to miało istotnego wpływu na stan aerosanitarny na terenie zakładów górniczych i terenach bezpośrednio do nich przyległych;

11. stopniową wraz z postępem prac przygotowawczych do eksploatacji, całkowitą likwidacją siedliska drobnych i średnich ssaków związanych z gruntami rolnymi i terenami okresowo podmokłymi w granicach obszaru udokumentowanego złoża kruszywa naturalnego. Prace przygotowawcze do eksploatacji udokumentowanych złóż kruszywa naturalnego polegające na zebraniu i zwałowaniu w filarze ochronnym nadkładu związane będą z całkowitą likwidacją miejsc żerowania zwierzyny, ale prognozuje się, że prace te prowadzone będą w wolnym tempie za pomocą jednej spycharki, rzadziej i ładowarki (koparki), co umożliwi przemieszczenie się drobnych zwierząt w bezpieczne miejsce. **Równocześnie emitowany hałas przez pracujący sprzęt okresowo obejmować będzie bezpośrednio tereny przyległe. Emisja hałasu do środowiska będzie przyczyną**

płoszenia awifauny. Może to niezwykle istotne w okresie lęgu i pierzenia się ptaków, czyli pomiędzy kwietniem a lipcem, kiedy nadmierna emisja hałasu do środowiska może powodować niekorzystne oddziaływania. Hałas będzie stresująco oddziaływać na ptaki wysiadujące jaja i wodzące młode, dlatego należy ograniczyć możliwość prowadzenia prac przygotowawczych z wykorzystaniem sprzętu budowlanego emitującego znaczący hałas do środowiska pomiędzy kwietniem a lipcem. Należy jednak podkreślić, że aktualnie prowadzona jest eksploatacja kruszywa naturalnego ze złoża „Nowiec”, w granicach, którego znajdują się podobne źródła emisji hałasu do środowiska, dlatego może być on odczuwalny na znacznych odległościach od terenu prowadzenia prac przygotowawczych;

12. nieodwracalnymi zmianami w krajobrazie wyniku prowadzonych prac przygotowawczych złoża do eksploatacji:

- likwidacja pokrywy roślinnej, często połączona z wycinką drzew,
- zebranie nadkładu o zmiennej miąższości wraz z częściowym wyrównaniem terenu,
- usypanie w filarze ochronnym wału ziemnego z zebranego gruntu,
- umiejscowienie parkingu dla maszyn wydobywczych i zaplecza biurowo-socjalnego kopali.

Zmiany te będą znaczące, ale postrzegane z drogi wojewódzkiej nr 515 oraz z zachodnich fragmentów wsi Stara Karczma.

Po przeprowadzonych analizach do ustaleń projektów planów miejscowych, które będą sporządzane po zatwierdzeniu przez Radę Miejską w Dzierzgoniu analizowanej zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy, proponuje się wprowadzić następujące zapisy mające na celu kompleksową ochronę środowiska:

- ***budowę i eksploatację kopalni odkrywkowej należy wykonywać w sposób zapewniający ograniczenie jej ewentualnego, niekorzystnego oddziaływania na środowisko. Ustala się wymóg przywrócenia wnioskowanego terenu, po wyeksploatowaniu złoża do stanu określonego w projekcie rekultywacji terenu pokopalnianego,***
- ***rekultywacja wyrobisk poeksploatacyjnych winna następować sukcesywnie z postępem eksploatacji złoża,***
- ***w celu maksymalnego ograniczenia wpływu eksploatacji na środowisko, należy utrzymać właściwy kąt nachylenia skarp w celu zachowania stateczności i ograniczenia procesów erozyjnych,***
- ***miejsce i sposób przechowywania paliw i smarów oraz dokonywania bieżących napraw i konserwacji sprzętu oraz uzupełniania paliwa powinno być zabezpieczone przed możliwością zanieczyszczenia gruntu i wód gruntowych ropopochodnymi,***

- *należy zabezpieczyć wyrobisko przed możliwością składowania odpadów,*
- *zasięg uciążliwości dla środowiska prowadzonej działalności gospodarczej i zastosowanych technologii winien być bezwzględnie ograniczony do granic obszaru, do którego inwestor posiada tytuł prawny, a znajdujące się na tym terenie budynki i pomieszczenia przeznaczone na pobyt ludzi winny być wyposażone w techniczne środki ochrony przed tymi uciążliwościami,*
- *w pomieszczeniach zaplecza socjalno-biurowego przeznaczonych na stały pobyt ludzi należy zastosować środki techniczne doprowadzające poziom hałasu do wartości zgodnych z obowiązującymi normami,*
- *prace wydobywcze należy prowadzić z uwzględnieniem przepisów dotyczących ochrony gatunkowej roślin, zwierząt i grzybów.*

Skutki dla środowiska i zdrowia ludzi związane z fazą eksploatacji udokumentowanego złoża kruszywa naturalnego i wydobywania kopaliny

Faza wydobywania udokumentowanego złoża kruszywa naturalnego, charakteryzować się będzie, przede wszystkim, powstaniem dodatkowych źródeł emisji hałasu do środowiska oraz źródeł emisji zanieczyszczeń do powietrza. Należy dodać, że oprócz źródeł uciążliwości dla środowiska związanych z procesem eksploatacji kopaliny, będą występować źródła uciążliwości związane z udostępnianiem kolejnych fragmentów udokumentowanych złóż do eksploatacji oraz związane z sukcesywną rekultywacją wyrobisk. Znaczącym, wyraźnie postrzeganym oddziaływaniem będą zmiany walorów krajobrazowych, o zdecydowanie większym oddziaływaniu niż te, które występować będą na etapie przygotowania udokumentowanych złóż do eksploatacji. Obszar zakładu górniczego zostanie w znacznej części odgródzony od terenów przyległych przez wał ziemny usypany, w granicach filara ochronnego, z nadkładu i zostanie w sposób widoczny oznakowany i ogrodzony (tablice informacyjne i ostrzegawcze). Eksploatacja poszczególnych udokumentowanych złóż kruszywa naturalnego prowadzona będzie metodą odkrywkową, wyrobiskiem stokowo-wgłębnym, jednym lub dwoma piętrami eksploatacyjnymi, koparką hydrauliczną lub ładowarką, współpracującymi ze spycharką, bez użycia materiałów wybuchowych. Wydobyta kopalina wywożona będzie z zakładu górniczego częściowo w stanie naturalnym, częściowo po przeróbce. Urobek ze ściany będzie transportowany ładowarką do przesiewacza. Przesiewacz będzie przemieszczany w ślad za ścianą eksploatacyjną. Kopalina zostanie poddana przeróbce tzn. rozdzielona na frakcje. Przeróbka mechaniczna polegała będzie zazwyczaj na sortowaniu wydobytej kopaliny na frakcje < 2 mm; 2 - 32 mm oraz > 32 mm lub inne). Przesiewanie kopaliny odbywać się będzie na sucho lub na mokro w przesiewaczu mobilnym o napędzie spalinowym. Do wywozu kopaliny wykorzystane będą samochody ciężarowe o dopuszczalnym nacisku pojedynczej osi do 8 ton. Przewidywane, maksymalne natężenie ruchu związane z wywozem kopaliny to zazwyczaj około 6 samochodów/godzinę.

W miarę postępu eksploatacji kruszywa następować będzie rekultywacja wyrobiska z wykorzystanie zebranego nadkładu i skały płonnej.

Ogólnie eksploatacja udokumentowanych złóż kruszywa naturalnego spowoduje następujące skutki środowiskowe:

- 1. dalsze, nieodwracalne zmiany w rzeźbie terenu spowodowane wydobywaniem udokumentowanej kopaliny. Po zakończeniu eksploatacji przed przystąpieniem do kompleksowej rekultywacji, w miejscu lokalizacji powstaną wyrobiska o różnej głębokości i wielkości o skarpach o nachyleniu do 35 %. Okresowo na wielkość wyrobiska wpływać będzie także wspomniany wał ziemny usypany z nadkładu. Rekultywacja prowadzona będzie na bieżąco tj. z jednorocznym opóźnieniem w stosunku do postępującej eksploatacji poszczególnych fragmentów udokumentowanego złoża:**
- 2. dalsze i nieodwracalne zmiany w budowie geologicznej utworów powierzchniowych w wyniku eksploatacji kruszywa naturalnego. Zmiany te stopniowo, przez dłuższy okres czasu, obejmować będą cały teren udokumentowanego złoża. W miejsce wydobytego kruszywa, w czasie postępującej rekultywacji, nasypane zostaną wymieszane grunty z nadkładu wraz ze skałą płonną;**
- 3. miejscowe zmiany stosunków wód gruntowych w wyniku prowadzenia eksploatacji udokumentowanych złóż, gdyż w wszystkie złoża objęte analizowaną zmianą studium są złożami zawadzionym. Na terenie złoża pierwszy poziom wód gruntowych zalega na głębokości 2,8 m p.p.t do 4,4 m p.p.t. W takim przypadku prognozuje się, że w czasie wydobywania udokumentowanych złóż kruszywa naturalnego będą występowały okresowe wahania poziomu wód gruntowych oraz mogą tworzyć się lokalne leje depresyjne, które mogą okresowo oddziaływać na stosunki wodne terenów bezpośrednio przyległych. W wyniku eksploatacji udokumentowanego złoża i przecięcia poziomu wód gruntowych nastąpi ułatwiony i bezpośredni dostęp do tego poziomu wód, co stwarzać będzie pewne zagrożenia, że w przypadku wystąpienia awarii sprzętu wykorzystywanego do wydobywania i transportu urobku, zanieczyszczenia mogą przedostać się do wód gruntowych. Prawdopodobieństwo wystąpienia takiej sytuacji będzie jednak niewielkie, gdyż eksploatacjonerzy kopalni udokumentowanych złóż, zazwyczaj posiadają sprawny technicznie sprzęt do wydobywania i transportu urobku. W wielu przypadkach na terenie kopalni nie będą parkowały samochody przewożące urobek, a miejsca postojowe dla sprzętu wydobywczego i pojazdy pracowników kopalni zostaną utwardzone betonowymi płytami rozbiernymi i przygotowanym, uszczelnionym miejscem do ewentualnych napraw bieżących sprzętu wydobywczego. **Niezmiernie ważnym będzie pełna kontrola wyrobiska przed samowolnym składowaniem odpadów lub wylewaniem nieczystości;****
- 4. dalsze miejscowe zmiany warunków klimatu lokalnego w wyniku dalszego ograniczenia ogólnego przewietrzania terenu wyrobiska poprzez obniżanie rzędnej jego dna. Sprzyjać to**

będzie tworzeniu się okresowego, lokalnego zastoiska chłodnego i wilgotnego powietrza, a tym samym występowaniem niższych temperatur powietrza w ciągu nocy i zdecydowanie wyższych w ciągu dnia przy radiacyjnej pogodzie. **Zjawisko to nie będzie zagrażało przyległym terenom;**

5. zachowanie obecnego poziomu pól elektromagnetycznych, gdyż w okresie eksploatacji udokumentowanych złóż nie będą wykorzystane lub lokalizowane urządzenia będące źródłem emisji pól elektromagnetycznych;

6.dalsze okresowe zmiany warunków klimatu akustycznego powodowane pracą maszyn i urządzeń wykorzystanych do wydobywania, transportu urobku oraz prac rekultywacyjnych. Hałas emitowany do środowiska podczas prac wydobywczych nie podlega normom określającym dopuszczalny poziom hałasu w środowisku, nie mniej jednak Inwestor będzie podejmował działania minimalizujące negatywny wpływ hałasu na środowisko terenów bezpośrednio przyległych. Głównymi okresowymi i miejscowymi źródłami emisji hałasu do środowiska w okresie eksploatacji złoża będą:

- ładowarki do urabiania złoża i do transportu urobionej kopaliny oraz gotowego produktu,
- koparka do urabiania złoża,
- spycharka do przemieszczania nadkładu i obniżania ściany wyrobiska,
- przesiewacz do przeróbki kopaliny na „sucho” lub „mokro”
- ruch samochodów ciężarowych wywożących urobek poza teren zakładu górniczego.

Dopuszczalny poziom mocy akustycznej wyżej wymienionych maszyn i urządzeń, zgodnie z załącznikiem do Rozporządzenia Ministra Gospodarki w sprawie zasadniczych wymagań dla urządzeń używanych na zewnątrz pomieszczeń w zakresie emisji hałasu do środowiska nie może przekroczyć następujących wartości:

- spycharka - 105 dB;
- przesiewacz - 101,5 dB;
- ładowarka, koparka - 105 dB.

Zasięg uciążliwego oddziaływania hałasu emitowanego od wymienionych źródeł będzie zależny od etapu prowadzonych prac wydobywczych. Największy zasięg hałasu od pracujących maszyn będzie miał miejsce w sytuacji pracy maszyn na powierzchni złoża lub w niewielkim zagłębieniu. Udokumentowane złoża eksploatowane będą powierzchniowo stopniowo obniżając poziom wydobywania. Według Z. Engela „Ochrona przed hałasem i drganiami”, maszyny oraz samochody ciężarowe są źródłem emisji hałasu do środowiska w granicach 80-95 dB. Przy pracy obu maszyn jednocześnie hałas wzrośnie do poziomu około 98 dB, wówczas zasięg izofony 60 dB wynosi w przypadku pracy na powierzchni terenu około 150 m. Przy pracy koparki lub spychacza poniżej powierzchni terenu zasięg nie powinien przekraczać 50 m. Innym źródłem emisji hałasu do środowiska, które będzie występować w tym okresie będzie transport urobku poza teren zakładu górniczego. **Planowana eksploatacja kruszywa naturalnego ze złoża**

„Nowiec” będzie wyraźnie odczuwalnym źródłem uciążliwości akustycznych na bezpośrednio przyległym terenie zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej zagrodowej, która jest zlokalizowane przy południowo wschodniej granicy złoża. Na etapie sporządzania projektu planu miejscowego, po zatwierdzeniu przez Radę Miejską w Dzierzgoniu, analizowanej zmiany Studium, powinny zostać wskazane rozwiązania nie tylko przestrzenne mające na celu kompleksową ochronę istniejącej zabudowy przed uciążliwościami akustycznymi funkcjonowania kopalni. Prognozuje się, że do wywiezienia urobku udokumentowanych złóż wykorzystanych może być w ciągu godziny maksymalnie do 8 samochodów ciężarowych. Ograniczenie emisji hałasu do środowiska na etapie eksploatacji polegać będzie głównie na:

- ograniczenie prowadzenia wydobywania wyłącznie do godzin dziennych,
- zastosowaniu sprzętu wysokiej sprawności, charakteryzującego się stosunkowo niskim poziomem emitowanego hałasu,
- wyłączaniu maszyn i urządzeń eksploatacyjnych podczas przerw w pracy (unikanie pracy urządzeń na tzw. biegu jałowym),
- ograniczenie transportu urobku wyłącznie do godzin dziennych.

7. dalsze, okresowe i miejscowe zmiany aktualnie korzystnego stanu aerosanitarne.

Emisja zanieczyszczeń do powietrza w fazie eksploatacji udokumentowanego złoża związana będzie, między innymi, z wybierania kruszywa, okresowego i częściowego jego przesiewania oraz wywóz jego poza teren kopalni. Równocześnie na części wyrobisk, na których zakończone zostanie wydobywanie następować będzie częściowa rekultywacja, której towarzyszyć będzie przesuszanie przemieszczanego z filaru ochronnego nadkładu. Przesuszone, pozbawiony pokrywy roślinnej przemieszczane masy ziemne będą okresowym źródłem emisji niezorganizowanej pyłów do powietrza, co wpłynie okresowo, ale miejscowo na wzrost ich stężenia w powietrzu tylko na terenie zakładu górniczego. Źródłem emisji do powietrza związanej z procesem wydobywania kopalin z udokumentowanych złóż, będą także źródła tzw. emisji niezorganizowanej, polegającej na emisji pyłu podczas: urabiania kopalin (przesiewania na sucho) oraz załadunku i transportu. Szczególnie może to być odczuwalne w przypadku długotrwałej suszy i przy wietrznej pogodzie. Pył powstający podczas eksploatacji kopalin naturalnych nie będzie Zawierać związków szkodliwych. W tym okresie, eksploatacji udokumentowanych złóż kopalin, do źródeł punktowych zaliczyć będzie można pracujące urządzenia: koparka, przesiewacz, ładowarka i spycharka. Emitowane zanieczyszczenia przez pojazdy samochodowe oraz urządzenia robocze (koparki, przesiewacza, ładowarki i okresowo spychacza) to: tlenki azotu, dwutlenek siarki, tlenek węgla, węglowodory alifatyczne i aromatyczne. Jednak z uwagi na małą ilość sprzętu, jaki zazwyczaj wykorzystany będzie tej fazy wydobywania kopalin z udokumentowanego złoża „Nowiec”, nie będzie to miało istotnego wpływu na stan środowiska w rejonie oddziaływania;

8. dalszymi zmianami, nieodwracalnymi w krajobrazie wyniku prowadzonych prac wydobywczych:

- powierzchniowa eksploatacja kruszywa na stopniowo obniżających się poziomach wydobywczych,
- pojawienie się nowych, antropogenicznych formy rzeźby terenu,
- umiejscowienie zaplecza socjalnego,
- wał ziemny usypany z nadkładu,
- przemieszczające się pojazdy ciężarowe wywożące urobek z kopalni;

9. na terenach udokumentowanego złoża kruszywa naturalnego „Nowiec” w części wschodniej i północno zachodniej występują wody powierzchniowe w formie rowu melioracyjnego oraz terenów stale podmokłych. Można prognozować, że w wyrobisku tworzyć się będą stałe zbiorniki wodne, obszary stale bądź okresowo podmokłe, gdyż eksploatacja kopaliny naruszać będzie stosunki wód gruntowych. Okresowo, do czasu ustabilizowania się poziomu wód na tych terenach będą one mało korzystnie oddziaływać na tereny przyległe;

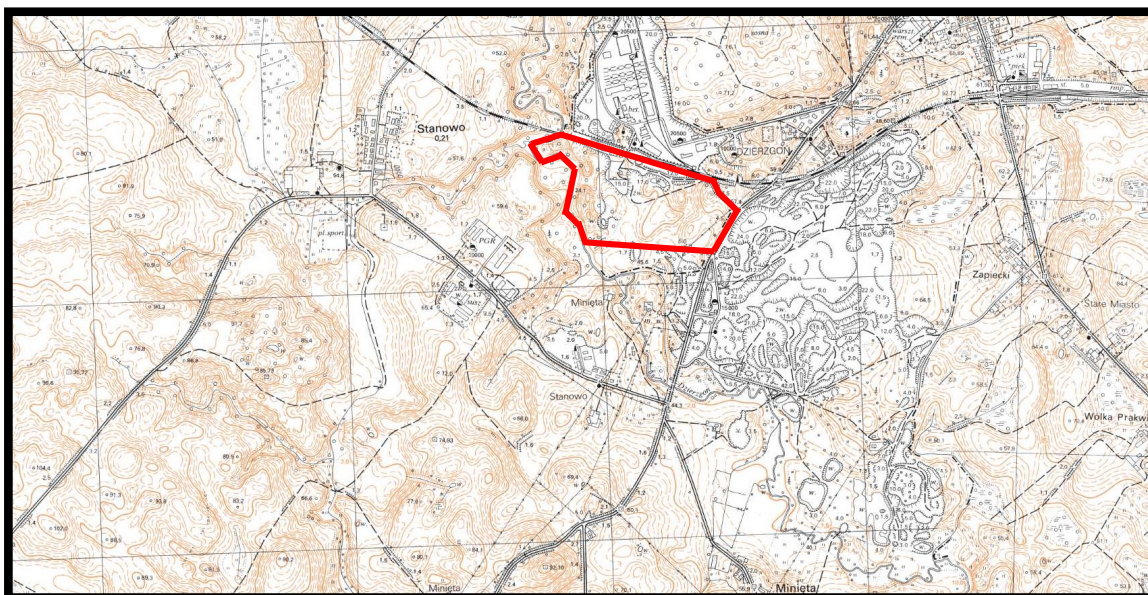
Przedstawione powyżej skutki dla środowiska i zdrowia ludzi fazy przygotowania i eksploatacji udokumentowanych złóż kopalin, mogą różnić się w przypadku szczegółowych analiz, jakie będą przeprowadzane na etapie sporządzania projektu planu miejscowego, jaki będzie sporządzany po zatwierdzeniu przez Radę Miejską w Dzierzgoniu, analizowanej zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Dzierzgoń dla części obrębów geodezyjnych 1-Dzierzgoń, Morany, Nowiec, Ankamaty, Blunaki.

4.3. Obszar nr 3

Obszar nr 3 położony jest w centralnej części gminy Dzierzgoń, w południowo zachodniej części miasta Dzierzgoń i bezpośrednio na zachód od drogi w kierunku wsi Tywęży i na południe od nieczynnej linii kolejowej z Dzierzgonia do Malborka – rys. 9.

W granice obszaru nr 3 włączono teren funkcjonującej kopalni kruszywa naturalnego „Dzierzgoń”, którego złoże zostało już w znacznej części wyeksploatowane. Do wydobywania pozostały tylko fragmenty położone w części wschodniej oraz północnej - rys. 10.

Zgodnie z ustaleniami analizowanego projektu zmiany Studium tereny włączone w granice obszaru nr 3 przeznaczone zostały pod powierzchniową eksploatację kruszyw naturalnych ze złoża „Dzierzgoń” – pola „Dzierzgoń IV”, „Dzierzgoń II”, „Dzierzgoń V”, „Dzierzgoń V/C”, „Dzierzgoń VI” i „Dzierzgoń VII” - rys. 10.

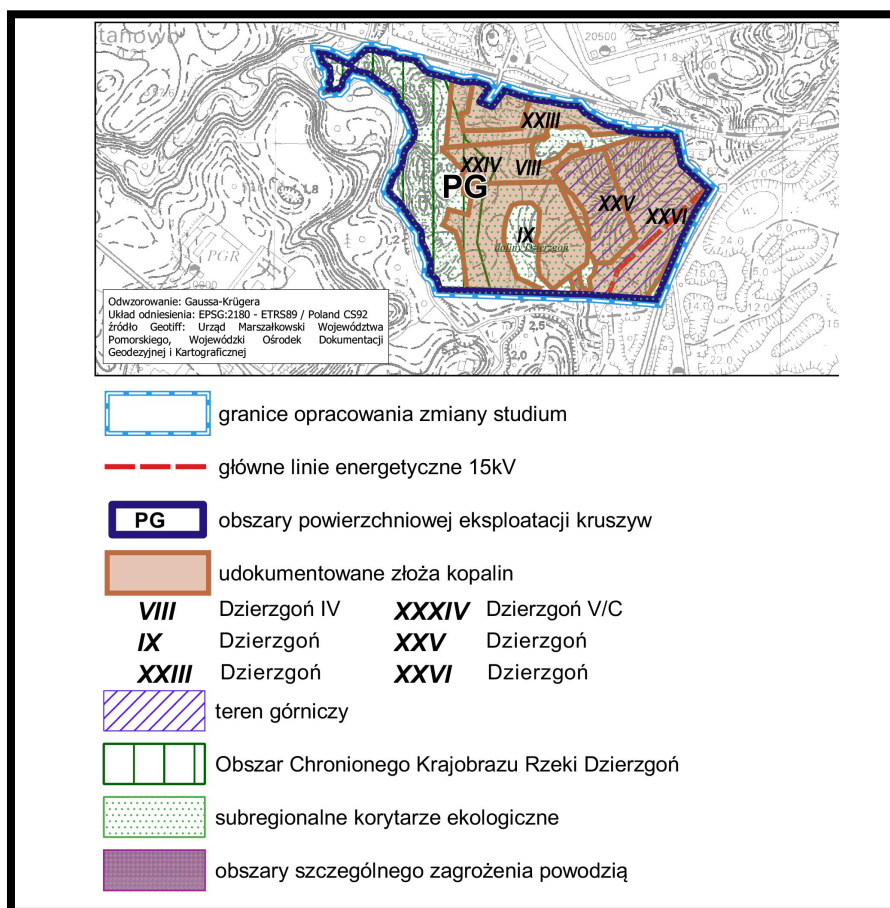
Źródło: opracowanie własne na podstawie Geoportal

Rys. 9. Lokalizacja obszaru nr 3 objętego zmianą Studium - granice obszaru zaznaczono kolorem czerwonym

Źródło: opracowanie własne na podstawie Geoportal

Rys. 10. Tereny włączone w granice obszaru nr 3 objętego projektem zmiany Studium - granice obszaru zaznaczono kolorem czerwonym

Rys. 11. Załącznik graficzny do projektu zmiany Studium obejmujący obszar nr 3

Prace przygotowawcze do wydobywania udokumentowanej kopaliny

Prace przygotowawcze do eksploatacji dalszych fragmentów udokumentowanej kopaliny, w tym przypadku związane będzie w pierwszej kolejności z zebraniem nadkładu i skały płonnej, które zazwyczaj składowane będą na obrzeżach terenu planowanej eksploatacji w filarach ochronnych w granicach terenu górniczego (zwały zewnętrzne) oraz przed frontem eksploatacyjnym (zwały wewnętrzne). Nadkład usuwany będzie spycharką gąsienicową na zwałowiska. Masy ziemne na zwałach tymczasowych, po zakończeniu eksploatacji w danej części złoża, będą przemieszczane do wyrobiska poeksploatacyjnego, po uprzednim rozliczeniu zasobów, w tej części złoża i posłużą do jego rekultywacji – profilowania i łagodzenia skarp oraz do odtworzenia warstwy próchnicznej. Często zebrany nadkład będzie jednak wywożony poza teren kopalni i wykorzystywany do rekultywacji innych położonych w sąsiedztwie terenów zdegradowanych lub zdewastowanych, jak również przekazywany (odsprzedawany) osobom fizycznym do prac porządkowych czy przygotowawczych do budowy, np. podniesienie rzędnej terenu czy zasypanie podmokłości.

Do ustaleń projektu planu miejscowego, który sporządzany będzie, po zatwierdzeniu przez Radę Miejską w Dzierżgoniu analizowanej zmiany Studium proponuje się wprowadzić następujący zapis:

- *masy nadkładowe i wydzielone przerosty płonne, po okresowym zwałowaniu na zwałowiskach, winny być przemieszczone do wyrobiska poeksploatacyjnego i winny być wykorzystane do jego rekultywacji, np.: poszerzenia pozostawionych pasów ochronnych, złagodzenia skarp wyrobiska i jego spłylenia itp. Trudnozbymalne frakcje kopaliny (np. piasek z odsiewki) po okresowym składowaniu na składowiskach, mogą zostać wykorzystane do rekultywacji wyrobiska poeksploatacyjnego.*

Skutki dla środowiska i zdrowia ludzi związane z przygotowaniem udokumentowanego złoża kruszywa naturalnego do eksploatacji

Ogólnie skutki dla środowiska i zdrowia ludzi, jakie powstaną w okresie prowadzenia prac przygotowawczych do eksploatacji złoża udokumentowanej kopaliny można określić w sposób następujący:

1. dalsze nieodwracalne zmiany w rzeźbie terenu spowodowanymi zebraniem warstwy gleby wraz z nadkładem i przemieszczenie ich poza teren wydobywania połączone z usypaniem wału poza granicą złoża, w granicach filaru ochronnego, a granicą terenu górniczego. Wysokość tymczasowych, nadpoziomowych zwałowisk nadkładu będzie wynosiła do 3 m, a nachylenie ich skarp do 35° . Nadkład składowany będzie na gruntach będących we władaniu przedsiębiorcy i wykorzystanie zostanie docelowo do rekultywacji terenu wyrobiska. Nie prognozuje się ze względu na ilość nadkładu oraz na stopień nachylenia stoku, na którym zlokalizowane są udokumentowane złoża kopaliny, wywożenie jego poza tereny złóż, ale w niektórych przypadkach może to być konieczne. Na obecnym etapie bardzo trudno jest określić, jaki będzie dalszy kierunek wydobywania pozostałych fragmentów udokumentowanego złoża kruszywa naturalnego „Dzierżgoń”. Prognozuje się, że nadkład będzie składowany na obrzeżach eksploatacji w pasach ochronnych w granicach terenu górniczego (zwały zewnętrzne) oraz przed frontem eksploatacyjnym (zwały wewnętrzne). Nadkład będzie usuwany spycharką gąsienicową na zwałowiska, skąd wywrotkami przewożony na miejsce jego czasowego składowania. **Prognozuje się, że minimalne wyprzedzenie robót górniczych w nadkładzie, przed frontem eksploatacyjnym w warstwie złożowej zazwyczaj wynosić będzie około 20 m, wymagany kąt nachylenia zboczy zwałowisk nadkładu maksymalnie 35° , a ich odsunięcie od krawędzi wyrobiska nie mniejsze od 1,0 m, jednak w czasie prowadzenia robót geologicznych, wartości te mogą być różne. Można prognozować, że przy minimalnym, około 20 m, wyprzedzeniem robót górniczych w nadkładzie, przed frontem eksploatacyjnym nie wystąpi konieczność wywozu nadkładu poza teren poszczególnych kopalni;**
2. dalszymi nieodwracalne zmiany w budowie geologicznej utworów przypowierzchniowych w wyniku przeprowadzonych przygotowawczych prac

ziemnych na pozostałych fragmentach złoża do eksploatacji, zmiany te obejmować będą wierzchnią warstwę nadkładu o zmiennej miąższości zalegająca na złożem głównym i kopalinie towarzyszącej;

3. **dalszą całkowitą i nieodwracalną utratą wartości produkcyjnych gleb gruntów rolnych w wyniku przeprowadzonych prac przygotowawczych złoża kopaliny do eksploatacji.** Zebrana warstwa glebowa (piaszczysto-gliniasta i gliniasto-piaszczyste) zostanie wymieszana z podścielającymi ją osadami nadkładu i przemieszczona w miejsce okresowego składowania, między innymi, w formie wału zabezpieczającego w rejonie filarów ochronnych poza granicą złoża, a granicą terenu górniczego;
4. **dalszymi, ale miejscowymi zmianami w jakości i głębokości zalegania gruntowych wód przypowierzchniowych** w wyniku zebrania wierzchniej warstwy nadkładu i skały płonnej o zmiennej miąższości, która pozwoli na swobodną infiltrację wód opadowych i roztopowych w głąb złoża, nie zmieniając nawet krótkookresowo jego stosunków wodnych. **Na terenie złóż pierwszy poziom wód gruntowych zalega na głębokości 2,1 m p.p.t do 3,2m p.p.t, dlatego prowadzenie prac przygotowawczych do eksploatacji złóż kopalin, w żaden sposób nie wpłynie na zmianę głównego poziomu zalegania wód gruntowych i nie będzie stwarzać zagrożenia dla ich czystości;**
5. **zmianami stosunków wód powierzchniowych, gdyż udokumentowane złoża kruszywa naturalnego** obejmują tereny poeksploatacyjne wypełnione wodą, a prace przygotowawcze mogą prowadzić do miejscowego spływu zamulonych wód opadowych i roztopowych z powierzchni objętej pracami przygotowawczymi do wspomnianych zbiorników poeksploatacyjnych;
6. **dalszymi nieodwracalnymi zmianami w powierzchni i w charakterze szaty roślinnej spowodowanymi likwidacją zbiorowisk, jakie występują na tych terenach. Zmiany i przekształcenia w pokrywie roślinnej, które należy uznać za nieodwracalne, wpłyną na znaczące na dalsze obniżanie bioróżnorodności i okresowo, na czas eksploatacji udokumentowanych kopalin, wpływać będą również na znaczące ograniczenie swobodnego przemieszczanie się organizmów po tym terenie;**
7. **dalszymi miejscowymi, mało odczuwalnymi zmianami warunków klimatu lokalnego** w wyniku zwiększenia ogólnego przewietrzania terenu w wyniku usypania wału ziemnego na granicy terenu górniczego. Likwidacja pokrywy roślinnej oraz powstanie zbiorników wodnych poeksploatacyjnych wpłyną na miejscowy wzrost wilgotności względnej powietrza oraz wpłyną na zwiększenie prawdopodobieństwa długookresowego zalegania chłodnego i wilgotnego powietrza w warstwie przyziemnej;
8. **zachowanie obecnego korzystnego poziomu pól elektromagnetycznych,** gdyż w czasie prac przygotowawczych do eksploatacji udokumentowanego złoża kruszywa naturalnego, nie są i nie będą wykorzystane lub zlokalizowane urządzenia będące źródłem emisji pól elektromagnetycznych;

9. dalsze okresowe zmiany aktualnych warunków klimaty akustycznego powodowane pracą maszyn i urządzeń wykorzystanych do prac przygotowawczych. Gleba i nakład usuwany będą spycharką w strefę filarów ochronnych tj. poza granicą złoża przewidzianego do eksploatacji. Hałas emitowany do otoczenia podczas tych prac przygotowawczych podlega normom określającym dopuszczalny poziom hałasu w środowisku, a inwestor podejmować będzie wszelkie działania minimalizujące negatywny wpływ hałasu na środowisko terenów bezpośrednio przyległych. Głównymi okresowymi i miejscowymi źródłami emisji hałasu do środowiska w okresie przygotowania udokumentowanego złoża kopaliny do eksploatacji będzie:

- praca pilarek i sprzętu do transportu drewna, w przypadku konieczności wycinki drzew,
- praca spychacza,
- praca ładowarki lub koparki w przypadku powstania konieczności wywieżenia nadkładu w inne miejsce na terenie złoża,
- ruch samochodów ciężarowych przemieszczający nadkład.

Zasięg uciążliwego oddziaływania hałasu emitowanego od wymienionych źródeł będzie zależny od etapu dalej prowadzonych prac. Największy zasięg hałasu od pracujących maszyn będzie miał miejsce w sytuacji pracy maszyn na powierzchni terenu lub w niewielkim zagłębieniu. Miąższość warstwy nadkładu i skały płonnej na fragmentach udokumentowanego złoża jest zmienna, co będzie korzystnie wpływać na ograniczenie uciążliwości akustycznych prowadzonych prac przygotowawczych do eksploatacji udokumentowanego złoża. Według Z. Engela „Ochrona przed hałasem i drganiami”, maszyny oraz samochody ciężarowe są źródłem emisji hałasu do środowiska w granicach 80-95 dB. Przy pracy obu maszyn jednocześnie hałas wzrośnie do poziomu około 98 dB, wówczas zasięg izofony 60 dB wynosi w przypadku pracy na powierzchni terenu około 150 m. **Zasięg uciążliwości akustycznych pracujących urządzeń może być odczuwalny nawet w odległości 200-300 m od miejsca ich pracy.** Dużą rolę w ograniczeniu rozprzestrzeniania się dźwięku od pracującej maszyny lub maszyn odgrywać będzie usypyany, w granicach filaru ochronnego, wał ziemny oraz tereny leśne zlokalizowane w bezpośrednim sąsiedztwie wyrobisk. **Planowana eksploatacja kruszywa naturalnego z zachowanych fragmentów złoża „Dzierzgoń” będzie (już obecnie jest) odczuwalnym źródłem uciążliwości akustycznych na przyległych, na których najbliżej położony budynek mieszkalny znajduje się około 105 m na południowy zachód od południowej granic udokumentowane złoża – rys. 10.** Na etapie sporządzania projektu planu miejscowego, po zatwierdzeniu przez Radę Miejską w Dzierzgoniu, analizowanej zmiany Studium, powinny zostać wskazane rozwiązania nie tylko przestrzenne, ale również i inne mające na celu kompleksową ochronę istniejącej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej przed uciążliwościami akustycznymi funkcjonowania kopalni. Można

prognozować, że przy minimalnym, około 20 m, wyprzedzeniem robót górniczych w nadkładzie, przed frontem eksploatacyjnym nie wystąpi konieczność wywozu nadkładu poza teren kopalni. Ograniczenie emisji hałasu instalacyjnego do środowiska na etapie przygotowania złoża do eksploatacji polegać będzie głównie na:

- usypanie wały ziemnego o wysokości 3 m wzdłuż granic złoża, w filarze ochronnym,
- zastosowaniu sprzętu charakteryzującego się stosunkowo niskim poziomem emitowanego hałasu do środowiska,
- wyłączaniu maszyn i urządzeń podczas przerw w pracy (unikanie pracy urządzeń na tzw. biegu jałowym),
- maksymalne ograniczenie transportu nadkładu poza teren zakładu.

10. dalszymi okresowymi i miejscowymi mało odczuwalne zmiany aktualnego stanu aerosanitarnego. Emisja zanieczyszczeń do powietrza w fazie prac przygotowawczych do eksploatacji zachowanych fragmentów udokumentowanego złoża kruszywa naturalnego „Dzierżgoń” związana będzie, między innymi, z usuwaniem pokrywy glebowej i roślinnej, co sprzyjać będzie przesuszaniu przemieszczanego i zebranego (zwałowanego) w filarze ochronnym nadkładu. Przesuszony, pozbawiony pokrywy roślinnej nadkład będzie źródłem emisji niezorganizowanej pyłów do powietrza, co wpłynie okresowo na wzrost ich stężenia w powietrzu na terenie zakładu górniczego i terenach bezpośrednio przylegających do niego. Zwałowany nadkład będzie tylko okresowym źródłem emisji pyłów, gdyż występować ona będzie w okresie silnej radiacji słońca i pogodzie wietrznej. Niezorganizowana emisja pyłów występować będzie także okresowo czasie transportu nadkładu i skały płonnej pojazdami ciężarowymi w granicach złoża. W tym okresie przygotowania zachowanych fragmentów złoża do eksploatacji do źródeł punktowych zaliczyć można pracujące urządzenia: spycharka, rzadziej koparka i ładowarka. Emitowane zanieczyszczenia przez pojazdy samochodowe oraz urządzenia robocze (spycharka, ładowarka, koparka) to: tlenki azotu, dwutlenek siarki, tlenek węgla, węglowodory alifatyczne i aromatyczne. Jednak z uwagi na małą ilość sprzętu, jaki wykorzystany będzie w fazie przygotowania do eksploatacji poszczególnych złóż kruszywa naturalnego, nie będzie to miało istotnego wpływu na stan aerosanitarny na terenie zakładów górniczych i terenach bezpośrednio do nich przyległych;

11. stopniową wraz z postępem prac przygotowawczych do eksploatacji, dalszą całkowitą likwidacją siedlisk drobnych i średnich ssaków związanych z terenami zadrzewionymi miejscami podmokłymi, które występują w granicach obszaru udokumentowanego złoża kruszywa naturalnego. Prace przygotowawcze do eksploatacji zachowanych fragmentów udokumentowanego złoża kruszywa naturalnego polegające na zebraniu i zwałowaniu w filarze ochronnym nadkładu związane będą z całkowitą likwidacją miejsc żerowania zwierzyny, ale prognozuje się, że prace te prowadzone będą w wolnym tempie za pomocą jednej spycharki, rzadziej i ładowarki (koparki), co umożliwi przemieszczenie się

drobnych zwierząt w bezpieczne miejsce. Równocześnie emitowany hałas przez pracujący sprzęt okresowo obejmować będzie bezpośrednio tereny przyległe. Emisja hałasu do środowiska będzie przyczyną płoszenia awifauny na przyległych terenach zadrzewionych i leśnych. Może to niezwykle uciążliwe w okresie lęgu i pierzenia się ptaków, czyli pomiędzy kwietniem a lipcem, kiedy nadmierna emisja hałasu do środowiska może powodować niekorzystne oddziaływania. Hałas będzie stresująco oddziaływać na ptaki wysiadujące jaja i wodzące młode, dlatego należy ograniczyć możliwość prowadzenia prac przygotowawczych z wykorzystaniem sprzętu budowlanego emitującego znaczący hałas do środowiska pomiędzy kwietniem a lipcem. Należy jednak podkreślić, że aktualnie prowadzona jest eksploatacja kruszywa naturalnego ze złoża „Dzierzgoń”, w granicach, którego znajdują się podobne źródła emisji hałasu do środowiska, dlatego może być on odczuwalny na znacznych odległościach od terenu prowadzenia prac przygotowawczych;

12. nieodwracalnymi zmianami w krajobrazie wyniku prowadzonych prac przygotowawczych złoża do eksploatacji:

- likwidacja pokrywy roślinnej, często połączona z wycinką drzew,
- zebranie nadkładu o zmiennej miąższości wraz z częściowym wyrównaniem terenu,
- usypanie w filarze ochronnym wału ziemnego z zebranego gruntu,
- umiejscowienie parkingu dla maszyn wydobywczych i zaplecza biurowo-socjalnego kopali.

Zmiany te będą znaczące, ale nie będą postrzegane z terenów przyległych poprzez silne zadrzewieni terenów w rejonie udokumentowanego złoża.

Po przeprowadzonych analizach do ustaleń projektu planu miejscowego, które będzie sporządzany po zatwierdzeniu przez Radę Miejską w Dzierzgoniu analizowanej zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy, proponuje się wprowadzić następujące zapisy mające na celu kompleksową ochronę środowiska:

- ***budowę i eksploatację kopalni odkrywkowej należy wykonywać w sposób zapewniający ograniczenie jej ewentualnego, niekorzystnego oddziaływania na środowisko. Ustala się wymóg przywrócenia wnioskowanego terenu, po wyeksploatowaniu złoża do stanu określonego w projekcie rekultywacji terenu pokopalnianego,***
- ***rekultywacja wyrobisk poeksploatacyjnych winna następować sukcesywnie z postępem eksploatacji złoża,***
- ***w celu maksymalnego ograniczenia wpływu eksploatacji na środowisko, należy utrzymać właściwy kąt nachylenia skarp w celu zachowania stateczności i ograniczenia procesów erozyjnych,***

- *miejsce i sposób przechowywania paliw i smarów oraz dokonywania bieżących napraw i konserwacji sprzętu oraz uzupełniania paliwa powinno być zabezpieczone przed możliwością zanieczyszczenia gruntu i wód gruntowych ropopochodnymi,*
- *należy zabezpieczyć wyrobisko przed możliwością składowania odpadów,*
- *zasięg uciążliwości dla środowiska prowadzonej działalności gospodarczej i zastosowanych technologii winien być bezwzględnie ograniczony do granic obszaru, do którego inwestor posiada tytuł prawny, a znajdujące się na tym terenie budynki i pomieszczenia przeznaczone na pobyt ludzi winny być wyposażone w techniczne środki ochrony przed tymi uciążliwościami,*
- *w pomieszczeniach zaplecza socjalno-biurowego przeznaczonych na stały pobyt ludzi należy zastosować środki techniczne doprowadzające poziom hałasu do wartości zgodnych z obowiązującymi normami,*
- *prace wydobywcze należy prowadzić z uwzględnieniem przepisów dotyczących ochrony gatunkowej roślin, zwierząt i grzybów.*

Skutki dla środowiska i zdrowia ludzi związane z fazą eksploatacji udokumentowanego złoża kruszywa naturalnego „Dzierzgoń” i wydobywania kopaliny

Faza wydobywania zachowanych fragmentów udokumentowanego złoża kruszywa naturalnego, charakteryzować się będzie, przede wszystkim, powstaniem dodatkowych źródeł emisji hałasu do środowiska oraz źródeł emisji zanieczyszczeń do powietrza. Należy dodać, że oprócz źródeł uciążliwości dla środowiska związanych z procesem eksploatacji kopaliny, będą występować źródła uciążliwości związane z udostępnianiem kolejnych fragmentów udokumentowanych złóż do eksploatacji oraz związane z sukcesywną rekultywacją wyrobisk. Znaczącym, wyraźnie postrzeganym oddziaływaniem będą zmiany walorów krajobrazowych, o zdecydowanie większym oddziaływaniu niż te, które występować będą na etapie przygotowania udokumentowanych złóż do eksploatacji. Obszar zakładu górniczego zostanie w znacznej części odgradzony od terenów przyległych przez wał ziemny usypany, w granicach filara ochronnego, z nadkładu i zostanie w sposób widoczny oznakowany i ogrodzony (tablice informacyjne i ostrzegawcze). Eksploatacja poszczególnych fragmentów udokumentowanego złoża kruszywa naturalnego prowadzona będzie metodą odkrywkową, wyrobiskiem stokowo-wgłębnym, jednym lub dwoma piętrami eksploatacyjnymi, koparką hydrauliczną lub ładowarką, współpracującymi ze spycharką, bez użycia materiałów wybuchowych. Wydobyta kopalina wywożona będzie z zakładu górniczego częściowo w stanie naturalnym, częściowo po przeróbce. Urobek ze ściany będzie transportowany ładowarką do przesiewacza. Przesiewacz będzie przemieszczany w ślad za ścianą eksploatacyjną. Kopalina zostanie poddana przeróbce tzn. rozdzielona na frakcje. Przeróbka mechaniczna polegała będzie zazwyczaj na sortowaniu wydobytej kopaliny na frakcje < 2 mm; 2 - 32 mm oraz > 32 mm lub inne). Przesiewanie kopaliny

odbywać się będzie na sucho lub na mokro w przesiewaczu mobilnym o napędzie spalinowym. Do wywozu kopaliny wykorzystane będą samochody ciężarowe o dopuszczalnym nacisku pojedynczej osi do 8 ton.

Przewidywane, maksymalne natężenie ruchu związane z wywozem kopalin to zazwyczaj około 6 samochodów/godzinę.

W miarę postępu eksploatacji kruszywa następować będzie rekultywacja wyrobiska z wykorzystanie zebranego nadkładu i skały płonnej.

Ogólnie eksploatacja udokumentowanych złóż kruszywa naturalnego spowoduje następujące skutki środowiskowe:

- 1. dalsze, nieodwracalne zmiany w rzeźbie terenu spowodowane wydobywaniem udokumentowanej kopaliny. Po zakończeniu eksploatacji przed przystąpieniem do kompleksowej rekultywacji, w miejscu lokalizacji powstaną wyrobiska o różnej głębokości i wielkości o skarpach o nachyleniu do 35 %. Okresowo na wielkość wyrobiska wpływać będzie także wspomniany wał ziemny usypany z nadkładu. Rekultywacja prowadzona będzie na bieżąco tj. z jednorocznym opóźnieniem w stosunku do postępującej eksploatacji poszczególnych fragmentów udokumentowanego złoża:**
- 2. dalsze i nieodwracalne zmiany w budowie geologicznej utworów powierzchniowych** w wyniku eksploatacji kruszywa naturalnego z zachowanych fragmentów złoża. Zmiany te stopniowo, przez dłuższy okres czasu, obejmować będą cały teren udokumentowanego złoża. W miejsce wydobytego kruszywa, w czasie postępującej rekultywacji, nasypane zostaną wymieszane grunty z nadkładu wraz ze skałą płonną;
- 3. dalsze miejscowe zmiany stosunków wód gruntowych w wyniku prowadzenia eksploatacji udokumentowanych złóż, gdyż w wszystkie złoża objęte analizowaną zmianą studium są złożami zawodnionym. Na terenie złoża pierwszy poziom wód gruntowych zalega na głębokości 2,1 m p.p.t do 3,2 m p.p.t. W takim przypadku prognozuje się, że w czasie wydobywania zachowanych fragmentów udokumentowanego złoża kruszywa naturalnego będą występowały okresowe wahania poziomu wód gruntowych oraz mogą tworzyć się lokalne leje depresyjne, które mogą okresowo oddziaływać na stosunki wodne terenów bezpośrednio przyległych. W wyniku eksploatacji udokumentowanego złoża i przecięcia poziomu wód gruntowych nastąpi ułatwiony i bezpośredni dostęp do tego poziomu wód, co stwarzać będzie pewne zagrożenia, że w przypadku wystąpienia awarii sprzętu wykorzystywanego do wydobywania i transportu urobku, zanieczyszczenia mogą przedostać się do wód gruntowych. Prawdopodobieństwo wystąpienia takiej sytuacji będzie jednak niewielkie, gdyż eksploatacjonerzy kopalni udokumentowanych złóż, zazwyczaj posiadają sprawny technicznie sprzęt do wydobywania i transportu urobku. W wielu przypadkach na terenie kopalni nie będą parkowały samochody przewożące urobek, a miejsca postojowe dla sprzętu wydobywczego i pojazdy pracowników**

kopalni zostaną utwardzone betonowymi płytami rozbieralnymi i przygotowanym, uszczelnionym miejscem do ewentualnych napraw bieżących sprzętu wydobywczego. **Niezmienne ważne będzie pełna kontrola wyrobiska przed samowolnym składowaniem odpadów lub wylewaniem nieczystości;**

4. **dalsze miejscowe zmiany warunków klimatu lokalnego** w wyniku ograniczenia ogólnego przewietrzania terenu wyrobiska poprzez obniżanie rzędnej jego dna, które wypełnić się będzie wodą. Sprzyjać to będzie tworzeniu się okresowego, lokalnego zastoiska chłodnego i wilgotnego powietrza, a tym samym występowaniem niższych temperatur powietrza w ciągu nocy i zdecydowanie wyższych w ciągu dnia przy radiacyjnej pogodzie. **Zjawisko to nie będzie zagrażało przyległym terenom;**

5. **zachowanie obecnego poziomu pól elektromagnetycznych**, gdyż w okresie eksploatacji zachowanych fragmentów udokumentowanego złoża kruszywa naturalnego nie będą wykorzystane lub lokalizowane urządzenia będące źródłem emisji pól elektromagnetycznych;

6. **dalsze okresowe zmiany warunków klimatu akustycznego powodowane pracą maszyn i urządzeń wykorzystanych do wydobywania, transportu urobku oraz prac rekultywacyjnych.** Hałas emitowany do środowiska podczas prac wydobywczych nie podlega normom określającym dopuszczalny poziom hałasu w środowisku, nie mniej jednak Inwestor będzie podejmował działania minimalizujące negatywny wpływ hałasu na środowisko terenów bezpośrednio przyległych. Głównymi okresowymi i miejscowymi źródłami emisji hałasu do środowiska w okresie eksploatacji zachowanych fragmentów złoża będą:

- ładowarki do urabiania złoża i do transportu urobionej kopaliny oraz gotowego produktu,
- koparka do urabiania złoża,
- spycharka do przemieszczania nadkładu i obniżania ścian wyrobiska,
- przesiewacz do przeróbki kopaliny na „sucho” lub „mokra”
- ruch samochodów ciężarowych wywożących urobek poza teren zakładu górniczego.

Dopuszczalny poziom mocy akustycznej wyżej wymienionych maszyn i urządzeń, zgodnie z załącznikiem do Rozporządzenia Ministra Gospodarki w sprawie zasadniczych wymagań dla urządzeń używanych na zewnątrz pomieszczeń w zakresie emisji hałasu do środowiska nie może przekroczyć następujących wartości:

- spycharka - 105 dB;
- przesiewacz - 101,5 dB;
- ładowarka, koparka - 105 dB.

Zasięg uciążliwego oddziaływania hałasu emitowanego od wymienionych źródeł będzie zależny od etapu prowadzonych prac wydobywczych. Największy zasięg hałasu od pracujących maszyn będzie miał miejsce w sytuacji pracy maszyn na powierzchni złoża lub w niewielkim zagłębieniu. Udokumentowane złoża eksploatowane będą powierzchniowo stopniowo obniżając poziom wydobywania. Według Z. Engela „Ochrona przed hałasem i drganiami”, maszyny oraz samochody

ciężarowe są źródłem emisji hałasu do środowiska w granicach 80-95 dB. Przy pracy obu maszyn jednocześnie hałas wzrośnie do poziomu około 98 dB, wówczas zasięg izofony 60 dB wynosi w przypadku pracy na powierzchni terenu około 150 m. Przy pracy koparki lub spychacza poniżej powierzchni terenu zasięg nie powinien przekraczać 50 m. Innym źródłem emisji hałasu do środowiska, które będzie występować w tym okresie będzie transport urobku poza teren zakładu górniczego. **Planowana eksploatacja kruszywa naturalnego ze złoży „Dziergoń” będzie (już obecnie jest) odczuwalnym źródłem uciążliwości akustycznych na przyległych, na których najbliżej położony budynek mieszkalny znajduje się około 105 m na południowy zachód od południowej granic udokumentowane złoży – rys. 10. Na etapie sporządzania projektu planu miejscowego, po zatwierdzeniu przez Radę Miejską w Dzierzgoniu, analizowanej zmiany Studium, powinny zostać wskazane rozwiązania nie tylko przestrzenne mające na celu kompleksową ochronę istniejącej zabudowy przed uciążliwościami akustycznymi funkcjonowania kopalni.** Prognozuje się, że do wywieżenia urobku udokumentowanych złóż wykorzystanych może być w ciągu godziny maksymalnie do 8 samochodów ciężarowych. Ograniczenie emisji hałasu do środowiska na etapie eksploatacji polegać będzie głównie na:

- ograniczenie prowadzenia wydobywania wyłącznie do godzin dziennych,
- zastosowaniu sprzętu wysokiej sprawności, charakteryzującego się stosunkowo niskim poziomem emitowanego hałasu,
- wyłączaniu maszyn i urządzeń eksploatacyjnych podczas przerw w pracy (unikanie pracy urządzeń na tzw. biegu jałowym),
- ograniczenie transportu urobku wyłącznie do godzin dziennych.

7. dalsze, okresowe i miejscowe zmiany aktualnie korzystnego stanu aerosanitarne.

Emisja zanieczyszczeń do powietrza w fazie eksploatacji zachowanych fragmentów udokumentowanego złoży związana będzie, między innymi, z wybierania kruszywa, okresowego i częściowego jego przesiewania oraz wywóz jego poza teren kopalni. Równocześnie na części wyrobisk, na których zakończone zostanie wydobywanie następować będzie częściowa rekultywacja, której towarzyszyć będzie przesuszanie przemieszczanego z filaru ochronnego nadkładu. Przesuszone, pozbawiony pokrywy roślinnej przemieszczane masy ziemne będą okresowym źródłem emisji niezorganizowanej pyłów do powietrza, co wpłynie okresowo, ale miejscowo na wzrost ich stężenia w powietrzu tylko na terenie zakładu górniczego. Źródłem emisji do powietrza związanej z procesem wydobywania kopalin z udokumentowanych złóż, będą także źródła tzw. emisji niezorganizowanej, polegającej na emisji pyłu podczas: urabiania kopalin (przesiewania na sucho) oraz załadunku i transportu. Szczególnie może to być odczuwalne w przypadku długotrwałej suszy i przy wietrznej pogodzie. Pył powstający podczas eksploatacji kopalin naturalnych nie będzie Zawierć związków szkodliwych. W tym okresie, eksploatacji udokumentowanych złóż kopalin, do

źródeł punktowych zaliczyć będzie można pracujące urządzenia: koparka, przesiewacz, ładowarka i spycharka. Emitowane zanieczyszczenia przez pojazdy samochodowe oraz urządzenia robocze (koparki, przesiewacza, ładowarki i okresowo spychacza) to: tlenki azotu, dwutlenek siarki, tlenek węgla, węglowodory alifatyczne i aromatyczne. Jednak z uwagi na małą ilość sprzętu, jaki zazwyczaj wykorzystany będzie tej fazie wydobywania kopalin z udokumentowanego złoża „Dzierzgoń”, nie będzie to miało istotnego wpływu na stan środowiska w rejonie oddziaływania;

8. dalszymi zmianami, nieodwracalnymi w krajobrazie wyniku prowadzonych prac wydobywczych:

- powierzchniowa eksploatacja kruszywa na stopniowo obniżających się poziomach wydobywczych,
- pojawienie się nowych, antropogenicznych formy rzeźby terenu,
- umiejscowienie zaplecza socjalnego,
- wał ziemny usypany z nadkładu,
- przemieszczające się pojazdy ciężarowe wywożące urobek z kopalni;

9. na terenie udokumentowanego złoża kruszywa naturalnego „Dzierzgoń” w części południowej i zachodniej występują wody powierzchniowe – wyrobiska wypełnione wodą oraz rów melioracyjny i tereny stale podmokłe w części zachodniej. Można prognozować, że w nowym wyrobisku tworzyć się będą stałe lustro wody, gdyż eksploatacja kopaliny naruszać będzie stosunki wód gruntowych i będzie pod wpływem istniejących zbiorników wodnych. Okresowo, do czasu ustabilizowania się poziomu wód na tych terenach będą one mało korzystnie oddziaływać na tereny przyległe;

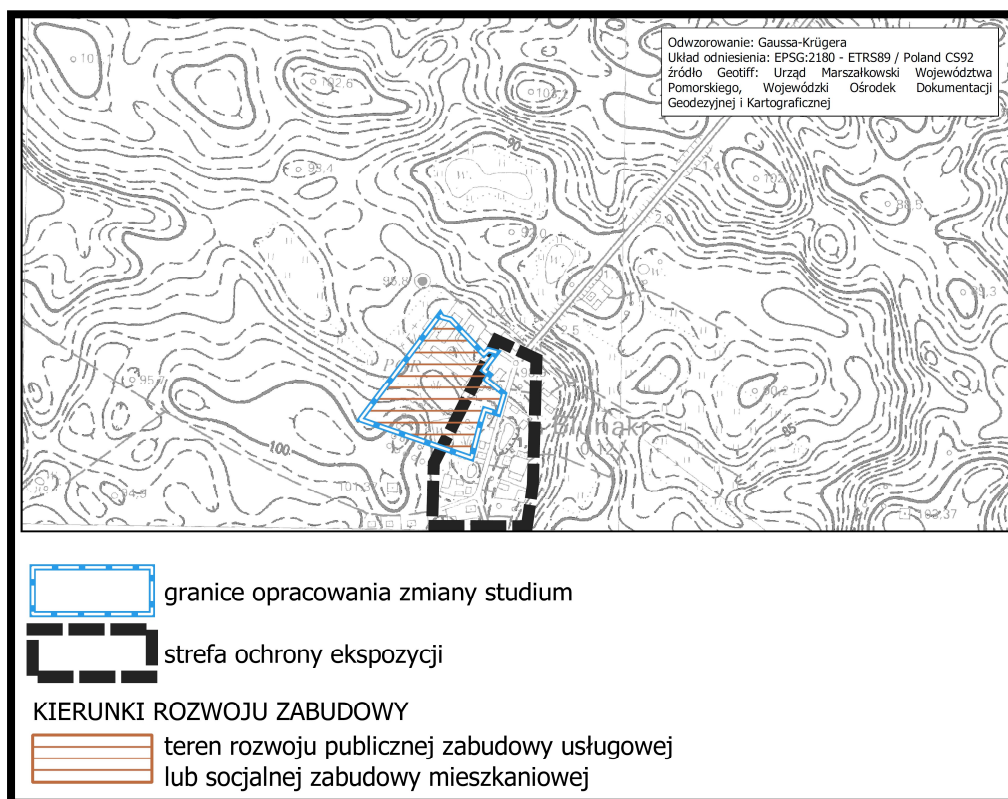
Przystawione powyżej skutki dla środowiska i zdrowia ludzi fazy przygotowania i eksploatacji zachowanych fragmentów udokumentowanego złoża kruszywa naturalnego „Dzierzgoń”, mogą różnić się w przypadku szczegółowych analiz, jakie będą przeprowadzane na etapie sporządzania projektu planu miejscowego, jaki będzie sporządzany po zatwierdzeniu przez Radę Miejską w Dzierzgoniu, analizowanej zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Dzierzgoń dla części obrębów geodezyjnych 1-Dzierzgoń, Morany, Nowiec, Ankamaty, Blunaki.

4.4. Obszar nr 4

Obszar nr 4 położony jest w południowo zachodniej części gminy Dzierzgoń, bezpośrednio na północny zachód od terenów zwartej zabudowy wsi Blunaki - rys. 12.

W granice obszaru nr 4 włączono tereny obecnie już niezabudowane, a w przeszłości na części jego znajdowały się obiekty obsługi rolnictwa (PGR) - rys. 13.

Rys. 14. Załącznik graficzny do projektu zmiany Studium obejmujący obszar nr 4

Realizacja ustaleń projektu zmiany Studium skutkować będzie:

- 1. Miejscowymi nieodwracalnymi, zmianami i przekształceniami w szacie roślinnej, na terenów przeznaczonych pod publiczną zabudowę usługową lub socjalną zabudowę mieszkaniową wraz z towarzyszącą infrastrukturą techniczną i drogową. Wystąpi konieczność wycinki pojedynczych drzew i krzewów, a zbiorowiska ruderalne miejscowo zastąpione zostaną sztucznymi nawierzchniami trawiastymi z pojedynczymi nasadzeniami drzew. Zachowana zostanie roślinność hydrogeniczna porastająca niewielkie oczko wodne znajdujące się w części centralnej terenu.**
- 2. Likwidacja miejsc żerowania drobnej zwierzyny w wyniku miejscowych przekształceń w szacie roślinnej na terenach przeznaczonych pod planowaną publiczną zabudowę usługową lub socjalną zabudowę mieszkaniową wraz z towarzyszącą infrastrukturą techniczną i drogową.**
- 3. Miejscowymi, okresowymi niewielkimi, mało odczuwalnymi zmianami w stanie aerosanitarnym terenów przeznaczonych pod planowaną publiczną zabudowę usługową lub socjalną zabudowę mieszkaniową wraz z towarzyszącą infrastrukturą techniczną i drogową. Zmiany te nie będą w żaden sposób niekorzystnie oddziaływać na przyległe tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zagrodowej wsi.**

4. Miejscowymi, okresowymi niewielkimi, mało odczuwalnymi zmianami w warunkach klimatu akustycznego w wyniku lokalizacji planowanej publicznej zabudowy usługowej lub socjalnej zabudowy mieszkaniowej wraz z towarzyszącą infrastrukturą techniczną i drogową. Zmiany te nie będą w żaden sposób niekorzystnie oddziaływać na przyległe tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zagrodowej wsi.
5. Nie wystąpią nawet miejscowe czy mało odczuwalne zmiany warunków klimatu lokalnego wyniku realizacji planowanej publicznej zabudowy usługowej lub socjalnej zabudowy mieszkaniowej.
6. Nie wystąpią zagrożenia zanieczyszczenia wód powierzchniowych, a stan czystości niewielka zbiornika wodnego zlokalizowanego w części centralnej nie będzie zagrożony.
7. Nie wystąpią nawet miejscowe czy krótkookresowe zmiany zalegania pierwszego poziomu wód gruntowych i nie będzie wymagane nawet miejscowego uregulowanie stosunków wód gruntowych w czasie realizacji planowanej publicznej zabudowy usługowej lub socjalnej zabudowy mieszkaniowej wraz z towarzyszącą infrastrukturą techniczną i drogową.
8. Nie będzie wymagać wielkopowierzchniowych prac ziemnych związanych w wyrównaniu terenu przed posadawianiem obiektów budowlanych planowanej publicznej zabudowy usługowej lub socjalnej zabudowy mieszkaniowej wraz z towarzyszącą infrastrukturą techniczną i drogową. Miejscowe zmiany i przekształcenia w rzeźbie mogą wystąpić jedynie w rejonie lokalizacji poszczególnych budynków oraz dróg dojazdowych do nich.
9. Dalszymi nieodwracalnymi, ale jedynie miejscowymi, niewielkim zmianami w budowie geologicznej utworów powierzchniowych w wyniku realizacji poszczególnych obiektów i urządzeń planowanej zabudowy wraz z towarzyszącą infrastrukturą techniczną i drogową.
10. Funkcje planowane do lokalizacji na obszarach objętych projektem zmiany Studium i jego przeznaczenie całkowicie wykluczają możliwość realizacji zakładów i instalacji stwarzających ryzyko wystąpienia poważnej awarii oraz stwarzają możliwości magazynowania i składowania substancji niebezpiecznych w ilościach określonych odrębnymi przepisami dla zakładów stwarzających zagrożenie wystąpienia awarii przemysłowej.
11. W bazie SOPO Systemy Osłony Przeciwoświsowej nie wskazano na terenie gminy Dzierżoń aktywnych osuwisk oraz terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi. Realizacja ustaleń zmiany Studium nie będzie źródłem uruchomienia procesów erozyjnych prowadzących do powstania ruchów masowych ziemi, tak na terenach włączonych w jego granice, jak i na terenach przyległych.

12. Realizacji ustaleń analizowanego projektu zmiany Studium dotrzymane będą dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych w środowisku, określone w rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku dla zabudowy mieszkaniowej i dla miejsc dostępnych dla ludności.
13. Obszar objęty projektem zmiany Studium nie został zaliczone do obszarów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi wskazanych w opracowaniu IMGW Oddział w Gdyni pod tytułem „Wstępna ocena ryzyka powodziowego – mapie obszarów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi w woj. pomorskim”. Obszar objęty analizowanym projektem zmiany Studium nie został wskazany na opracowanych, przez Prezesa Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej, mapach zagrożenia powodziowego i mapach ryzyka powodziowego, które zostały opublikowane 22 października 2020 roku. Czyli nie został zaliczony do obszarów szczególnego zagrożenia powodzią raz na 10 i raz na 100 lat oraz do obszarów zagrożenia powodzią raz na 500 lat. Realizacja ustaleń analizowanego projektu zmiany Studium nie będzie źródłem powstania zagrożenia powodzią, tak na obszarach włączonych w jego granice, jak również na terenach przyległych.
14. Na obszarze objętym analizowanym projektem zmiany Studium nie występują udokumentowane, perspektywiczne i prognostyczne złoża kopalin, które mogłyby być eksploatowane odkrywkowo lub metodą głębinową.
15. W granicach obszaru objętego analizowanym projektem zmiany Studium nie znajdują się grunty leśne, większe ich kompleksy położone są w dalszej odległości.
16. Realizacja ustaleń analizowanego projektu zmiany Studium stopniowo, w miarę realizacji planowanej publicznej zabudowy usługowej lub socjalnej zabudowy mieszkaniowej wraz z towarzyszącą infrastrukturą techniczną i drogową odwracalnie zmieniać będzie walory krajobrazowe północnej części wsi, gdzie w miejsce terenu niezabudowanego pojawia się obiekty kubaturowe planowanej zabudowy.
16. Na terenie objętym analizowanym projektem zmiany Studium:
- nie znajdują się zespoły zabytkowe, budynki i inne obiekty wpisane do Rejestru Zabytków Nieruchomych Województwa Pomorskiego;
 - nie występują również obiekty zabytkowe wpisane do Wojewódzkiej Ewidencji Zabytków (WEZ) i do Gminnej Ewidencji Zabytków (GEZ);
 - nie występują obiekty budowlane o walorach historyczno-kulturowych, objęte ochroną jego ustaleniami.

W analizowanym przypadku realizacja ustaleń analizowanego projektu zmiany Studium w żaden sposób nie będzie niekorzystnie oddziaływać na dobra kultury lub inne wartości materialne.

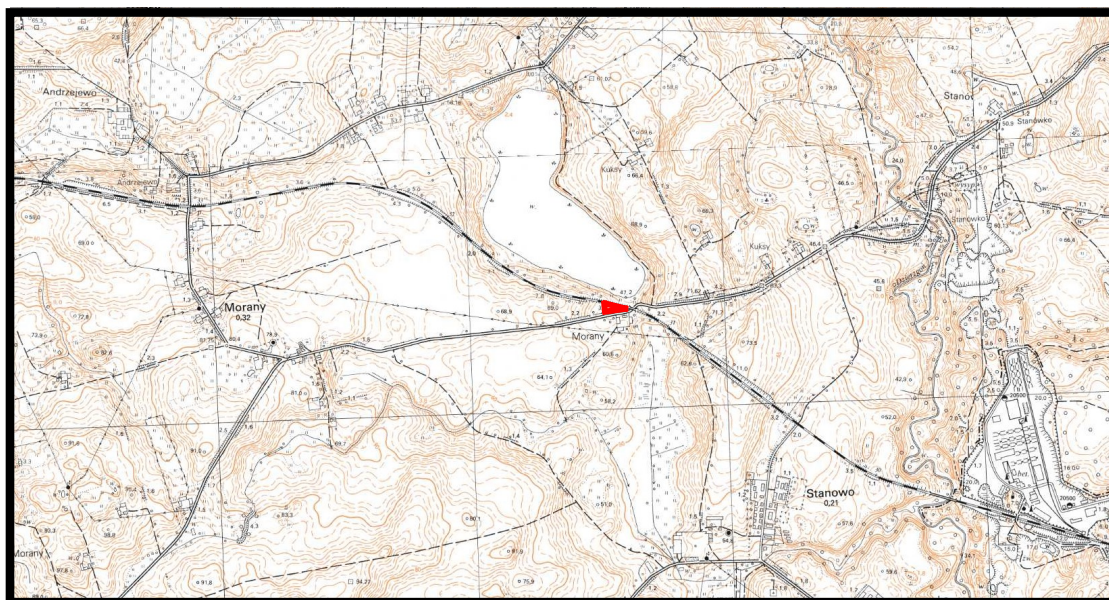
17. Realizacji ustaleń analizowanego projektu zmiany Studium wymagać będzie rozbudowa urządzeń oraz obiektów infrastruktury technicznej sieci elektroenergetycznej średniego i niskiego napięcia. Przedsięwzięcia te wpłyną bardzo korzystnie na stan lokalnej infrastruktury technicznej wsi.
18. Realizacja ustaleń projektu zmiany Studium nie będzie źródłem oddziaływań skumulowanych.
19. Realizacji ustaleń analizowanego projektu zmiany Studium nie będzie mieć oddziaływania transgranicznego w rozumieniu przepisów ustawy Prawo ochrony środowiska.

4.5. Obszar nr 5

Obszar nr 5 położony jest w centralnej części gminy Dzierżgoń, w centralnej części obrębu wiejskiego Morany, bezpośrednio na północny zachód od drogi z Dzierżgonia do wsi Morany i bezpośrednio na południe od brzegu jeziora Kuksy i nieczynnej linii kolejowej z Dzierżgonia do Malborka - rys. 15.

W granice obszaru nr 5 włączono tereny obecnie już niezabudowane, a w przeszłości znajdowały się na nich obiekty obsługi rolnictwa (PGR) - rys. 16.

Zgodnie z ustaleniami analizowanego projektu zmiany Studium tereny włączone w granice obszaru nr 5 przeznaczone pozostały pod teren subregionalnej trasy rowerowej - rys. 17.

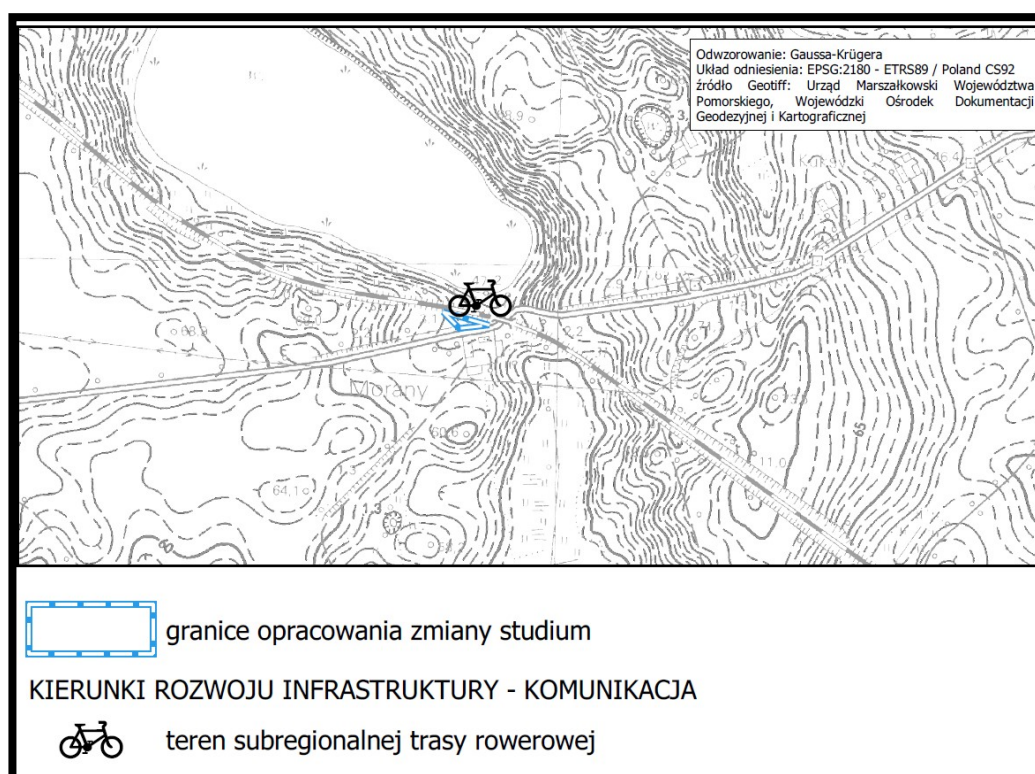
Źródło: opracowanie własne na podstawie Geoportal

Rys. 15. Lokalizacja obszaru nr 5 objętego zmianą Studium - granice obszaru zaznaczono kolorem czerwonym

Źródło: opracowanie własne na podstawie Geoportal

Rys. 16. Tereny włączone w granice obszaru nr 5 objętego projektem zmiany Studium
- granice obszaru zaznaczono kolorem czerwonym

Rys. 17. Załącznik graficzny do projektu zmiany Studium obejmujący obszar nr 5

Realizacja ustaleń projektu zmiany Studium skutkować będzie:

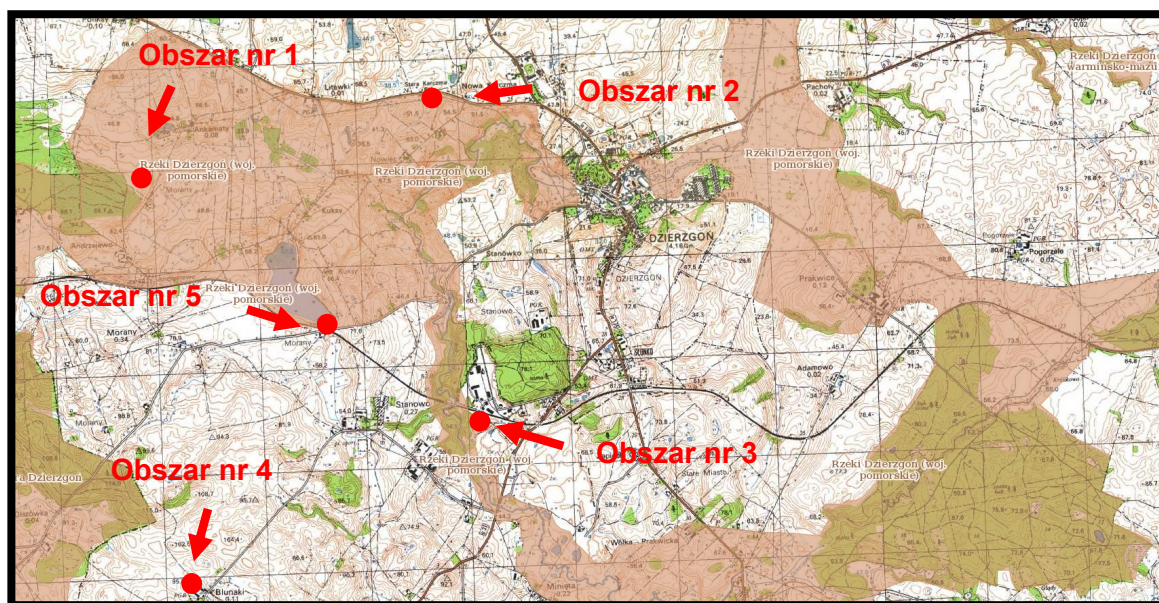
1. Miejscowymi nieodwracalnymi, zmianami i przekształceniami w szacie roślinnej, polegające na wycince drzew i krzewów (samosiewy z dominacją klonu). Wystąpi konieczność wycinki pojedynczych drzew i krzewów, a zbiorowiska ruderalne

miejscowo zastąpione zostaną sztucznymi nawierzchniami trawiastymi z elementami wyposażenia niezbędnego dla odpoczynku rowerzystów.

2. Likwidacja miejsc żerowania drobnej zwierzyny w wyniku miejscowych przekształceń w szacie roślinnej.
3. Zachowanie aktualnego stanu aerosanitarnego – bardzo korzystnego.
4. Zachowanie aktualnie korzystnych warunków klimatu akustycznego.
5. Nie wystąpią nawet miejscowe czy mało odczuwalne zmiany warunków klimatu lokalnego wyniku realizacji planowanego zagospodarowania turystyczno-rekreacyjnego.
6. Nie wystąpią zagrożenia zanieczyszczenia wód powierzchniowych, a stan czystości wód jeziora Kuksy nie będzie zagrożony.
7. Nie wystąpią nawet miejscowe czy krótkookresowe zmiany zalegania pierwszego poziomu wód gruntowych i nie będzie wymagane nawet miejscowego uregulowanie stosunków wód gruntowych w czasie realizacji planowanego zagospodarowania turystyczno-rekreacyjnego.
8. Nie będzie wymagać wielkopowierzchniowych prac ziemnych związanych z wyrównaniem terenu przed posadawianiem obiektów planowanego zagospodarowania turystyczno-rekreacyjnego.
9. Miejscowymi nieodwracalnymi, niewielkimi zmianami w budowie geologicznej utworów powierzchniowych w wyniku realizacji poszczególnych obiektów planowanego zagospodarowania turystyczno-rekreacyjnego.
10. Funkcje planowane do lokalizacji na obszarach objętych projektem zmiany Studium i jego przeznaczenie całkowicie wykluczają możliwość realizacji zakładów i instalacji stwarzających ryzyko wystąpienia poważnej awarii oraz stwarzają możliwości magazynowania i składowania substancji niebezpiecznych w ilościach określonych odrębnymi przepisami dla zakładów stwarzających zagrożenie wystąpienia awarii przemysłowej.
11. W bazie SOPO Systemy Osłony Przeciwosuwiskowej nie wskazano na terenie gminy Dzierżgoń aktywnych osuwisk oraz terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi. Realizacja ustaleń zmiany Studium nie będzie źródłem uruchomienia procesów erozyjnych prowadzących do powstania ruchów masowych ziemi, tak na terenach włączonych w jego granice, jak i na terenach przyległych.
12. Realizacji ustaleń analizowanego projektu zmiany Studium dotrzymane będą dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych w środowisku, określone w rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku dla miejsc dostępnych dla ludności.

13. Obszar objęty projektem zmiany Studium nie został zaliczone do obszarów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi wskazanych w opracowaniu IMGW Oddział w Gdyni pod tytułem „Wstępna ocena ryzyka powodziowego – mapie obszarów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi w woj. pomorskim”. Obszar objęty analizowanym projektem zmiany Studium nie został wskazany na opracowanych, przez Prezesa Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej, mapach zagrożenia powodziowego i mapach ryzyka powodziowego, które zostały opublikowane 22 października 2020 roku. Czyli nie został zaliczony do obszarów szczególnego zagrożenia powodzią raz na 10 i raz na 100 lat oraz do obszarów zagrożenia powodzią raz na 500 lat. Realizacja ustaleń analizowanego projektu zmiany Studium nie będzie źródłem powstania zagrożenia powodzią, tak na obszarach włączonych w jego granice, jak również na terenach przyległych.
14. Na obszarze objętym analizowanym projektem zmiany Studium nie występują udokumentowane, perspektywiczne i prognostyczne złoża kopalin, które mogłyby być eksploatowane odkrywkowo lub metodą głębinową.
15. W granicach obszaru objętego analizowanym projektem zmiany Studium nie znajdują się grunty leśne, większe ich kompleksy położone są w dalszej odległości.
16. Realizacja ustaleń analizowanego projektu zmiany Studium stopniowo, w miarę realizacji planowanego zagospodarowania odwracalnie zmieniać będzie walory krajobrazowe, gdzie w miejsce terenu niezabudowanego, silnie zadrzewionego i zakrzewionego pojawią się uporządkowane obiekty turystyczno-rekreacyjne.
16. Na terenie objętym analizowanym projektem zmiany Studium:
- nie znajdują się zespoły zabytkowe, budynki i inne obiekty wpisane do Rejestru Zabytków Nieruchomych Województwa Pomorskiego;
 - nie występują również obiekty zabytkowe wpisane do Wojewódzkiej Ewidencji Zabytków (WEZ) i do Gminnej Ewidencji Zabytków (GEZ);
 - nie występują obiekty budowlane o walorach historyczno-kulturowych, objęte ochroną jego ustaleniami.
- W analizowanym przypadku realizacja ustaleń analizowanego projektu zmiany Studium w żaden sposób nie będzie niekorzystnie oddziaływać na dobra kultury lub inne wartości materialne.
17. Realizacji ustaleń analizowanego projektu zmiany Studium może wymagać będzie budowy przyłącza elektroenergetycznego średniego napięcia.
18. Realizacja ustaleń projektu zmiany Studium nie będzie źródłem oddziaływań skumulowanych.
19. Realizacji ustaleń analizowanego projektu zmiany Studium nie będzie mieć oddziaływania transgranicznego w rozumieniu przepisów ustawy Prawo ochrony środowiska.

Obszary o numerach 1, 2 i 5 oraz zachodnie fragmenty obszaru nr 3 położone są w granicach Obszaru Chronionego Krajobrazu Rzeki Dzierzgoń – rys. 18.

Źródło: opracowanie własne na podstawie Geoserwis GDOS

Rys. 18. Położenie obszarów włączonych w granice projektu zmiany Studium w stosunku do granic Obszaru Chronionego Krajobrazu Rzeki Dzierzgoń - lokalizację obszarów projektu zmiany Studium zaznaczono kolorem czerwonym

W granicach Obszaru Chronionego Krajobrazu Rzeki Dzierżgoń obowiązują przepisy uchwały Sejmiku Województwa Pomorskiego Nr 259/XXIV/16 z dnia 25 lipca 2016 r. w sprawie obszarów chronionego krajobrazu w województwie pomorskim.

W granicach Obszaru Chronionego Krajobrazu Rzeki Dzierżgoń obowiązują następujące zakazy:

- 1) *zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką,*
- 2) *realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko,*
- 3) *likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych,*
- 4) *wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu,*

- 5) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztormowym, przeciwpowodziowym lub przeciwoświsiskowym lub utrzymaniem, budową, odbudową, naprawą lub remontem urządzeń wodnych,
- 6) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka,
- 7) likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych,
- 8) budowania nowych obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od:
 - a) linii brzegów rzek, jezior i innych naturalnych zbiorników wodnych,
 - b) zasięgu lustra wody w sztucznych zbiornikach wodnych usytuowanych na wodach płynących przy normalnym poziomie piętrzenia określonym w pozwoleniu wodnoprawnym, o którym mowa w art. 122 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. – Prawo wodne - z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej.

Zakaz, o którym mowa w pkt 2, nie dotyczy realizacji przedsięwzięć potencjalnie mogących znacząco oddziaływać na środowisko, dla których organ ochrony środowiska stwierdził brak konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko.

Zakaz, o którym mowa w pkt 3 dotyczy zadrzewień śródpolnych o charakterze pasmowym, pełniących funkcje przeciwoerozyjne oraz o charakterze obszarowym w formie kęp, wyraźnie odróżniających się w krajobrazie.

Zakaz wymieniony w pkt 4 i 5 nie dotyczy udokumentowanych złóż piasku, żwiru i gliny, których eksploatacja nie będzie powodowała zmiany stosunków wodnych, zagrożenia dla chronionych ekosystemów oraz gatunków roślin i zwierząt.

Zakazy, o których mowa w pkt 8 nie dotyczą:

- 1) obszarów zwartej zabudowy miast i wsi, w granicach określonych w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin (lub w równorzędnych dokumentach planistycznych), gdzie dopuszcza się uzupełnienie zabudowy mieszkaniowej i usługowej pod warunkiem wyznaczenia nieprzekraczalnej linii zabudowy od brzegu wód, określonej poprzez połączenie istniejących budynków na przylegających działkach,
- 2) siedlisk rolniczych – w zakresie uzupełnienia istniejącej zabudowy o obiekty niezbędne do prowadzenia gospodarstwa rolnego, pod warunkiem nieprzekraczania dotychczasowej odległości zabudowy od brzegów wód,
- 3) wyznaczanych w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego terenów dostępu do wód publicznych w zakresie niezbędnym do pełnienia funkcji plaż, kąpielisk i przystani,
- 4) odcinków plaż nadmorskich, na których właściwy Dyrektor Urzędu Morskiego dopuszcza sytuowanie sezonowych obiektów budowlanych,
- 5) istniejących obiektów lotniskowych, mieszkalnych i usługowych, zrealizowanych na

podstawie miejscowym planów zagospodarowania przestrzennego, które utraciły moc przed dniem 1 stycznia 2004 r.

- gdzie dopuszcza się modernizację istniejącego zainwestowania (rozbiórkę, odbudowę, nadbudowę poddasza użytkowego, przebudowę) w celu poprawy standardów ochrony środowiska oraz walorów estetyczno-krajobrazowych, pod warunkiem niezwiększania powierzchni zabudowy, a także nie przybliżania zabudowy do brzegów wód,
- jeżeli w trakcie postępowania strona wykaże brak niekorzystnego wpływu planowanej inwestycji na chronione w danym obszarze ekosystemy i krajobraz.

Zakaz, o którym mowa w pkt 8 nie dotyczy:

- 1) lokalizowania użytkowych obiektów małej architektury służących rekreacji codziennej i utrzymaniu porządku,
- 2) lokalizowanych nad wodami publicznymi, ogólnodostępnymi obiektów służących turystyce wodnej, w postaci urządzeń o charakterze technicznym oraz:
 - a) obiektów służących obsłudze przystani żeglarskich o maksymalnej łącznej powierzchni zabudowy 120 m² (sanitariaty, umywalnie, aneks kuchenny, pralnie, biuro bosmanatu, magazyn na sprzęt ratunkowy i żeglarski),
 - b) obiektów służących obsłudze przystani kajakowych o maksymalnej łącznej powierzchni zabudowy 80 m² (sanitariaty, umywalnie, biuro obsługi przystani, magazyn na sprzęt ratunkowy i kajakowy, zmywalnie, aneks kuchenny) - z wyłączeniem kubaturowych obiektów noclegowych i gastronomicznych.

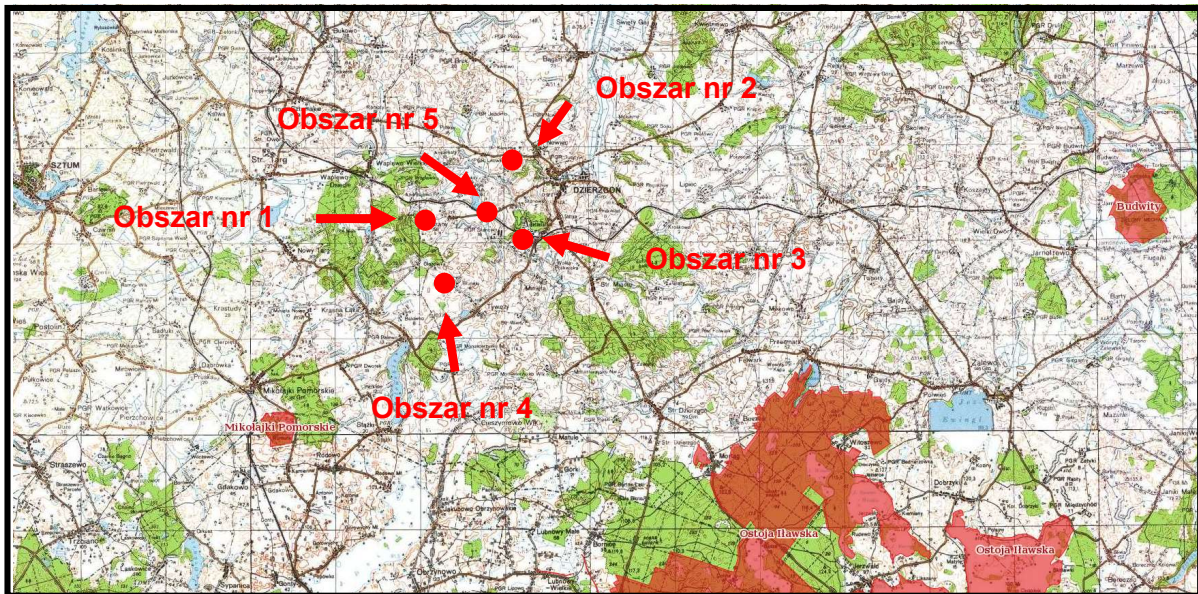
Prognozuje się, że realizacja ustaleń analizowanego projektu zmiany Studium nie naruszy zakazów obowiązujących na terenie Obszaru Chronionego Krajobrazu Rzeki Dzierzgoń określonych w uchwale Sejmiku Województwa Pomorskiego Nr 259/XXIV/16 z dnia 25 lipca 2016 r.

Fragmenty gminy Dzierzgoń objęte analizowanym projektem zmiany Studium położone są w odległości (km):

Numer obszaru	Rezerваты przyrody		Park Krajobrazowy Pojezierza Iławskiego		Obszar Natura 2000			
	Parów Węgry	Jezioro Drużno	otulina	Park	Jezioro Drużno PLB280013	Lasy Iławskie PLB	Ostoja Iławska PLH	Mikołajki Pomorskie PLH
Obszar nr 1	20,5	19,3	11,2	13,2	16,4	12,8	13,7	10,9
Obszar nr 2	22,3	17,6	10,9	13,2	14,4	12,9	13,5	13,4
Obszar nr 3	24,8	17,7	7,5	9,9	16,9	9,6	10,3	11,5
Obszar nr 4	22,4	15,6	8,4	10,3	19,5	10,1	11,5	7,9
Obszar nr 5	22,7	20,3	9,4	11,8	16,5	11,3	12,3	10,9

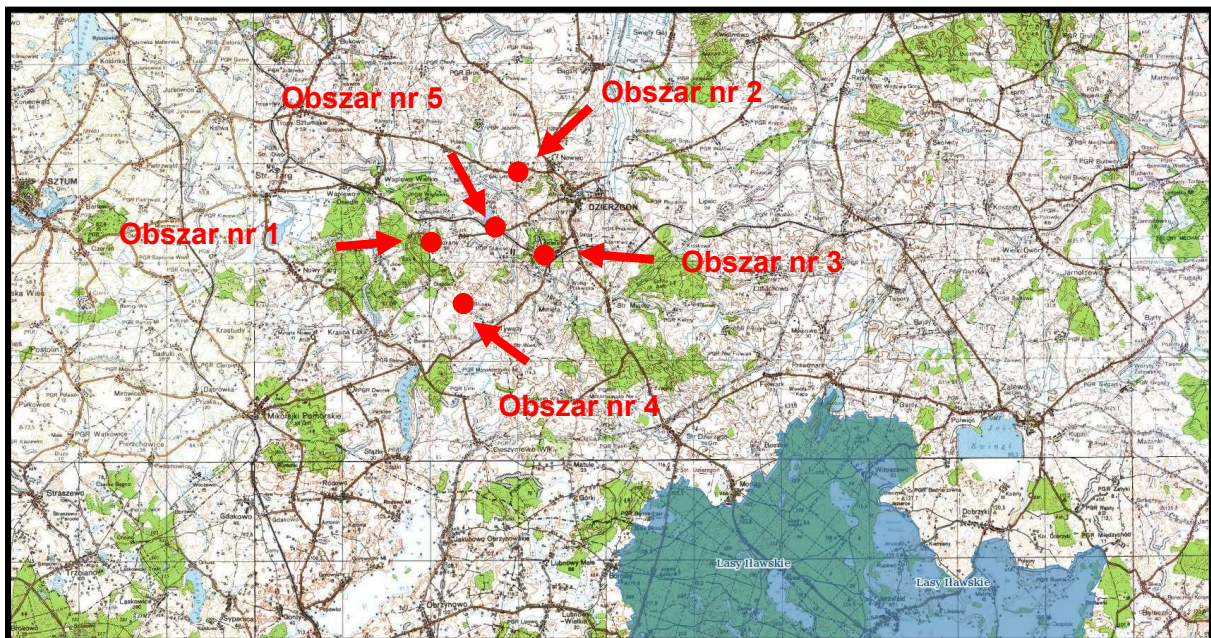
Analizując położenie poszczególnych obszarów włączonych do Sieci Natura 2000, lokalizację innych ustanowionych form ochrony przyrody oraz zapisy ustaleń projektu zmiany Studium można prognozować, że realizacja tych ustaleń, nie spowoduje pogorszenia stanu siedlisk przyrodniczych, nie wpłynie na ich integralność. Równocześnie prognozuje się, że realizacja ustaleń projektu zmiany Studium nie wpłynie

niekorzystnie na inne ustanowione lub planowane do ustanowienia formy ochrony przyrody.

Źródło: opracowanie własne na podstawie Geoserwis GDOŚ

Rys. 6. Położenie obszarów objętych projektem zmiany Studium w stosunku do granic obszarów siedliskowych Natura 2000 – lokalizację projektu zmiany Studium zaznaczono kolorem czerwonym

Źródło: opracowanie własne na podstawie Geoserwis GDOŚ

Rys. 7. Położenie obszarów objętych projektem zmiany Studium w stosunku do granic obszarów ptasich Natura 2000 – lokalizację projektu zmiany Studium zaznaczono kolorem czerwonym

W czasie prac terenowych w październiku 2021 roku na obszarach objętych projektem zmiany Studium nie stwierdzono obecności siedlisk oraz gatunków rośliny oraz dziko występujących grzybów objętych ochroną gatunkową na podstawie:

- Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 roku w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U z 2014, poz. 1409),
- Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 roku w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U z 2014, poz. 1408)

oraz gatunków znajdujących się na listach programu Sieci Natura 2000.

5. Metody monitoringu skutków realizacji ustaleń analizowanego projektu zmiany Studium

Monitoring to system kontrolno-decyzyjny umożliwiający identyfikację i prognozowanie stanu środowiska na podstawie opracowywanych prognoz przy uwzględnianiu zwłaszcza potrzeb gospodarczych, społecznych, zdrowotnych i rekreacyjnych. Monitorowanie skutków zmian w środowisku powstałych w skutek realizacji ustaleń analizowanego projektu zmiany Studium będzie można analizować na podstawie oceny stanu środowiska na terenach przyległych włączonych w granice Obszaru Chronionego Krajobrazu Rzeki Dzierzgoń, wykonywanej przez służby Marszałka Województwa Pomorskiego w czasie weryfikacji granic i zakazów obowiązujących w obszarze chronionego krajobrazu.

6. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu skutków realizacji ustaleń projektu zmiany Studium

Obszary gminy Dzierzgoń objęte granicami analizowanego projektu zmiany Studium i ich najbliższe otoczenie nie sąsiadują bezpośrednio z terytoriami państw ościennych, a odległości ich do granicy państwa jest znaczna. **Wpływ realizacji ustaleń analizowanego projektu zmiany Studium nie będzie mieć oddziaływania transgranicznego w rozumieniu przepisów ustawy Prawo ochrony środowiska.**

7. Oddziaływania skumulowane realizacji ustaleń projektu zmiany Studium

W literaturze przedmiotu *oddziaływania skumulowane są definiowane jako zmiany w środowisku, wywołane wpływem danego rodzaju działalności, w połączeniu z innymi przeszłymi, obecnymi lub realnymi przyszłymi działaniami.* Ten rodzaj oddziaływań omawiany jest przede wszystkim w kontekście oceny oddziaływania na środowisko. Zgodnie z obowiązującymi przepisami prawnymi na poziomie europejskim i krajowym ocena oddziaływań

skumulowanych jest elementem obowiązkowym, zarówno strategicznej oceny oddziaływania na środowisko planów i programów a także oceny oddziaływania na środowisko pojedynczych przedsięwzięć. Dla potrzeb niniejszej prognozy oddziaływania na środowisko przyjęto następującą definicję oddziaływań skumulowanych:

oddziaływania skumulowane to łączne oddziaływania wszystkich źródeł emisji, jakie mogą wystąpić na terenie objętym projektem planu i na terenach do niego przyległych.

Zapisy ustaleń analizowanego projektu zmiany Studium tylko w części wprowadzają nowe zagospodarowanie, w przypadku udokumentowanych złóż kopalin, poza części obszaru nr 1, są to tereny funkcjonujących kopalni kruszywa naturalnego.

Prognozuje się, że realizacja ustaleń projektu zmiany Studium nie będzie istotnym źródłem oddziaływań skumulowanych, które mogłyby powstać w czasie funkcjonowania kopalni kruszywa, planowanej publicznej zabudowy usługowej lub socjalnej zabudowy mieszkaniowej wraz z towarzyszącą infrastrukturą techniczną i drogową oraz obiektów subregionalnej trasy rowerowej.

8. Zidentyfikowane trudności, w tym trudności wynikające z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy

W niniejszej prognozie oddziaływania na środowisko przeprowadzona została wstępna ocena oddziaływania na środowisko skutków realizacji projektu zmiany Studium na podstawie dostępnych materiałów inwentaryzacyjnych wykonanych m.in. dla potrzeb wydzielonych h obszarów, wszelkich archiwalnych materiałów dotyczących stanu i funkcjonowania środowiska oraz występujących w granicach i w bezpośrednim otoczeniu źródeł degradacji i zanieczyszczenia środowiska. W niniejszej prognozie podjęto próbę identyfikacji wszelkich potencjalnych oddziaływań, zarówno na etapie tworzenia jak i funkcjonowania planowanych przedsięwzięć w maksymalnie szerokich, wybranych zakresach, na podstawie dostępnej wiedzy, w oparciu o polskie i europejskie doświadczenia.

W zakresie realizacji ustaleń projektu zmiany studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, dokonano oceny oddziaływania zastosowanych rozwiązań wraz z określeniem działań minimalizujących i ograniczających potencjalne oddziaływania na środowisko.

Nie stwierdzono znaczących trudności, luk technicznych lub braku informacji (na tym etapie procesu planistycznego) koniecznych przy sporządzeniu niniejszej prognozy oddziaływania na środowisko projektu zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Dzierzgoń.

Wnioski

W wyniku realizacji ustaleń analizowanego projektu zmiany Studium nie prognozuje się wzrostu emisji zanieczyszczeń gazowych i pyłowych do powietrza pochodzenia drogowego i energetycznego.

Zachowanie aktualnego udziału powierzchni terenu biologicznie czynnego nie będzie możliwe, gdyż realizacja ustaleń analizowanego projektu zmiany Studium przyczyni się do miejscowej całkowitej likwidacji tej powierzchni w przypadku dalszej eksploatacji kopalni kruszywa naturalnego oraz miejscowej likwidacji w przypadku lokalizacji planowanej publicznej zabudowy usługowej lub socjalnej zabudowy mieszkaniowej wraz z towarzyszącą infrastrukturą techniczną i drogową oraz subregionalnej trasy rowerowej.

Aktualna rzeźba terenu ulegnie znaczącym nieodwracalnym zmianom i przekształceniom w przypadku dalszej eksploatacji kopalni kruszywa naturalnego oraz nieznacznym zmianom w wyniku prowadzonych prac budowlanych w przypadku lokalizacji planowanej publicznej zabudowy usługowej lub socjalnej zabudowy mieszkaniowej wraz z towarzyszącą infrastrukturą techniczną i drogową oraz subregionalnej trasy rowerowej.

Na terenie objętym zmiany Studium nie występują grunty zanieczyszczone (w rozumieniu rozporządzenia Ministra Środowiska (Dz. U. 2016 poz. 1395) oraz tereny zdegradowane, które wymagać będą rekultywacji bądź remediacji. Również nie występują grunty, na których stwierdzono potencjalne historyczne zanieczyszczenia powierzchni terenu.

Realizacja ustaleń projektu zmiany Studium:

- nie będzie źródłem zanieczyszczenia gruntów w jego granicach oraz na terenach przyległych,
- nie wpłynie na pogorszenie jakości wód podziemnych oraz nie będzie źródłem zagrożenia zanieczyszczenia tych wód,
- nie wpłynie na zmianę poziomu pól elektromagnetycznych,
- wpłynie na stałe zmiany w krajobrazie.

Realizacja ustaleń analizowanego projektu zmiany Studium nie będzie oddziaływać na obszar Natura 2000 oraz inne obszary cenne przyrodniczo objęte ochroną lub planowane do objęcia ochroną prawną lub planistyczną.

TI. 6720. 1. 2022

Gdańsk, 24 lutego 2022 r.

REGIONALNY DYREKTOR OCHRONY ŚRODOWISKA W GDAŃSKU

RDOŚ-Gd-WZP.411.18.1.2022.MP.1.
za dowodem doręczenia

UZGODNIENIE

Na podstawie art. 53 oraz art. 57 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jednolity w Dz. U. z 2021 r. poz. 2373 ze zm.), w sprawie z pisma **Burmistrza Dzierzgonia** nr **TI.6720.1.2022** z dn. 11.02.2022 r. (wpływ do RDOŚ w dn. 11.02.2022 r.) - **uzgadnia się** przedłożony zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko projektu zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Dzierzgoń, w obrębach geodezyjnych: 1-Dzierzgoń, Morany, Nowiec, Ankamaty, Blunaki - z następującymi uwagami:

1. w prognozie oddziaływania na środowisko należy ocenić zgodność planowanych kierunków zagospodarowania przestrzennego z uchwałą Sejmiku Województwa Pomorskiego nr 259/XXIV/16 z dnia 25 lipca 2016 r. w sprawie obszarów chronionego krajobrazu w województwie pomorskim (Dz. Urz. Woj. Pomorskiego z 2016 r. poz. 2942) – w części dotyczącej **Obszaru Chronionego Krajobrazu Rzeki Dzierzgoń**;
2. w prognozie oddziaływania na środowisko należy ocenić wpływ realizacji planowanych kierunków rozwoju na możliwość utrzymania funkcji korytarzy ekologicznych zgodnie z definicją przyjętą w ustawie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody;
3. w prognozie oddziaływania na środowisko winny się znaleźć informacje na temat ewentualnych potrzeb zmiany przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne na terenach objętych zmianą studium, wskazując przy tym przybliżoną lokalizację obszaru lasu, którego zmiana miałaby dotyczyć oraz cel jakiemu służyłaby taka zmiana pod kątem projektowanych kierunków zagospodarowania przestrzennego;
4. w prognozie oddziaływania na środowisko należy zamieścić załącznik graficzny w postaci mapy poglądowej przedstawiający lokalizację obszarów objętych projektem zmiany studium na tle występujących i sąsiadujących form ochrony przyrody;
5. w prognozie oddziaływania na środowisko winny być zawarte informacje na temat ewentualnych praw nabytych do zagospodarowania obszarów objętych opracowaniem projektu zmiany studium, wynikające z obowiązujących miejscowych planów, decyzji o warunkach zabudowy lub decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego.

- Równocześnie Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska zwraca uwagę, iż:
1. w prognozie oddziaływania na środowisko muszą być zawarte wszystkie informacje wyszczególnione w art. 51 ust. 2 ww. ustawy,
 2. informacje zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko, o których mowa w art. 51 ust. 2, powinny być opracowane stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny oraz dostosowane do zawartości i stopnia szczegółowości projektowanego dokumentu oraz etapu przyjęcia tego dokumentu w procesie opracowywania projektów dokumentów powiązanych z tym dokumentem (art. 52 ust. 1 ww. ustawy),
 3. w prognozie oddziaływania na środowisko należy uwzględnić informacje zawarte w prognozach oddziaływania na środowisko sporządzonych dla innych, przyjętych już dokumentów powiązanych z projektem dokumentu będącego przedmiotem postępowania (art. 52 ust. 2 ww. ustawy).

Niniejsze uzgodnienie stanowi podstawę do sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko, o której mowa w art. 51 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jednolity w Dz. U. z 2021 r. poz. 2373 ze zm.).

Dodatkowo zwraca się uwagę, iż do kompetencji Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska należy m. in. opiniowanie projektów zmian studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin z prognozą oddziaływania na środowisko (art. 54 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku...) a także uzgadnianie projektów zmian studium w trybie przepisów ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (tekst jednolity w Dz. U. z 2021 r. poz. 1098 ze zm.).

z up. Regionalnego Dyrektora
Ochrony Środowiska w Gdańsku

Małgorzata Kistowska
Naczelnik Wydziału
Zagospodarowania Przestrzennego

Otrzymują:

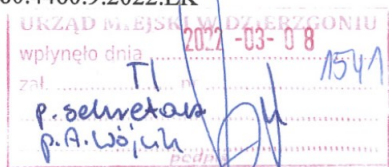
- ① Burmistrz Dzierzgonia, Plac Wolności 1, 82-440 Dzierzgoń
2. aa

TI. 6720.1.2022

**PAŃSTWOWY POWIATOWY
INSPEKTOR SANITARNY
W MALBORKU**

SE.NS.80.4460.9.2022.EK

Malbork, dnia 4 marca 2022 r.

Burmistrz Dzierzgonia
Plac Wolności 1
82-440 Dzierzgoń

OPINIA

Na podstawie art. 3 pkt 1, art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (t.j. Dz. U. 2021 r., poz. 195) oraz art. 53 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz.U. z 2021 r., poz. 2373 ze zm.) Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Malborku, po rozpatrzeniu wniosku Burmistrza Dzierzgonia z dnia 11.02.2022 r., znak: TI.6720.1.2022, w sprawie uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Dzierzgoń, w obrębach geodezyjnych; 1-Dzierzgoń, Morany, Nowiec, Ankamaty, Blunaki

uzgadnia

bez zastrzeżeń przedłożony zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Dzierzgoń, w obrębach geodezyjnych; 1-Dzierzgoń, Morany, Nowiec, Ankamaty, Blunaki.

UZASADNIENIE

Do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Malborku wpłynął wniosek Burmistrza Dzierzgonia z dnia, znak: TI.6720.1.2022, w sprawie uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Dzierzgoń, w obrębach geodezyjnych; 1-Dzierzgoń, Morany, Nowiec, Ankamaty, Blunaki.

Do wniosku załączono propozycję zakresu i stopnia szczegółowości informacji zawartych w prognozie oddziaływania na środowisko oraz kopię uchwały nr XXIII/358/2021 Rady Miejskiej w Dzierzgoniu z dnia 30 grudnia 2021 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Dzierzgoń, w obrębach geodezyjnych; 1-Dzierzgoń, Morany, Nowiec, Ankamaty, Blunaki. Celem sporządzenia zmiany studium jest:

1. ujawnienie udokumentowanych złóż kopalin oraz dopuszczenie na obszarach z udokumentowanymi złożami kopalin terenów eksploatacji kruszywa naturalnego wraz z towarzyszącą infrastrukturą techniczną i komunikacyjną (1- Dzierzgoń, Morany, Nowiec, Ankamaty – obszary oznaczone na załącznikach nr 1, 2, 3, 4 od uchwały intencyjnej)
2. przeznaczenie terenów pod zabudowę usług publicznych, pereny sportu i rekreacji z towarzyszącą infrastrukturą techniczną i komunikacyjną (Blunaki – obszar oznaczony na załączniku nr 5 do uchwały intencyjnej)
3. przeznaczenie terenów na subregionalną trasę rowerową z towarzyszącą infrastrukturą techniczną i komunikacyjną (Morany – obszary oznaczone na załączniku nr 6 do uchwały intencyjnej).

Zaproponowany przez Burmistrza Dzierzgonia zakres i stopień szczegółowości informacji w prognozie oddziaływania na środowisko dla ww. planu, obejmuje informacje wymagane na podstawie art. 51 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tj. Dz.U. z 2021 r., poz. 2373 ze zm).

Biorąc powyższe pod uwagę ustalono jak w sentencji.

Państwowy Powiatowy
Inspektor Sanitarny
w Miłoborku
Elżbieta Zybko

Otrzymują:

I. Jako strona w sprawie (za potwierdzeniem odbioru):

1. Burmistrz Dzierzgonia
Plac Wolności 1
82-440 Dzierzgoń
2. a/a

**Prognoza oddziaływania na środowisko
projektu zmiany Studium uwarunkowań
i kierunków zagospodarowania
przestrzennego miasta i gminy Dzierzgoń
w obrębach geodezyjnych: 1-Dzierzgoń,
Morany, Nowiec, Ankamaty, Blunaki**

Aneks

Opracował:

**mgr Bogusław Grechuta – biegły Wojewody Pomorskiego
nr 042 w zakresie sporządzania ocen oddziaływania
na środowisko**

Gdańsk, 23 maja 2022 roku

Po przeprowadzonej procedurze opiniowania i uzgodnienia projektu zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Dzierżgoń w obrębach geodezyjnych: 1-Dzierżgoń, Morany, Nowiec, Ankamaty, Blunaki wraz z prognozą oddziaływania na środowisko, do prognozy oddziaływania na środowisko wprowadzono następujące uzupełnienia:

Obszary o numerach 1, 2 i 5 oraz zachodnie fragmenty obszaru nr 3 położone są w granicach Obszaru Chronionego Krajobrazu Rzeki Dzierżgoń – rys. 18. **W granicach Obszaru Chronionego Krajobrazu Rzeki Dzierżgoń obowiązują przepisy uchwały Sejmiku Województwa Pomorskiego Nr 259/XXIV/16 z dnia 25 lipca 2016 r. w sprawie obszarów chronionego krajobrazu w województwie pomorskim, w tym między innymi następujące zakazy:**

4) wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu,

5) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztormowym, przeciwpowodziowym lub przeciwośuwiskowym lub utrzymaniem, budową, odbudową, naprawą lub remontem urządzeń wodnych,

Zakaz wymieniony w pkt 4 i 5 nie dotyczy udokumentowanych złóż piasku, żwiru i gliny, których eksploatacja nie będzie powodowała zmiany stosunków wodnych, zagrożenia dla chronionych ekosystemów oraz gatunków roślin i zwierząt.

Na obszarze nr 1 pierwszy poziom wód gruntowych zalega na głębokości 3,4 m p.p.t do 7,4 m p.p.pt, dlatego prowadzenie prac przygotowawczych do eksploatacji złóż kopalni, w żaden sposób nie wpłynie na zmianę głównego poziomu zalegania wód gruntowych i nie będzie stwarzać zagrożenia dla ich czystości. Natomiast eksploatacja kopaliny może powodować miejscowe zmiany stosunków wód gruntowych, gdyż wszystkie złoża objęte analizowaną zmianą studium są złożami zawodnionym. Na terenie złóż pierwszy poziom wód gruntowych zalega na głębokościach od 3,4 m p.p.t do 7,4 m p.p.pt. W takim przypadku prognozuje się, że w czasie wydobywania udokumentowanych złóż kruszywa naturalnego mogą występować okresowe wahania pierwszego poziomu wód gruntowych oraz mogą tworzyć się lokalne leje depresyjne, które okresowo będą oddziaływać na stosunki wodne terenów bezpośrednio przyległych, również na terenach leśnych. Złoże Morany II jest już na części eksploatowane i nie zauważono przecięcia pierwszego poziomu wód gruntowych i nawet najmniejszego zawodnienia dna wyrobiska. Natomiast w złożu „Ankamaty III” informacja o głębokości zalegania pierwszego poziomu wód gruntowych pochodzi z 2020 roku i trudno jest ocenić na tej podstawie, czy dane te są aktualne.

Obszar nr 2 - na terenie złóż pierwszy poziom wód gruntowych zalega na głębokości 2,8 m p.p.t do 4,4m p.p.t, dlatego prowadzenie prac przygotowawczych do eksploatacji złóż

kopalin, w żaden sposób nie wpłynie na zmianę głównego poziomu zalegania wód gruntowych i nie będzie stwarzać zagrożenia dla ich czystości. Natomiast eksploatacja kopaliny może powodować miejscowe zmiany stosunków wód gruntowych, gdyż w wszystkie złoża objęte analizowaną zmianą studium są złożami zawodnionym. Na terenie złóż pierwszy poziom wód gruntowych zalega na głębokości 2,8 m p.p.t do 4,4 m p.p.t. W takim przypadku prognozuje się, że w czasie wydobywania udokumentowanych złóż kruszywa naturalnego będą występowały okresowe wahania poziomu wód gruntowych oraz mogą tworzyć się lokalne leje depresyjne, które mogą okresowo oddziaływać na stosunki wodne terenów bezpośrednio przyległych.

Na obszarze nr 3, którego zachodnie fragmenty zostały włączone w granice Obszaru Chronionego Krajobrazu Rzeki Dzierzgoń, pierwszy poziom wód gruntowych zalega na głębokości 2,1 m p.p.t do 3,2 m p.p.t, dlatego prowadzenie prac przygotowawczych do eksploatacji złóż kopalin, w żaden sposób nie wpłynie na zmianę głównego poziomu zalegania wód gruntowych i nie będzie stwarzać zagrożenia dla ich czystości. W okresie eksploatacji następować będą dalsze miejscowe zmiany stosunków wód gruntowych, gdyż w złożu objęte analizowaną zmianą Studium jest złożem zawodnionym. Na terenie złoża pierwszy poziom wód gruntowych zalega na głębokości 2,1 m p.p.t do 3,2 m p.p.t. W takim przypadku prognozuje się, że w czasie wydobywania zachowanych fragmentów udokumentowanego złoża kruszywa naturalnego będą występowały okresowe wahania poziomu wód gruntowych oraz mogą tworzyć się lokalne leje depresyjne, które mogą okresowo oddziaływać na stosunki wodne terenów bezpośrednio przyległych. Aktualnie znaczne fragmenty złoża są eksploatowane, a w wyrobiskach poeksploatacyjnych znajduje się lustro wody, co prawdopodobnie wpłynęło na miejscowe obniżenie się pierwszego poziomu wód gruntowych. Aktualnie brak jest danych o wielkości obniżenia się pierwszego poziomu wód gruntowych, a dane o zaleganiu tego poziomu wodonośnego na głębokości 2,1 m p.p.t do 3,2 m p.p.t pochodzą z okresu dokumentowania poszczególnych pól złoża kruszywa naturalnego „Dzierzgoń”, to jest z okresu 2011 - 2018.

Obowiązek wprowadzenia w ciągu dwóch lat do ustaleń studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy udokumentowanych złóż kopalin, wynika z przepisów Prawa geologicznego i górniczego. Burmistrz Dzierzgonia wykonuje nałożony na niego obowiązek i wprowadza informacje o udokumentowanych złożach kopalin do ustaleń Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Dzierzgoń. Wprowadzane zmiany w ustaleniach Studium poddawane zostały postępowaniu w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. Pozwala to na zabranie niezbędnych informacji o skutkach przestrzennych i środowiskowych wprowadzanych zmian. Należy podkreślić, że jest to bardzo prawidłowe działanie „gospodarza” gminy. Bardzo często wymóg wprowadzania udokumentowanych złóż kopalin do ustaleń studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy nie jest realizowany przez wójtów, burmistrzów czy

prezydentów, między innymi na koszty ich wprowadzenia oraz uniknięcia sytuacji napływu wniosków o inne zmiany w obowiązujących studiach. Wówczas w ramach rozstrzygnięcia nadzorczego Wojewoda wprowadza udokumentowane złoża do ustaleń studium, bez przeprowadzania strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Jednocześnie poprawiono numery ewidencyjne działek włączonych w granice obszaru 1 i 2:

- obszar nr 1- Morany, działki nr 29/1 i 31 i fragment działki nr 30, oraz obręb Ankamaty, działka nr 125;
- obszar nr 2 – Nowiec, działki nr 35, 151/5, 151/6 i 151/7 oraz fragment działki nr 34/1.